

วิถีสู่รากูมมย

ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๘๘ เมษายน - กันยายน ๒๕๖๔

๒ ปีในแอฟริกากับภารกิจ
สานสัมพันธ์ระดับประเทศ

สูงสมดุส สูงที่พอเพียง
ในวิถีชีวิตใหม่

‘การทูลวฒนธรรม’
บอกความเป็นไทยมมใหม่

วารสารวิทยุสรานุกรมย์

กระทรวงการต่างประเทศ

www.mfa.go.th

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ประยุกต์)

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

1 NO POVERTY เลิกจน	2 ZERO HUNGER ไม่ออด	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING แข็งแรง	4 QUALITY EDUCATION เรียนดี	5 GENDER EQUALITY หญิงชายเท่าเทียม	6 CLEAN WATER AND SANITATION น้ำดื่มสะอาด สุภาพสกล
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY ไฟสว่าง	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH ทำงานสุดขีด	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE คิดสร้างสิ่งใหม่	10 REDUCED INEQUALITIES ลดความแตกต่าง	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES บ้านเมืองเจริญ	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION กินอยู่รู้คิด
13 CLIMATE ACTION หยุดโลกร้อน	14 LIFE BELOW WATER รักษาแหล่งน้ำ	15 LIFE ON LAND บำรุงแผ่นดิน	16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS สันติภาพและยุติธรรม	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS สามัคคีร่วมใจ	 SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

สุขสมดุลง พูดยั่งยืน

ชีวิต จิต กายา
ร่วมโลก เธอกับฉัน
ทุกที มีปัญหา
พัฒนา ให้ก้าวไกล
ความรู้ คู่คุณธรรม
แนวคิด สร้างสุขคืน
จากไทย ไปสากล
สันติภาพ ที่เฝ้ารอ
คิด เห็น เพียร ตั้งมั่น
ด้วยชอบ สติมี
มีศีล ไม่เบียดเบียน
ปัญญา เกิดสว่าง
บรรลุ SDGs
โลกสุข สมดุลได้
เป้าหมาย คือเลิกจน
สุขภาพ แข็งแรงดี
เท่าเทียม ทั้งหญิงชาย
เข้าถึง ชิ่งไฟฟ้า
สร้างสรรค์ นวัตกรรม
พัฒนา ชาตีก้าวไกล
รักขโลก หยุดโลกร้อน
สันติ เกิดทั่วถิ่น

ก่อเกิดมา อยู่ร่วมกัน
สัมพันธ์กัน ในโลกใหญ่
ใช้ปัญญา แก้ไขได้
ทำอะไร ให้ยั่งยืน
จึงหนุนนำ สมดุลพื้น
อยู่ยั่งยืน อย่างเพียงพอ
พัฒนาคน ร่วมสานต่อ
๑๗ ข้อ เพราะ “พอ” ดี
พูด กระทำ เลี้ยงชีวิ
มรรคแปดนี้ คือหนทาง
สมาธิเพียร สติสร้าง
สู่หนทาง ป้องกันภัย
ด้วย SEP ของไทย
เพราะร่วมใจ ให้โลกดี
ไม่ขัดสน คนอัมพี
โอกาสมี ที่ศึกษา
น้ำดื่มใช้ ไร้โรคา
ประกอบอาชีพอยู่ได้
ความเหลื่อมล้ำ ลดหายไป
ยั่งยืนได้ รู้ อยู่ กิน
รู้ อาหาร สัตว์ น้ำ ดิน
โลกยลยิน สามัคคี

ชลทิพา วัฒนคุณาวรรณ
นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กรมสารนิเทศ

ร้อยกรอง

บทบรรณาธิการ SEP for SDGs... การทุดเพื่อการพัฒนา

ประเทศสมาชิกของสหประชาชาติได้รับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ซึ่งประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย (Sustainable Development Goals – SDGs) ซึ่งนานาประเทศมุ่งมั่นที่จะบรรลุภายในระยะเวลา ๑๕ ปี โดยเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศไทยได้น้อมนำ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy - SEP)” มาเป็นแนวทางในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว (SEP for SDGs) ซึ่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นมรดกทางปัญญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานแก่สังคมไทยตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ และต่อมาได้รับการยกย่องถึงความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติได้จริง ทั้งในประเทศและในระดับโลก โดยเป้าหมายสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือ การสร้างประโยชน์สุขที่แท้จริงให้กับมนุษยชาติ และการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

วิกฤตโควิด-๑๙ ยังคงส่งผลกระทบต่อทั่วทุกภูมิภาคของโลก วารสารวิทสุ สราธรรมย์ฉบับนี้จึงมุ่งเน้นนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการทุดเพื่อการพัฒนา ซึ่งไทยได้เสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหนึ่งในการบรรลุ SDGs โดยแบ่งปันและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการพัฒนาของไทยกับนานาประเทศ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของนักการทุดและอาสาสมัครเพื่อนไทยที่ไปปฏิบัติงานในประเทศต่าง ๆ

รวมทั้งในจังหวัดภูเก็ตที่เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวจากแทบทุกมุมโลก แลกเปลี่ยนด้วยเรื่องราวของการท่องเที่ยววัฒนธรรมในวิถีปกติใหม่ที่สะท้อนถึงพลวัตของการทูตที่ต้องปรับตัวให้เท่าทันโลกตลอดเวลา

วิกฤตโควิด-๑๙ ทำให้หลายคนทวนรำลึกว่า การดำเนินชีวิตตามวิถีพอเพียงสามารถช่วยประคับประคองและบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตในครั้งนี้และทำให้เรามีภูมิคุ้มกันเพียงพอที่จะก้าวข้ามปัญหาและอุปสรรคของชีวิตในวิถีปกติใหม่ (New Normal) ซึ่งทีมงานวารสารวิฑูสรายล้อมย์ขอเป็นอีกหนึ่งกำลังใจให้กับทุกท่านที่กำลังต่อสู้กับวิกฤตในครั้งนี้ แล้วพบกันใหม่ในฉบับหน้า สวัสดีค่ะ

๐๒๗ ๖๒๕

(ชลรี จันตรีรัชกุล)
บรรณาธิการบริหาร

สารบัญ

- ๒ สุขสมดุล พูนยั่งยืน
- ๘ สุขสมดุล สุขที่พอเพียง ในวิถีชีวิตใหม่
- ๑๘ การดำเนินโครงการพัฒนา และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในต่างประเทศในยุค New Normal
- ๓๐ การพัฒนาเมืองสาธารณะ ต้นแบบของนครเชิงตุ้มกับการพัฒนาประเทศตาม BCG Model ของไทย
- ๔๒ ประสบการณ์การปฏิบัติงานในภูมิลำเนาช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 ของอาสาสมัครเพื่อนไทย ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาชุมชนต้นแบบฯ “OGOP Model II”

๕๔ ๔ เพื่อดึงแชร์ประสบการณ์:
สื่อสารอย่างไรให้โดนใจ
คนรุ่นใหม่

๖๖ ผู้สมัครไทยชิง International
Law Commission

๗๒ ๒ ปีในแอฟริกากับภารกิจ
สานสัมพันธ์ระดับประเทศ...
คุยกับนักการทูตหญิงสายลุย
“ก้ามปู ศศิญาดา”

๘๒ กัมพูชา: ดินแดน
แห่งความมหัศจรรย์

๙๒ นักการทูตไทยในเอธิโอเปีย
ตอนที่ ๑๓ ตามหาลูกมะพร้าว

๙๘ นักการทูต (ประจำการ)
ต่างจังหวัด... ที่มีภารกิจ
มากกว่าทำหน้าที่สื่อสาร

๑๐๘ ปัจฉิมบทระดมสมองไทย
เจ้าภาพเอเปค ปี ๒๕๖๕

๑๑๒ การทูตวัฒนธรรม
ในยุค New Normal

๑๒๒ ‘การทูตวัฒนธรรม’
บอกความเป็นไทยมุมใหม่

๑๓๖ ประสบการณ์ของ
ผู้แทนไทยประจำ
สำนักเลขาธิการเอเปค

๑๔๐ แอลเอ: เมืองฟ้าอมรคนไทย

๑๔๔ ศูนย์รวมใจคนไทย
ในติมอร์-เลสเต

๑๔๘ ภูมิใจ...ถิ่น ไทย ธรรม

เรื่อง

ม.ล. สุภรัตน์ เทวกุล
ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศ

สุขสมดุล สุขที่พอเพียง ในวิถีชีวิตใหม่

เกิดเป็นชีวิต กายและจิตเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพราะฉะนั้น เรื่องที่ต้องเรียนรู้เป็นลำดับแรกของการมีชีวิต คือเรื่องของร่างกายและจิตใจ ความสมบูรณ์แข็งแรงทำให้แต่ละชีวิตแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีคำว่า **เมตตา** เพื่อแต่ละชีวิตให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ก่อให้เกิดความสมดุลของสังคม เมื่อผู้ที่แข็งแรงเอื้อเพื่อแบ่งปันสู่ผู้ที่อ่อนแอ สังคมจึงมั่นคงและยั่งยืน

ในอีกด้านหนึ่ง หากผู้ที่มีพลกำลัง เบียดเบียนและเอาเปรียบผู้ที่อ่อนแอ สังคมนั้นจะมีแต่ความทุกข์ ปราศจากความดีงาม เพราะทั้งผู้ที่ก่อกรรม และผู้ที่ถูกทำชั่วต่างมีจิตใจที่มีมมม ไม่อยากทำความดีต่อกัน ไม่มีความร่วมมือกันสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้บังเกิด ในสังคม แบ่งพวกแบ่งฝ่าย ให้ร้ายต่อกัน

ชีวิตที่ดีต้องมีร่างกายดี และมีจิตใจที่ดีด้วย ภาษาอังกฤษมีคำว่า “sound mind in the sound body” ซึ่งเป็นธรรมชาติว่า ถ้าร่างกายไม่ดี จะจุดรั้งจิตใจให้เศร้าหมอง ไม่เบิกบาน แจ่มใส และจิตใจที่ดีจะนำพาให้สุขภาพร่างกายดีไปด้วย

ชีวิตที่ดี คือชีวิตที่มีคุณธรรม ถ้าจะถามใครสักคนว่า ชีวิตที่ดีคืออะไร คิดว่าจะได้คำตอบอย่างไร

องค์การสหประชาชาติได้ประกาศ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๘ (๒๐๑๕) แสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ๑๙๓ ประเทศที่จะสร้างชีวิตที่ดี ให้กับคนทั้งโลก ๗,๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ คน อย่างเสมอภาคถ้วนหน้า ด้วยคำสัญญาว่าจะไม่ละเลยทอดทิ้งผู้ใดแม้สักคนเดียว

โลกในปี ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) จะเป็นโลกที่สัมฤทธิ์ผลในการพัฒนา อย่างยั่งยืน นั่นคือ ประชากรโลก

มีความเป็นอยู่พื้นฐานที่มีสมดุลพอเพียงแก่ศักดิ์ศรีของมนุษยชาติ โดยเท่าเทียมกัน มีการสงเคราะห์แก่กันและกันในการอันควรเอื้อประโยชน์แก่การดำรงรักษา สภาวะความสมบูรณ์พูนสุข ซึ่งเป็นหัวใจของสันติภาพถาวร

แผนการพัฒนารายยั่งยืน มีเป้าหมายหลัก ๑๗ ประการ ได้แก่

๑. ขจัดความยากจน
๒. ขจัดความอดอยาก
๓. เสริมสร้างสุขภาพอนามัย
๔. ให้การศึกษาที่เปี่ยมคุณภาพ
๕. ให้ความเสมอภาคทุกเพศสภาพ
๖. ต้องมีน้ำสะอาดใช้บริโภค
และการบริหารจัดการระบบ
สุขาภิบาลที่ถูกสุขลักษณะ

- ๗. ชาวโลกจะใช้พลังงานสะอาด ที่ช่วยให้ชีวิตสะดวกสบาย
- ๘. ประชาชนมีกรงานอาชีพสุจริต ส่งเสริมเศรษฐกิจของชาติ
- ๙. อุตสาหกรรมนำไปสู่นวัตกรรม และกิจการสาธารณูปโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๑๐. ลดช่องว่างในสังคม
- ๑๑. บ้านเมืองสวยสะอาดและปลอดภัย เหมาะแก่การอยู่อาศัยของคนทุกเพศทุกวัย

- ๑๒. การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค มีมาตรฐานดีและปริมาณพอเหมาะสม
- ๑๓. ลดการปล่อยมลพิษออกสู่ชั้นบรรยากาศ ซึ่งมีผลให้สภาพอากาศแปรปรวน
- ๑๔. อนุรักษ์ชีวิตใต้น้ำ
- ๑๕. สร้างความสมบูรณ์ให้แก่แผ่นดิน ด้วยการบำรุงรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๑๖. สร้างความมั่นคงให้แก่สถาบันชาติและองค์กรโลก อารังความยุติธรรม เพื่อเกิดสันติภาพสถาพร
- ๑๗. พึ่งระลึกเสมอว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนจะสำเร็จได้ หากทุกคนทุกฝ่ายร่วมมือกัน

โลกมีเป้าหมายเพื่อความ สุขสมดุลงแล้ว และชาวโลกจะไปถึงจุดหมายนี้ได้ต้องมีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจเพราะลำพังคนเดียว ไม่สามารถจะผลักดันโลกทั้งใบ ที่มีเพื่อนร่วมโลก ๗,๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ คนนี้ ให้บรรลุความฝันอันสูงสุด

การมีชีวิตที่ดีต้องมีหลักการทาง ทฤษฎีเป็นแนวทาง หลักการที่กล่าวถึงนี้ คือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระ

พระบรมชนกนาถิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรหรือ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช (พระมหากษัตริย์ไทย รัชกาลที่ ๙ แห่งราชวงศ์จักรี)

หมายถึงการดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง มีความพอเพียง พอประมาณ พอดีที่จะมีชีวิตอยู่ไม่ถึงกับอึดอัดขัดสน และไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย กล่าวได้ว่า มีชีวิตอยู่อย่างมีสติ ไม่ประมาท และใช้ ปัญญานำทาง มีความซื่อสัตย์สุจริต

เป็นรากฐาน หากผู้ใดสงสัยว่า จะเป็นจริงหรือไม่ ต้องทดลองปฏิบัติตาม ซึ่งต้องพิสูจน์

๑. มองเห็นประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดแก่คนหมู่มาก
๒. คิดเป็น คิดดี มีเหตุผล มีหลักวิชาการความรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นฐานข้อมูล
๓. มีวาจาดี
๔. กระทำการใดได้ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

๕. ไม่เลือกทางอบาย
๖. มีความขยันหมั่นเพียรไม่ทอดทิ้งฐานะหน้าที่ความรับผิดชอบ
๗. มีสติ
๘. ใช้ปัญญา

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเรื่องของการวางตนอยู่ในที่พอเหมาะพอดี เป็นแนวคิดที่เหมาะสมในการดำรงตนเพื่อสร้างชาติ สร้างโลก ให้พัฒนาสู่ความไพบูลย์ มั่นคงและยั่งยืน

การพัฒนาจำเป็นต้องใช้องค์ความรู้ แต่จะยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อเป็นไปอย่างสมดุล คือมีความพอเหมาะพอดี มีความเห็นใจซึ่งกันและกัน ละเว้นการเบียดเบียนกัน ดังนั้น ความรู้ที่ควบคู่คุณธรรม จึงเป็นหัวใจสำคัญของความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาอย่างยั่งยืนต้องตั้งต้นด้วยสัมมาทิฐิ คือความเห็นชอบด้วยเหตุผลว่า ต้องมีความร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของโลกและมนุษยชาติ การใช้ความรู้ประกอบการพิจารณา การเจรจาดีเพื่อสร้างความสมานฉันท์

ร่วมแรงร่วมใจ การทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความขยันหมั่นเพียรอดทน อารมณ์ความมุ่งมั่น ทำงานอย่างมีสติ ตระหนักรู้ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาและจัดอุปสรรคต่าง ๆ

แม้ว่าโลกจะประสบปัญหา
โรคระบาดร้ายแรง COVID-19 ตั้งแต่
ปลายปี ๒๕๖๒ เป็นต้นมา แต่มนุษย์
จะสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุข
สมดุลได้ในกรอบของความพอเพียง
เมืองไทยมีดินดีน้ำชุ่ม เหมาะกับ
การทำเกษตร คนไทยจึงมีโอกาที่จะ
สร้างความมั่นคงด้านอาหาร อันเป็น
ปัจจัยสำคัญของการดำรงชีวิต นำมา
แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลายประเภท
ซึ่งส่งออกเป็นสินค้าเศรษฐกิจที่ทำ

รายได้ดี เมื่อพึ่งตนเองได้แล้ว
การพัฒนาด้านอื่น ๆ ย่อมดำเนิน
สอดคล้องต่อเนื่องไปเป็นธรรมชาติ
เทคโนโลยีการสื่อสารจะช่วย
อำนวยความสะดวก เสริมการเรียนรู้
อย่างกว้างขวาง ไม่จำกัดอยู่เพียง
ในห้องเรียนจึงคาดหวังได้ว่าในอีก๑๐ปี
ต่อจากนี้ โลกจะบรรลุเป้าหมาย
การพัฒนาอย่างยั่งยืน ขอเพียงชาวโลก
ยึดคติธรรมเรื่องความพอเพียง ละโลก
เว้นเบียดเบียน เมตตา และแบ่งปัน

การดำเนินโครงการพัฒนา และการน้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในต่างประเทศ ในยุค New Normal

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่นานาประเทศกำลังประสบสภาวะวิกฤตทางด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ และสังคม เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-19 ที่ส่งผลให้ความคืบหน้าด้านการพัฒนา

ที่ยั่งยืนในแทบทุกมิติต้องล่าช้ากว่ากำหนด หรือแม้กระทั่งประสบสภาวะถดถอยอย่างรวดเร็วและรุนแรงในหลายพื้นที่ วิกฤตการณ์นี้ชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนของการเติบโตอย่างก้าวกระโดด แต่ขาดภูมิคุ้มกัน ความสมดุล และรากฐาน

ที่มั่นคงโดยเฉพาะในระดับรากหญ้า ทำให้ขาดความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเหนือความคาดหมาย เช่น COVID-19 ซึ่งทำให้ทั้งการเดินทางติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง และห่วงโซ่เศรษฐกิจของโลกต้องหยุดชะงัก

ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตและการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป ครอบคลุมและสมดุลด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนพื้นฐานของความรู้คู่คุณธรรม จึงทวีความสำคัญและได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ สำหรับไทยนั้นหลักปรัชญาดังกล่าวมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่อง โดยปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หลายฉบับจนถึงปัจจุบัน มีการประยุกต์ใช้โดยภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง ในมิติด้านการต่างประเทศนั้น กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนและเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะ Homegrown Approach ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทยไปยังประเทศต่าง ๆ ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร สถานกงสุลใหญ่ หน่วยงานผู้เชี่ยวชาญ และอาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends from Thailand) ในหลากหลายสาขาที่ไทยมีความเชี่ยวชาญ จนได้รับการยอมรับจากนานาประเทศว่าเป็นหนึ่งในแนวทางการพัฒนาที่สามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals - SDGs) ในทั้ง ๑๗ เป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในขณะที่วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนคือ “เป้าหมาย” ที่ประชาคมโลกให้การยอมรับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก็เปรียบได้กับ “เข็มทิศ” ที่ประเทศไทยได้นำเสนอและให้การสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายในแต่ละเป้าหมาย หรือแม้กระทั่ง

หลากหลายเป้าหมายพร้อมกันไปอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานและเกษตรทฤษฎีใหม่สามารถช่วยตอบโจทย์ทั้งด้านการจัดความยากจน (SDG1) จัดความหิวโหยและสร้างความมั่นคงทางอาหาร (SDG2) อนุรักษ์ธรรมชาติผ่านการมีชุมชนที่ยั่งยืน (SDG11) มีการบริโภคและการผลิตที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (SDG12) ส่งเสริมการรับมือและแก้ไขปัญหาสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง (SDG13) อนุรักษ์ระบบนิเวศในน้ำและบนบก (SDG14 และ SDG15) และส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็ง (SDG16)

นอกจากนี้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ทั้งน้ำ ดิน ป่าไม้ ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่ม ความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม การปกครองอย่างมีธรรมาภิบาล ความสมัครสมานสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามบริบททางภูมิสังคมของแต่ละชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ครอบคลุม และมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมาย SDG เป้าหมายที่ ๑๗: Partnerships

for the Goals อันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอีก ๑๖ เป้าหมายที่เหลืออีกด้วย

การเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในต่างประเทศ

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาใน ๒๑ ประเทศทั่วโลก ได้แก่ สปป.ลาว กัมพูชา เมียนมา เวียดนาม บรูไนดารุสซาลาม ฟิลิปปินส์ ติมอร์-เลสเต ภูฏาน บังกลาเทศ ศรีลังกา เนปาล โมซัมบิก เลโซโท เบนิน เซเนกัล คีร์กีซ มองโกเลีย วานูอาตู หมู่เกาะโซโลมอน ตองกา และฟิจิ โดยมีการดำเนินโครงการใน ๒ รูปแบบหลัก คือ ๑) การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ ๒) การพัฒนาชุมชนยั่งยืนต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยทั้ง ๒ รูปแบบได้ใช้ตัวอย่างประสบการณ์ และความสำเร็จที่ได้รับการพิสูจน์แล้วถึงประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริงในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศของไทยในการดำเนินการในส่วนของการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ นั้น ได้รับแนวทางมาจากการพัฒนา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสถานีการเรียนรู้ต่าง ๆ ของไทย และในส่วนของพัฒนาชุมชนยั่งยืนต้นแบบฯ เกิดจากการถอดบทเรียนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่าง ๆ ของกรมการพัฒนาชุมชนไม่ว่าจะเป็นระดับ “พออยู่พอกิน” “อยู่ดี กินดี” หรือ “มีมีศรีสุข” โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเหมาะสมกับระดับการพัฒนา ความพร้อมและบริบททางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ร่วมพัฒนานั้น ๆ เป็นสำคัญ

โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ ณ หมู่บ้าน องค้าย เมืองชิตต่วย รัฐยะไข่

ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศและคณะผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและ

ความมั่นคง (ศปร.) และกรมการพัฒนาชุมชนได้เดินทางไปสำรวจ จัดเก็บข้อมูลเชิงกายภาพในพื้นที่ รวมทั้งหารือกับเจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่น และสมาชิกในชุมชน พบว่า ชาวบ้านมีการทำการเกษตรอยู่แล้ว เนื่องจากดินและน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ แต่ส่วนใหญ่นิยมปลูกพืชเชิงเดี่ยวคล้ายกันในทุกครัวเรือน ส่งผลให้ขาดภูมิคุ้มกันในการรับมือกับความผันผวนด้านราคาและปริมาณผลผลิตที่ตลาดต้องการ นอกจากนี้ยังขาดองค์ความรู้และเทคนิคด้านการเกษตร การปรับปรุงดิน การคัดเลือกพันธุ์พืช การแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม กอปรกับมีการใช้สารเคมีและยาฆ่าแมลงในการเพาะปลูกซึ่งส่งผลเสียในระยะยาว

ในการนี้ผู้เชี่ยวชาญและกรมความร่วมมือระหว่างประเทศจึงได้เข้าไปช่วยร่วมวางแผนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ และออกแบบฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นเพื่อช่วยเสริมศักยภาพและสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบความคิดและแนวทางในการตัดสินใจ

พลตรี สนธิเดช มุขศรี ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ศปร. กองบัญชาการกองทัพไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานดำเนินโครงการ (Implementing Agency) ของโครงการดังกล่าวได้ระบุว่า โครงการนี้นับเป็นประสบการณ์ที่

ทรงคุณค่าและน่าภาคภูมิใจอย่างยิ่ง โดยเป็นตัวอย่างสำคัญของ “การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ และพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ที่จะสืบสาน รักษาต่อยอด ไปเผยแพร่สู่ประเทศเพื่อนบ้าน” นอกจากนี้ การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดในการดำเนินโครงการยังทำให้ “ศูนย์เรียนรู้ที่จะจัดตั้งขึ้นตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้มากที่สุด ตามหลักภูมิสังคม เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ภายหลังที่ฝ่ายไทยส่งมอบโครงการ โดยโครงการได้น้อมนำแนวทางตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มาปฏิบัติ อาทิ การระเบิดจากข้างใน ภูมิสังคม การมีส่วนร่วมองค์กรวม เป็นต้น” นอกจากนี้ โครงการดังกล่าวยังมุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยการผลิตอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเกษตร การใช้ “ที่ดินและน้ำมาทำกิน” โดยผ่านกระบวนการทำงานที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อน “ชาวบ้านสามารถเรียนรู้และนำไปปฏิบัติได้จริง อย่างมีหลักเหตุและผล เห็นผลจริง

ไม่ใช่แค่ทำตามที่ทำฝ่ายไทยบอก” พลตรี สนธิเดชฯ ยังได้กล่าวว่าตนมีความมั่นใจว่า เมื่อโครงการสัมฤทธิ์ผล “จะเกิดประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมากและจะเป็นตัวอย่างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่เสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ผ่านการสร้าง ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) ได้อย่างยั่งยืน”

โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่วิทยาลัยเทคนิคสิกรรมดงคำช้าง นครหลวงเวียงจันทน์ วิทยาลัยเทคนิค - วิชาชีพ แขวงคำม่วน และโรงเรียนเทคนิค - วิชาชีพแบบผสมแขวงเซกอง ใน สปป. ลาว

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศร่วมกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี ได้ดำเนินการตามแผนงานโครงการจนประสบความสำเร็จในการพัฒนาให้ศูนย์เรียนรู้ดังกล่าวเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรผสมผสานแบบยั่งยืนผ่านการประยุกต์

ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับคณาจารย์ นักศึกษา และชุมชนที่อยู่โดยรอบ โดยดำเนินการทั้งในส่วนของส่งเสริมองค์ความรู้และการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น อาทิ การจัดตั้งฐานเรียนรู้ด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านประมง ฐานเครื่องจักรสานและภูมิปัญญาท้องถิ่น และฐานเรียนรู้บัญชีครัวเรือน และโมเดลการออมเงิน ทั้งนี้ เพื่อสร้างการพัฒนาที่เหมาะสมกับพื้นที่อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังได้มีการวางระบบการบริหารจัดการน้ำ การทำปุ๋ย และยาฆ่าแมลงอินทรีย์ การคัดเลือกพันธุ์พืช การแบ่งส่วนที่ดินเพาะปลูก และเทคนิคการเกษตรอื่น ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นในพื้นที่การดำเนินโครงการดังกล่าว ใช้หลักความพอประมาณในการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและขีดความสามารถของชุมชน โดยเริ่มจากการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจตามที่ชาวบ้านบริโภค และนิยมปลูกอยู่แล้ว เพื่อให้การพัฒนาตอบสนองความต้องการของผู้รับและมีการ “ระเบิดจากข้างใน” ชุมชนจึงเกิดความเป็นเจ้าของ รู้สึกเข้าถึงได้ และประสงค์ที่จะต่อยอดเองต่อไป อีกทั้งยังมีการดำเนินการอย่างเป็น

ระบบ เป็นขั้นตอน ค่อยเป็นค่อยไป โดยเริ่มจากจุดเล็กก่อน คือ การส่งเสริมการเรียนรู้ในวิทยาลัยฯ ก่อนเผยแพร่สู่ชุมชนใกล้เคียง เพื่อสร้างเครือข่ายและเสริมสถานะให้ศูนย์เรียนรู้ฯ มีบทบาทที่สร้างสรรค์ในการร่วมส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชนโดยรอบ และ สปป. ลาว โดยรวม

นายสนั่น ดาดวง ผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นหน่วยงานดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ ณ วิทยาลัยเทคนิค-วิชาชีพแขวงคำม่วน และโรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสมแขวงอัตตะปือ ได้ให้มุมมองจากประสบการณ์ในการดำเนินโครงการว่า

การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ยั่งยืนนั้นจะต้อง “ทำให้มั่นใจว่า อาจารย์ที่สปป. ลาว มีความพร้อมที่จะอบรมคนอื่นต่อไปได้” ผ่านการจัดการศึกษาดูงานและฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้บุคลากรในลักษณะ Training the Trainers โดยการเสริมศักยภาพบุคลากรและทำให้ศูนย์เรียนรู้เกิดความยั่งยืนนั้นจะทำให้เกิดการขยายผลและถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์การพัฒนาออกเป็นลูกโซ่ไปยังพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

นอกจากนี้ **อาจารย์สนั่นฯ** ยังได้ย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาแบบองค์รวมที่เกื้อกูลกัน และการทำให้ศูนย์เรียนรู้ เข้าถึงได้ง่ายและมีความน่าสนใจในการเข้ามาศึกษาเรียนรู้ โดยกรณีของโครงการที่แขวงคำม่วนนั้น

ได้ดำเนินการพัฒนาโดยมุ่งหมายให้ “เป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนของครู โดยรวมเอางานฟาร์มเกือบทั้งหมดมาให้อยู่ในโซนเดียวกันแล้วจัดการให้ทุกฟาร์มมีความเกื้อกูลกัน ร่วมกันรักษาสภาพแวดล้อมแบบพึ่งพกันและกัน สามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้ มีการถอดรหัสบทเรียนของแต่ละฟาร์มตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนองค์ความรู้เพื่อให้ผู้มาศึกษาดูงานได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง” ทั้งนี้ การที่ศูนย์เรียนรู้ฯ ใน สปป. ลาว มีความพร้อมจนสามารถเป็นสถานที่ศึกษาดูงานให้กับประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใน สปป. ลาว ในการรับมือกับความท้าทายจากสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งเป็นช่วงที่กรมความร่วมมือระหว่างประเทศและผู้เชี่ยวชาญไทยไม่สามารถจัดการศึกษาดูงานให้กับคณะจากต่างประเทศ

ในไทยได้นั้น ก็แสดงให้เห็นว่า โครงการนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีและมีศักยภาพในการเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

การขับเคลื่อนภารกิจเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในต่างประเทศยุค New Normal

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้ปรับนโยบายและรูปแบบการดำเนินงานส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับความต้องการเร่งด่วนและข้อจำกัดในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-19 โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและความมั่นคงใน ๔ มิติ ได้แก่

- ๑. ความมั่นคงด้านสุขภาพ (Health Security)** โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพให้กับระบบสาธารณสุขและสาธารณสุขชายแดนของประเทศคู่ร่วมมือในการรับมือกับความท้าทายจากโรคติดต่อโรคอุบัติซ้ำ และโรคอุบัติใหม่ รวมถึงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผ่านการพัฒนาและเพิ่มความพร้อมให้กับระบบสาธารณสุขมูลฐานและระบบอาสาสมัครสาธารณสุขของประเทศคู่ร่วมมือ

- ๒. ความมั่นคงด้านอาชีพ (Job Security)** โดยเน้นการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ทักษะด้านเศรษฐกิจดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการขยายผลโครงการพัฒนาชุมชนให้ครอบคลุมถึงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริม SMEs และการท่องเที่ยวชุมชนที่ยั่งยืน เพื่อเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

- ๓. ความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security)** โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตอาหาร เทคนิคการเกษตรการแปรรูปผลผลิตการสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมการผลิต การตลาดและ

ระบบโลจิสติกส์เพื่อเป็นการเสริมสร้าง รายได้ ตลอดจนพัฒนาความเข้มแข็ง และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี อันจะ นำไปสู่ศักยภาพในการพึ่งตนเองได้ ของชุมชนอย่างยั่งยืน

๔. ความมั่นคงด้านพลังงาน และสิ่งแวดล้อม (Energy and Environmental Security)

โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของ ประเทศคู่ร่วมมือในการใช้พลังงาน ทดแทนและพลังงานสะอาด ผ่านการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จะช่วยให้ชุมชน สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า ประหยัด เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน และยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยตอบโจทยความท้าทายทั้งในด้าน การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ระดับ ต่าง ๆ การลดมลพิษ รวมทั้งการรับมือ กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ร่วมกันด้วย

ตัวอย่างการดำเนินงานและปรับ รูปแบบกิจกรรมภายใต้โครงการพัฒนา ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้ในต่างประเทศ ในยุค New Normal

๑. การคงพลวัตและขับเคลื่อน โครงการพัฒนาในพื้นที่ไม่ ให้หยุดชะงัก

โดยการจัดฝึกอบรมแบบ online การจัดทำสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบ offline การใช้ประโยชน์จากศูนย์ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่ได้จัดตั้งเรียบร้อยแล้ว ในต่างประเทศเพื่อเป็นสถานที่จัดการ ศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานในประเทศ นั้น ๆ การปรับพื้นที่ก่อสร้างและ เตรียมความพร้อมล่วงหน้าโดยมี สถานเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงาน ประเทศคู่ร่วมมือ เป็นต้น

๒. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยเน้นการนำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะแนวทางสำคัญที่ช่วยให้ไทยสามารถรับมือ ลดผลกระทบ ผ่านวิกฤต และเผชิญกับความท้าทายรูปแบบใหม่ เช่น COVID-19 ผ่านการนำเสนอในรูปแบบสื่อสารสนเทศต่าง ๆ อาทิ คลิปวิดีโอ Podcast Motion Graphic ชุดนิทรรศการเคลื่อนที่ หนังสือคู่มือการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในต่างประเทศ รวมถึงการจัดสัมมนา และศึกษาดูงานทางออนไลน์เพื่อแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมิติต่าง ๆ

๓. การขยายเครือข่าย SEP for SDGs Partnership ให้กว้างขวางและครอบคลุมยิ่งขึ้น

ผ่านการร่วมงาน บรรยาย และจัดนิทรรศการร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในและระหว่างประเทศ อาทิ การจัดงาน TICA Connect การเข้าร่วมงาน Thailand Business Leadership for SDGs 2020

งาน TSX Thailand Sustainability Expo 2020 รวมถึงการจัดศึกษาดูงานด้านการพัฒนาและการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้กับผู้แทนทางการทูต องค์กรระหว่างประเทศ และหน่วยงานต่างชาติ ด้านการพัฒนาต่าง ๆ ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย รวมถึงการจัดศึกษาดูงานให้กับผู้รับทุน TICA ที่มาศึกษาต่อในประเทศไทย

แม้สถานการณ์ในปัจจุบันจะทำให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในหลายส่วนต้องประสบความท้าทาย และเกิดข้อจำกัดในหลายประการ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศก็ยังคงมุ่งมั่นในการคงพลวัตและขับเคลื่อนงานในมิติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเผยแพร่ สร้างความตระหนักรู้ และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อช่วยลดผลกระทบ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและความเข้มแข็งให้กับชุมชน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ของมิตรประเทศ ตามนโยบาย SEP for SDGs Partnership ของไทย และเป็นไปตามเป้าหมายที่ ๑๗ หรือ Partnerships for the Goals อย่างต่อเนื่อง

เป็นที่น่ายินดีที่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางการ

พัฒนาที่เป็นของตนเอง (homegrown development approaches) ของไทยนั้น มีทั้งความเป็นสากลและศักยภาพที่สามารถน้อมนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมไม่ว่าจะในบริบทระดับภาคส่วนหรือภูมิภาค แม้ภายใต้สถานการณ์และความท้าทายใหม่ เช่น COVID-19 กรมความร่วมมือระหว่างประเทศเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่า หากเรา ทุกฝ่าย ทุกประเทศ “ร่วมมือ” “ร่วมแรง” และ “ร่วมใจกัน” น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ ไม่ว่าจะในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การมีปฏิสัมพันธ์ รวมถึงการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ก็จะช่วยให้ไทย มิตรประเทศ และประชาคมโลก

สามารถฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการ Build Back Better ได้อย่างสมดุล มั่นคงและยั่งยืนยิ่งขึ้น ด้วยสถานการณ์และผลกระทบจาก COVID-19 ได้ชี้ให้ “เราทุกคน” ได้เรียนรู้แล้วว่า โลกยุคโลกาภิวัตน์เช่นปัจจุบัน สวัสดิภาพและความมั่นคงของมนุษย์ นั้นได้เชื่อมโยงถึงกันอย่างซับซ้อน และไม่อาจแยกได้ อีกทั้งการพัฒนาจะยั่งยืนได้นั้นก็ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายในการขับเคลื่อนไปด้วยกัน จึงจะเกิดพลวัตที่เพียงพอ

การพัฒนาเมืองสาธารณะต้นแบบของ นครเจิ้งตูกับการพัฒนาประเทศ ตาม **BCG Model** ของไทย

เมื่อการพัฒนาเมืองที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ของจีนในปัจจุบันต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อมมลภาวะ ความแออัดของประชากร ส่งผลให้จีนพยายามแสวงหาแนวทางเพื่อการพัฒนารูปแบบใหม่ที่มีความยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมคุณค่าทางนิเวศวิทยา ควบคู่ไปกับการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นายสี จิ้นผิง ประธานาธิบดีจีน ได้เดินทางเยือนมณฑลเสฉวนและกล่าวถึงการพัฒนาเมืองต้นแบบ “เมืองสวนสาธารณะ (Park City)” เป็นครั้งแรก โดยชี้ให้เห็นว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จีนได้เดินตามแนวทางการพัฒนาสีเขียวและการพัฒนาการวางผังเมืองร่วมกัน

โดยใช้เมืองสวนสาธารณะเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการส่งเสริมให้จีนเป็นประเทศที่สวยงาม ทั้งนี้การพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวไม่ได้เป็นเพียงการสร้างสวนสาธารณะในเมืองเท่านั้น แต่เป็นการแก้ปัญหา “โรคของเมืองขนาดใหญ่” ที่เกิดขึ้นเมื่อมีการพัฒนาเมืองใหญ่ รวมถึงความต้องการในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วย ในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ นายสีฯ ได้ยืนยันเจตจำนงทางการเมืองอย่างชัดเจนในการผลักดันให้นครเฉิงตูกลายเป็นพื้นที่สำคัญในการพัฒนาตามแนวคิด “Park City Demonstration Zone” หรือเขตสาธิตเมืองสวนสาธารณะ

การพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุลตาม BCG Model

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแนวคิด “Park City” ของนครเฉิงตูที่เน้นการพัฒนาเมืองและแหล่งที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียวผ่านการนำเทคโนโลยีและกระบวนการใหม่ ๆ มาปรับใช้โดยเชื่อว่าประสิทธิผลของการรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการพัฒนา

เศรษฐกิจ เมือง และการดำรงชีพของประชาชน สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยใช้โมเดลเศรษฐกิจการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลระหว่างการดูแลทรัพยากรธรรมชาติกับการสร้างมูลค่า (value creation) หรือกล่าวได้ว่าเป็นการนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับเศรษฐกิจใน ๔ สาขาหลักได้แก่ ๑. สาขาเกษตรและอาหาร ๒. สาขาพลังงานและวัสดุ ๓. สาขาสุขภาพและการแพทย์ และ ๔. สาขาการท่องเที่ยวและบริการ เพื่อสร้างความยั่งยืนแก่การพัฒนา มีการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลดผลกระทบมลพิษ เพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ สร้างความมั่นคงทางอาหาร สุขภาพ และพลังงานเพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน

นครเชิงตุ๊กกับแผน Park City ที่เป็นรูปธรรม

ในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓) นครเชิงตุ๊กได้ยื่นหยัดในการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของนายสีา เพื่อเป็นผู้นำด้านการพัฒนาเมืองที่ยึดหลักการที่มนุษยและธรรมชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว มีอารยธรรมทางนิเวศวิทยาที่หลากหลายควบคู่ไปกับการยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างแหล่งชุมชนและสวนสาธารณะ และมุ่งมั่นสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจแบบเปิด เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของเมืองขนาดใหญ่

เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ รัฐบาลมณฑลเสฉวนได้ประกาศแผนพัฒนาเขตใหม่เทียนฝู นครเชิงตุ๊ก มณฑลเสฉวน โดยการจัดตั้งกองทุนพิเศษสำหรับการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวด้วยเงินทุน ๒,๐๐๐ ล้านหยวน และได้รับการอนุมัติให้เป็นเขตสำหรับพัฒนาเศรษฐกิจใหม่เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อเป็นพื้นที่เปิดสำหรับการลงทุน การสร้างความร่วมมือ การเป็นเมืองทันสมัย และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน พื้นที่ดังกล่าวถือเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนานโยบายข้อริเริ่มแถบและเส้นทางเขตเศรษฐกิจ

สามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซีและรองรับการพัฒนาของเขตวงกลมเศรษฐกิจเชิงตุ๊ก - ฉงชิ่ง

คณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์นครเชิงตุ๊ก ได้ตั้งเป้าว่า พื้นที่สาธารณะใหม่จะต้องแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๘ และยกระดับให้กลายเป็นแหล่งทรัพยากรสำคัญ กลายเป็นพื้นที่สำคัญเพื่อรองรับการพัฒนาแบบ One Growth Pole & Two Centers ของจีน

โดยในปี ๒๕๗๘ นครเฉิงตูจะกลายเป็นเมืองสวนสาธารณะสาธาณณะแห่งใหม่ที่เป็นต้นแบบระดับประเทศและเป็นประตูสู่สากล พร้อมด้วยระบบห่วงโซ่มูลค่าด้านการเงิน การค้า การลงทุน ศูนย์กลางเครือข่ายทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่ครบครันเพื่อเป็นส่วนช่วยผลักดันบทบาทของเขตวงกลมเศรษฐกิจเฉิงตู - ฉงชิ่ง ในเวทีระดับโลก

จากการที่ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเฉิงตูได้เข้าร่วมพิธีเปิดการประชุม The 2nd Park City Forum ณ Western China International Expo City เขตใหม่เทียนฝู นครเฉิงตู เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ จัดโดยรัฐบาลนครเฉิงตู และมีผู้เข้าร่วมประชุมจากสถาบันวิจัยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนกว่า ๓๐๐ คน ศูนย์ข้อมูลฯ ได้ทราบว่ารัฐบาลท้องถิ่นได้พยายามมุ่งเน้นการพัฒนา ด้านนิเวศวิทยาและความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีคุณภาพ หลักการสำคัญของการพัฒนาเมืองสวนสาธารณะของนครเฉิงตูคือ การประยุกต์ใช้นโยบายการพัฒนาแบบ Park City + TOD (Transit - Oriented Development) โดยมีสถานีขนส่งมวลชนมากขึ้น เช่น สถานีรถไฟใต้ดิน เป็นศูนย์กลางล้อมรอบไปด้วยพื้นที่สำหรับที่ตั้ง

สำนักงาน ที่พักอาศัย รวมถึงแหล่งช้อปปิ้ง โดยพื้นที่ดังกล่าวจะมีระยะห่างจากสถานีขนส่งมวลชนประมาณ ๖๐๐ เมตร หรือใช้เวลาเดินระหว่างพื้นที่ดังกล่าวไปยังสถานีขนส่งเพียง ๑๐ นาทีเท่านั้น นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วยพื้นที่อเนกประสงค์และพื้นที่สำหรับความบันเทิง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ นครเฉิงตูนับได้ว่าเป็นอีกเมืองที่มีการพัฒนา TOD อย่างรวดเร็วแห่งหนึ่งในโลก ในช่วงปี ๒๕๖๐ นโยบายการพัฒนาดังกล่าวเริ่มได้รับการผลักดันจากรัฐบาลท้องถิ่นมากขึ้น และเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เว็บไซต์ทางการของสำนักงานวางแผนและจัดการทรัพยากรธรรมชาตินครเฉิงตูได้ประกาศแผนออกแบบเมืองแบบบูรณาการ TOD ที่สำคัญหลายโครงการ โดยโครงการที่เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญคือ Luxiao Station TOD (陆肖站

TOD) จัดอยู่ในโครงการ TOD ชุดแรก ตั้งอยู่บริเวณถนนจงเหอ ในเขตไฮเทคโซน ประกอบด้วย ย่านใจกลางธุรกิจ (Central Business District CBD) ต้าหยวน ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตก มี Xinchuan Science and Technology Park อยู่ทางทิศใต้ และมีสถานีรถไฟใต้ดินสาย ๒ (กำลังดำเนินการก่อสร้าง) และสาย ๒๒ (แผนการระยะยาว) ที่ห่างจากใจกลาง Luxiao Station TOD (陆肖站TOD) ๔๐๐ เมตร

การพัฒนาคมนาคมในระบบ TOD ถือเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองที่ยั่งยืน นอกจากนี้ จะเพิ่มประสิทธิภาพการเดินทางให้แก่

ประชาชนในพื้นที่แล้ว ยังเป็นการสร้างระบบการขนส่งสีเขียวเพื่อบรรเทาความแออัดของเมืองและลดมลภาวะในสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ก็เป็นการสร้างรูปแบบเมืองใหม่บนพื้นฐานของนวัตกรรมและการจัดสรรทรัพยากรในพื้นที่ที่กล่าวได้ว่า TOD จะเป็นการเติมเต็มระบบการขนส่งสีเขียวที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในระบบขนส่ง เป็นรูปแบบการคมนาคมขนส่งที่ตั้งอยู่บนพื้นฐาน **การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy Development)** และ เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของนครเฉิงตู ซึ่งเป็นการพัฒนา

เศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล นอกจากนี้การพัฒนาสีเขียวยังมุ่งเน้นไปที่การแก้ปัญหาด้านนวัตกรรม การค้า และการเงิน โดยคาดว่าในปี ๒๕๖๕ นครเฉิงตูจะกลายเป็นเมืองชั้นนำ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมและ เศรษฐกิจสีเขียว รวมถึงเป็นเมืองที่มี ปริมาณคาร์บอนต่ำในประเทศจีน

ความสำเร็จในการพัฒนานิเวศวิทยาและรักษาสิ่งแวดล้อม

โดยที่การพัฒนาเมืองสาธารณะ จะต้องส่งเสริมทั้งด้านคุณภาพชีวิต ของประชาชน เศรษฐกิจ และคุณค่าทาง นิเวศวิทยาด้วย รัฐบาลนครเฉิงตูได้ให้ความสำคัญในการรักษาสิ่งแวดล้อม และการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน โดยกำหนด ๑๐ มาตรการการพัฒนา

สีเขียวในปี ๒๕๕๙ - ๒๕๗๘ เพื่อพัฒนา โครงการสำคัญ อาทิ เร่งสร้างถนน เทียนฝูสีเขียว สร้างสวนสาธารณะ หลงฉวน พื้นฟูพันธุ์พืช ลดการปล่อย ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และกัมมะถัน ลดมลพิษทางอากาศระหว่าง การก่อสร้างโครงการโครงสร้างพื้นฐาน ต่าง ๆ ควบคุมการใช้น้ำมันในการ ประกอบอาหาร สุ่มตรวจรถบรรทุก ส่งเสริมการผลิตรถยนต์พลังงานใหม่ ดำเนินโครงการป้องกันและควบคุม มลพิษทางน้ำ ดำเนินโครงการป้องกัน และควบคุมระดับมลพิษของดิน ในพื้นที่การเกษตร เร่งสร้างโรงบำบัด น้ำเสียและโรงงานกำจัดขยะมูลฝอย ปลุกป่าให้มีอัตราครอบคลุมพื้นที่ ร้อยละ ๓๙.๕ ใช้พลังงานสะอาดใน อุตสาหกรรม และลดการใช้อำนาจ และเชื้อเพลิง เป็นต้น

ปัจจุบัน โครงการสร้างถนนสีเขียว ได้สร้างแล้วเสร็จเป็นระยะทาง ๔,๐๘๑ กิโลเมตร โครงการ “สวนสาธารณะ ร้อยแห่ง” ได้สร้างสำเร็จแล้ว ๓๕ แห่ง ได้มีการปรับปรุงป่าไม้บริเวณภูเขา หลงฉวนแล้ว ๖๖,๖๖๗,๐๐๐ ตารางเมตร นับเป็นพื้นที่สีเขียว ร้อยละ ๓๙.๙ รวมถึงมีการจัดวางนวัตกรรมระบบ นิเวศแบบใหม่ถึง ๑๔ แห่ง และมี เขตอุตสาหกรรมสีเขียว ๖๖ แห่ง

ความสำเร็จในการควบคุมมลพิษของนครเฉิงตู

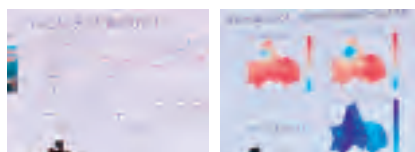
เนื่องจากนครเฉิงตูตั้งอยู่บริเวณแอ่งกระทะ ทำให้การระบายอากาศและการกำจัดมลพิษไม่ดีเท่าที่ควร นายจาง เทรินเหอ นักวิชาการประจำ Chinese Academy of Sciences ได้เสนอแนะว่า นครเฉิงตูควรส่งเสริมการหมุนเวียนระบบอากาศผ่านการออกแบบการเพาะปลูกพันธุ์พืชและใช้สายลมในอากาศเป็นตัวกลางในการปรับสภาพอากาศ อาทิ การวางต้นไม้ไว้บนหลังคาอาคารสูง การทาสีขาวบริเวณหลังคา

นอกจากนี้ นครเฉิงตูมีการดำเนินการลดการปล่อยมลพิษอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปริมาณมลพิษทางอากาศในนครเฉิงตูค่อยๆ ลดลง ดัชนีความร้อนกระจายตัวมากขึ้น โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๘ องศาเซลเซียส/๑๔ ชั่วโมง ปริมาณหมอกควันต่อวันระหว่างปี ๒๕๕๖-๒๕๖๒ ปรับตัวดีขึ้น นอกจากนั้น ค่า PM 2.5 ระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒ เฉลี่ยลดลงเหลือ ๑๑.๓๔ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร/ปี (มาตรฐานไม่ควรเกิน ๒๕ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร/ปี) ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา คุณภาพอากาศของนครเฉิงตูดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยในปี ๒๕๖๒ จำนวนวันที่มีคุณภาพ

อากาศดี ๒๘๗ วันโดยเฉลี่ย เพิ่มขึ้น ๑๕ วันจากปี ๒๕๖๑ และในไตรมาสที่ ๔ ของปี ๒๕๖๓ นครเฉิงตูมีดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index : AQI) คุณภาพเยี่ยม ๓๒ วัน และคุณภาพดี ๔๔ วัน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๖ นอกจากนั้น ในปี ๒๕๖๒ คุณภาพน้ำของนครเฉิงตูอยู่ในระดับดีเยี่ยม เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ ๙๐.๗ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙

แม้จะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งแล้ว นครเฉิงตูจะยังคงส่งเสริมการลดคาร์บอนอย่างจริงจังผ่านโครงการ

“Carbon Benefit Tianfu” โดยใช้ไฟฟ้าทดแทนการใช้พลังงานจากถ่านหินจำแนกขยะ และใช้ทรัพยากรอย่างครอบคลุม ฯลฯ สร้างแพลตฟอร์มที่เป็นประโยชน์ต่อการวัดปริมาณคาร์บอน ให้การสนับสนุนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการลดคาร์บอนของประชาชนและองค์กรต่าง ๆ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าเป้าหมายในการควบคุมมลพิษของนครเฉิงตูมีความคล้ายคลึงกับของไทย ซึ่งขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ไปสู่การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ การแก้ไขปัญหา PM 2.5 การกำจัดขยะและน้ำเสีย การลดโลกร้อน การลดการใช้และฟื้นฟู

ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เนื่องจากธรรมชาติเป็นแหล่งกำเนิดของมนุษย์และสัตว์บนโลก และเป็นพื้นฐานความกินดีอยู่ดีของผู้คนในประเทศ

การสร้างเมืองอัจฉริยะ แบบบูรณาการ

นครเฉิงตูได้ร่วมมือกับบริษัท Huawei Technologies Co., Ltd. ในโครงการ Artificial Intelligence BigDataCenter เพื่อสร้างเมืองอัจฉริยะแบบบูรณาการในรูปแบบ One Center and Three Platforms โดย One Center คือ ศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่สำหรับบูรณาการในระดับชาติผ่าน 3 Platforms ได้แก่ ๑. City Brain Platform ๒. แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ปัญญาประดิษฐ์ชั้นนำของโลก (E-level) และ ๓. แพลตฟอร์มนวัตกรรม การจัดเก็บข้อมูลอัจฉริยะระดับโลก เพื่อตอบสนองความต้องการในเมืองอัจฉริยะ ประยุกต์ใช้ในกระบวนการอุตสาหกรรม การบริหารจัดการเมือง และการดำรงชีวิต นอกจากนี้ ยังได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัย Electronic Science and Technology มณฑลเสฉวน มหาวิทยาลัยเสฉวน และมหาวิทยาลัย Southwest Jiaotong

จัดฝึกอบรมบุคลากร นักศึกษา และจัดการศึกษานอกห้องเรียน Huawei ยังได้มีการสร้างระบบนิเวศสำหรับอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ ในนครเฉิงตู รวมไปถึงระบบนิเวศสำหรับฮาร์ดแวร์ คอมพิวเตอร์ และปฏิบัติการฐานข้อมูล เพื่อรักษาความปลอดภัยของห่วงโซ่การผลิตดังกล่าว อีกทั้งได้มีการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมระบบนิเวศ Kunpeng และห้องปฏิบัติการ Huawei Kunpeng Tianfu ในนครเฉิงตูเพื่อให้การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค ตลอดจนการเชื่อมต่อระหว่างธุรกิจต่าง ๆ และการพัฒนาระบบนิเวศของอุตสาหกรรมทั้งหมดเชื่อว่าในอนาคตทุกสิ่งจะเชื่อม

เข้าหากันในเมืองอัจฉริยะ เราสามารถรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบของมนุษย์ได้ผ่านการเชื่อมต่อในระบบดิจิทัล หลายแสนล้านครั้งเหล่านี้ ทำให้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่ส่งผลดีต่อการปกครองและพัฒนาเมือง ทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลกลายเป็นการประมวลผลรูปแบบใหม่ที่จะเป็นเทคโนโลยีหลักในการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ

ปัจจุบัน หลายจังหวัดของไทยได้พยายามพัฒนาเมืองอัจฉริยะเช่นกัน อาทิ ภูเก็ต ขอนแก่น เชียงใหม่ และชลบุรี (เมืองพัทยา) โดยได้นำข้อมูลมหัศจรรย์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับโมเดล BCG ในการพัฒนาเมือง

เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลาย อาทิ การดำรงชีวิตของผู้คน การป้องกันสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของการปกครอง และกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การบูรณาการการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยโมเดล BCG เข้าด้วยกันจะช่วยสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ พัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

แน่นอนว่าการพัฒนารูปแบบเมืองแห่งสวนสาธารณะ จะช่วยเติมเต็มคุณภาพชีวิตของประชาชนรอบด้าน โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา คนหนุ่มสาวจำนวนมากเลือกปักหลักในนครเจียงตู โดยให้เหตุผลว่าเป็นการใช้ชีวิตในเมืองที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการก้าวกระโดดด้านเทคโนโลยีและความมั่งคั่ง เมื่อปลายปี ๒๕๖๓ สำนักงานการก่อสร้างเมืองแห่งสวนสาธารณะ นครเจียงตู ได้วิเคราะห์สถิติการพัฒนารอบด้านในการกลายเป็นเมืองสวนสาธารณะ โดยจากการสำรวจพบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หลัก

ในการพัฒนารูปแบบดังกล่าว มีรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๑.๒๕ ระบบนิเวศสีเขียวในชุมชนที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐ โครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๖.๑๓ ผู้ได้รับระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐ ระดับการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕.๖๓ ประชาชนได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๔.๓๘ ผู้คนเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๓.๗๕ อีกหนึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจในพื้นที่พัฒนาแบบสวนสาธารณะของนครเจ็ดตุยกระดับขึ้น เนื่องจากการสร้างสวนสาธารณะขนาดใหญ่เพิ่มมากขึ้น และผลักดันให้ร้านค้ากาแฟหรือโรงน้ำชาในสวนสาธารณะกลายเป็นแหล่งพักผ่อนและแหล่งเช็คอินแห่งใหม่ ทำให้มีประชาชนทั้งในนครเจ็ดตุยและต่างเมืองเข้าถึงได้ง่าย ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวให้แก่คนในพื้นที่

ณ สิ้นปี ๒๕๖๓ ระบบนิเวศสีเขียวของนครเจ็ดตุยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๕.๖๓ ระดับการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๑.๒๕ สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๑.๘๘ เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ เขตใหม่เทียนผู้มีการปรับปรุงรูปแบบเมืองตามแนวคิดเมืองแห่งสาธารณสุข โดยปรับลดพื้นที่อุตสาหกรรมจากร้อยละ ๒๗.๒

เป็นร้อยละ ๒๐.๖ พื้นที่อยู่อาศัยจากร้อยละ ๒๕.๖ เพิ่มเป็นร้อยละ ๓๔.๑ และสัดส่วนของพื้นที่สีเขียวจากร้อยละ ๖๕.๗ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๗๐.๑ และปรับปรุงถนนและตรอกขอกซอย ๒,๐๕๙ แห่ง ปรับปรุงสนามหญ้า ๖๐๐ แห่ง สร้างชุมชนสวนสาธารณะ ๗๐ แห่งโดยตระหนักถึงการผสมผสานรูปแบบสวนสาธารณะและวิถีชีวิตของชุมชนอย่างเป็นธรรมชาติ

นับได้ว่านครเจ็ดตุยจะเป็นจุดเริ่มต้นการเป็นเมืองเศรษฐกิจสีเขียวที่สามารถแก้ไขปัญหาด้านนิเวศวิทยาและความเป็นอยู่ของประชาชนตามนโยบายและเจตนารมณ์ที่

ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ได้ให้ไว้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการผลักดันให้ประสบความสำเร็จ

บทส่งท้าย

เมืองสวนสาธารณะต้นแบบของ นครเฉิงตู ถือเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจ สำหรับประเทศไทยที่ปัจจุบันกำลัง เกิดปัญหาโรคของเมืองขนาดใหญ่ มีประชากรแฝงในเมืองที่เพิ่มสูงขึ้น เรื่อย ๆ ปัญหามลภาวะ PM 2.5 และปัญหาด้านการคมนาคมขนส่ง แออัด ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถนำ หลักการหรือแนวปฏิบัติของจีน ที่เร่งดำเนินการอยู่ทั้งการพัฒนา

เมืองสาธารณะ เศรษฐกิจสีเขียวและ เมืองอัจฉริยะ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการพัฒนา BCG Model ของไทย โดยภาครัฐอาจร่วมมือกับภาคเอกชน และประชาชนขับเคลื่อนการพัฒนา เมืองและประเทศไทยให้ก้าวหน้า ด้วยการพัฒนาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปพร้อม ๆ กับการสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลก ที่เปลี่ยนไป

นอกจากนั้น โดยที่นโยบายการ พัฒนาที่ยั่งยืนของไทยและจีนมีความ สอดคล้องกันในหลายด้าน BCG จึงเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ที่ไทยและจีน สามารถร่วมมือกันเพื่อใช้ในการฟื้นฟู สภาวะเศรษฐกิจและสร้างความสมดุล ของการเติบโตที่ยั่งยืนของโลก หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-๑๙ ได้อีกด้วย

แหล่งที่มา

<https://smarcitythailand.or.th/>
<http://www.innovation2030.zju.edu.cn/2020/0424/c21944a2089635/page.htm>
<http://www.sc.gov.cn/10462/12771/2021/3/24/42c-c13923e694971bb3c0d5b64e3f841.shtml>
<http://cdbpw.chengdu.gov.cn/>
<http://www.ce.cn>
https://www.sohu.com/a/226835948_776948
<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1596135227323660046&wfr=spider&for=pc>

ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในภูฏานช่วงการแพร่ระบาดของ ของ COVID-19 ของอาสาสมัครเพื่อนไทย

ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
ชุมชนต้นแบบฯ “OGOP Model II”

นางสาวชาติลดา สังกะกิจ (จ่อมแจ่ม)
ปฏิบัติงานสาขา Product Development
ณ Patshaling Gewog จังหวัด Tsirang

นางสาวบุษราคัม เกียมสยาม (ติงติง)
ปฏิบัติงานสาขา Community- Based Tourism
ณ Uesu Gewog จังหวัด Haa

อยากให้เกริ่นนำสักนิดนึงครับว่า ไปเป็นอาสาสมัครอยู่ที่ใดในภูฏาน ตั้งแต่เมื่อไหร่ และภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากกรมความร่วมมือระหว่างประเทศมีอะไรบ้างครับ

จ้อมแจ่ม: แจ่มอยู่ที่จังหวัดซีรัง (Tsirang) ค่ะ เป็นจังหวัดทางภาคใต้ของภูฏาน อีกไม่กี่ไกลจะถึงชายแดนที่ติดกับอินเดีย ผู้คนเลยมักจะใช้ทางหลวงที่ผ่านจังหวัดซีรังไปชายแดนเพื่อซื้อของมาขายที่จังหวัดของตัวเองค่ะ ทำให้ซีรังมีลักษณะคล้ายคลึงกับอำเภอหาดใหญ่ของไทยเลย คือผู้คนจะมาต่อรถหรือหยุดพักเพื่อไปชายแดนที่ติดกับมาเลเซียค่ะ

ในฐานะอาสาสมัครภายใต้โครงการ OGOP Model II ที่จังหวัดซีรังแจ่มมีหน้าที่หลักในการเก็บข้อมูลในชุมชนเพื่อสนับสนุนการตั้งศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมชาวบ้านในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นค่ะ

ติงติง: ติงเข้าร่วมโครงการอาสาสมัครเพื่อนไทยในภูฏานรุ่นเดียวกับแจ่มเลยค่ะ คือปฏิบัติงานในภูฏานตั้งแต่ธันวาคม ๒๕๖๒ - ธันวาคม ๒๕๖๓ ค่ะ ภารกิจที่ได้รับมอบหมายจาก TICA ก็คล้าย ๆ กับแจ่มเลยค่ะ คือมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนตามแนวทางของหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยชุมชน แต่ตั้งจะประจำอยู่ที่อำเภอยูซู (Eusu) จังหวัดฮา (Haa) ค่ะ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของภูฏานค่ะ

จ้อมแจ่ม: แจ่มขออนุญาตขยายความเพิ่มเติมเกี่ยวกับภารกิจของพวกเรา อย่างนี้นะคะ การเก็บข้อมูลในชุมชนก็เช่น ข้อมูลรายรับรายจ่าย ข้อมูลกลุ่มอาชีพ และวิถีชีวิต เพื่อที่จะให้ TICA และผู้เชี่ยวชาญได้นำข้อมูลไปออกแบบกิจกรรมที่จะช่วยลดรายจ่าย ตามมาด้วยการเพิ่มรายได้ให้สอดคล้องกับการใช้ชีวิตและวัตถุดิบที่มีอยู่แล้วในชุมชนค่ะ

ต่อมาคือการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในโครงการจะใช้คำว่า Community Learning Center หรือ CLC ค่ะ ที่ซีรังแจ่มวางแผนว่าจะใช้โรงเก็บน้ำผึ้ง ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เราช่วยพัฒนา เป็นที่จัดศูนย์เรียนรู้ค่ะ แต่ไม่ใช่เรื่องง่ายเลยค่ะ เพราะมีสิ่งที่ต้องคิดหลายอย่างทั้งเรื่องระยะทาง เรื่องคนดูแล และเรื่องความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้าน ตอนนี้อยู่ในกระบวนการปรึกษาหารือค่ะ

ส่วนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OGOP เราจะประชุมร่วมกับชาวบ้านเพื่อระดมสมองกันในการวิเคราะห์ Demand และ Supply ด้วยนะคะ เพื่อให้ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการให้มากที่สุดค่ะ

ติงติง: กิจกรรมหลักอีกอย่างหนึ่งในแผนงานคือการส่งเสริม Community - Based Tourism หรือ CBT ซึ่งหมายถึงการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดฮาทิงติงไปปฏิบัติงานค่ะ จังหวัดฮาทิงติงขึ้นชื่อเรื่องภูมิประเทศที่สวยงามอยู่แล้ว มีป่าไม้และหุบเขา มีความเงียบสงบ เหมาะแก่การส่งเสริมการท่องเที่ยวมากเลยคะ เช่น การพักผ่อน เดินเขา ปั่นจักรยาน และเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม โดยระหว่างที่อยู่ในพื้นที่แจ่มพยายามรวบรวมข้อมูลให้ทาง TICA นำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาให้ชุมชนนี้เป็นชุมชนต้นแบบด้านการท่องเที่ยวชุมชนคะ โดยจะมีทั้งโฮมสเตย์ และผลิตภัณฑ์ OGOP เป็นจุดขาย เราหวังว่าเมื่อกิจกรรมนี้มีผลเป็นรูปธรรมแล้วชุมชนอื่น ๆ จะได้เข้ามาเรียนรู้แล้วเอาไปปรับใช้ในพื้นที่ของตัวเองต่อไปคะ

ชาวเมืองในพื้นที่ที่ไปปฏิบัติงานอยู่ เขามีวิถีชีวิตอย่างไรบ้างครับ

ติงติง: ผู้คนในเมืองที่ติงติงไปอยู่ เขาจะเรียกตัวเองว่า ชาวฮับ จะอาศัยในที่สูงยังชีพด้วยการเลี้ยงสัตว์คะ เช่น จามรี และวัว โดยจะมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนมจามรี โดยจะเป็นชีสแข็ง เรียกว่า ชูโก (Chuko) และแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนมวัวเป็นชีสพื้นถิ่น (Datshi cheese) เนย โยเกิร์ต และชีสสไตลชีตาเลียนคะ

นอกจากนี้ ก็นิยมประกอบอาชีพด้านการเกษตร เช่น ปลูกแครอท มันฝรั่ง หัวผักกาด ข้าวบาร์เลย์ และบักวีท เรียกได้ว่ามีวัตถุดิบค่อนข้างหลากหลาย อย่างไรก็ตาม จังหวัดฮามีอากาศหนาวเย็น ทรัพยากรทางอาหารจึงมีจำกัดตามฤดูกาล ต้องมีการเก็บพื้และถนอมอาหารไว้ในยามฤดูหนาวค่ะ จากการคลุกคลีกับชาวบ้านระหว่างที่เป็นอาสาสมัคร พบว่า สิ่งที่ชาวบ้านต้องการได้รับการส่งเสริม คือการแปรรูปผลผลิตให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ในชุมชนและด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนค่ะ

จ้อมแจ่ม: จังหวัดซีริงมีประชากรที่นับถือศาสนาฮินดูเชื้อสายเนปาลีอาศัยอยู่เยอะกว่าจังหวัดอื่นของภูฏานค่ะ โดยแต่ละหมู่บ้านจะแบ่งตามเผ่าหรือวรรณะ แล้วแต่ว่าใครเข้าไปจับจองก่อน ส่วนการดำรงชีพ ชาวบ้านกลุ่มหลักที่แจ่มทำงานด้วยคือกลุ่มเลี้ยงผึ้ง เผ่าเซอร์ปา สืบเชื้อสายมาจากทิเบต มีประมาณ ๓๐ คน โดยหลัก ๆ ทำงานกับประธานกลุ่มชื่อคุณเซอร์ริง เซอร์ปา (Tshering Sherpa) เป็นเผ่าที่รักการทำงานหนัก มีความคิดสร้างสรรค์ทำให้ผลงานของหมู่บ้านนี้โดดเด่น จนถูกตั้งให้เป็นหมู่บ้านน้ำผึ้ง (Honey Village) โดยสำนักงานโครงการส่วนพระองค์ในสมเด็จพระราชินีเจตซุน เพมา วังชุก

(Queen's Project Office - QPO) ค่ะ โดยทาง QPO วางแผนให้เป็นชุมชนในการเรียนรู้เรื่องการเลี้ยงผึ้งและวิถีชีวิตชาวบ้านในอนาคต และมีแผนที่จะพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวชุมชนด้วยค่ะ

นอกจากกลุ่มเลี้ยงผึ้งแล้ว ชาวบ้านโดยทั่วไปก็ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและปศุสัตว์ควบคู่กันไปค่ะ ทั้งปลูกผักและเลี้ยงวัวนม ไก่ไข่ ไก่เนื้อ หมูแพะ และปลาแต่ข้อจำกัดทางภูมิประเทศที่เป็นเนินเขาสูงชันทำให้ไม่สามารถผลิตในปริมาณมากได้กลุ่มลูกค้าหลักคือคนในเมืองหลวงโดยส่วนมากเป็นการขายวัตถุดิบและผักดอง นอกจากนี้ ข้อจำกัดที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็จะคล้าย ๆ ชุมชนที่ดิงดิงไปเป็นอาสาสมัครอยู่เลยคะ คือชาวบ้านยังขาดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปอาหาร เขาขายกล้วยสดแต่ไม่ทำกล้วยฉาบ แต่กลับซื้อกล้วยฉาบจากอินเดียมาขายแทน หรือมีมะนาว มีน้ำผึ้ง แต่ไม่เคยทำเครื่องดื่มน้ำผึ้งมะนาว แต่กลับซื้อเครื่องดื่มน้ำผึ้งมะนาวใส่ขวดที่นำเข้าจากไทยมาขาย เป็นต้นคะ

เมื่อเกิดการระบาดของ COVID-19 ขึ้นในภูฏาน วิถีชีวิตชาวภูฏาน โดยเฉพาะในชุมชนที่ไปปฏิบัติงานอยู่นั้น ได้รับผลกระทบมากน้อยอย่างไรครับ

จอมแจ่ม: อย่างแรกเลยคือภาวะข้าวยากหามาแพงคะ คือจังหวัดซีริงเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ผลิตอาหารหลักของภูฏาน ชาวบ้านที่นี่ทำงานหนักมากในการปลูกเพิ่มและส่งสินค้าไปขายในกรุงทิมพู เมืองหลวง ปัญหาคือราคาขายที่ทิมพูสูงกว่าที่ซีริง ทำให้คนซีริงไม่ยอมขายสินค้าในจังหวัดตัวเองเลยเกิดการขาดแคลนสินค้าบางอย่างคะ อย่างที่สอง ชาวบ้านที่เปิดร้านค้าในเมืองจะไม่สามารถเปิดร้านได้ตามเวลาที่เคยเปิดคะ และบางร้านถึงกับต้องปิดกิจการถาวร เช่น ร้านคาราโอเกะ สไน้เกอร์ ทำให้เจ้าของกิจการหลายคนตัดสินใจสมัครเป็น Desuup หรืออาสาสมัครชุดส้มของทางการคะ เพื่อให้ได้ค่าเบี้ยเลี้ยงสำหรับพอกินพอใช้ไปวัน ๆ อย่างที่สาม ในต่างจังหวัดที่ห่างไกลอย่างซีริง ทางรัฐจะนำอาหารไปส่งให้ชาวบ้านแบบไม่คิดเงิน และส่วนใหญ่จะเป็นการที่ชาวบ้านสั่งอาหารมาส่งที่บ้าน ซึ่งเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ในภูฏานระบบจึงยังมีความสับสนมาก ๆ ค่ะ

ทางรัฐบาลมีมาตรการให้เงินเยียวยาบ้างไหมครับ

จอมแจ่ม: มีค่ะ อาชีพที่พึ่งพาการท่องเที่ยวจะได้รับการเยียวยามากที่สุด เช่น ไกด์นำเที่ยว เจ้าของกิจการหรือพนักงานโรงแรมและร้านอาหาร เป็นต้น โดยการได้รับเงินเยียวยาคนเหล่านั้นต้องทำงานแลก เช่น เป็นกรรมกรก่อสร้างหรือช่วยขนของจากรถบรรทุก เนื่องจากแรงงานชาวอินเดียนถูกส่งกลับอินเดียทั้งหมด แต่งานก่อสร้างอาคาร ถนน การเชื่อมต่อไฟฟ้า หรือท่อประปา หรือการขนส่งสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันยังคงดำเนินต่อไป ทางรัฐจึงพยายามใช้คนภูฏานมาทำงานเหล่านี้ ซึ่งปกติเป็นงานที่คนในเมืองหลักเลี้ยงชีพจะทำค่ะ

ติงติง: รัฐบาลภูฏานมีมาตรการที่จริงจังในการแก้ไขปัญหาและทำงานอย่างต่อเนื่อง มีมาตรการดูแลเยียวยาประชาชนและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ขาดรายได้ มีการเปิดรับสมัครและอบรมสำหรับผู้สนใจเป็นอาสาสมัคร (Desuup) เพื่อบริการและดูแลประชาชนในช่วงระบาดของ COVID-19 ซึ่งจะได้

เบี้ยเลี้ยงอย่างที่แจ่มได้กล่าวไปแล้วนะคะ โดยสาเหตุประการหนึ่งที่จังหวัดฮามีมาตรการจริงจังก็เนื่องจากอยู่ไม่ไกลมาจากพรมแดนที่ติดกับจีน นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการผลิตและแปรรูปอาหารจากนมวัว โดยเฉพาะชีสพีนถิ่น (Datshi cheese) ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารที่สำคัญ และเพื่อไม่ให้สินค้าขาดตลาด จึงต้องผลิตให้เพียงพอต่อผู้บริโภคคะ ดังนั้น ชาวบ้านส่วนใหญ่ที่ผลิตชีสยังพอทำได้อยู่ แต่ชาวบ้านที่ประกอบอาชีพด้านอื่น ๆ ก็จะได้รับผลกระทบมากหน่อยเพราะสูญเสียช่องทางการหารายได้ไปคะ

จากที่น้อง ๆ เล่ามา แสดงว่า ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจาก COVID-19 ค่อนข้างหนัก ในขณะที่ชาวบ้านก็ยังไม่มีความรู้ในการแปรรูปหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตของตัวเอง โครงการ OGOP Model II ที่เข้าไปช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบท้องถิ่น จนถึงตอนนี้ที่ทำสำเร็จแล้วมีผลิตภัณฑ์อะไรบ้างครับ และคิดว่าโครงการนี้จะช่วยส่งเสริมรายได้และการจ้างงานของชาวบ้านในพื้นที่ได้อย่างไรบ้างครับ

จอมแจ่ม: ตั้งแต่ช่วงก่อนและระหว่าง lockdown แจ่มได้ทดลองใช้วัตถุดิบในชุมชนมาทดลองทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มากกว่า ๑๐ อย่าง เพื่อเป็นตัวอย่างให้ชาวบ้านและข้าราชการดู โดยช่วยกันลงความเห็น ว่า ผลิตภัณฑ์ตัวไหนน่าจะเป็นความเป็นไปได้ในการนำไปพัฒนาและทำการตลาดต่อไป แจ่มพยายามที่จะไม่ชี้แนะ และให้ชาวบ้านเสนอผลิตภัณฑ์เองคะ

ผลิตภัณฑ์แรกที่เริ่มต้นทำคือ เครื่องดื่มบัวหิมะคะ เพราะชาวบ้านปลูกบัวหิมะกันมากจนล้นตลาด หลังจากได้รับการอบรมผ่านระบบทางไกลจากผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงได้เป็นเครื่องดื่มบัวหิมะรสน้ำผึ้งมะนาวพาสเจอร์ไรซ์ สามารถเก็บได้ ๒ สัปดาห์ในตู้เย็น มีสรรพคุณช่วยลดน้ำตาลในเลือดคะ ผลิตภัณฑ์เด่นอีกตัวคือ ลิปปาล์มน้ำผึ้ง ซึ่งเกิดจากการพยายามใช้วัตถุดิบที่ได้จากการเลี้ยงผึ้ง โดยปกติชาวบ้านจะเก็บเกี่ยวแต่น้ำผึ้งและทิ้งรังผึ้ง โดยตัวรังผึ้งนี่เองคือขี้ผึ้งที่สามารถนำมาใช้งานได้หลากหลาย เราจึงช่วยพัฒนาโดยเอามาทำลิปปาล์มคะ

ติงติง: ขอบันทึกช่วงที่สถานการณ์ระบาดของ COVID-19 และรัฐบาลภูฏาน มีมาตรการ lockdown แล้วนะคะ โครงการ OGOP Model II ได้จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือ workshop ในรูปแบบออนไลน์คะ โดยผลิตภัณฑ์ที่จัดการอบรมนั้นได้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ในพื้นที่ประชุมของชุมชนมาแล้ว ซึ่งมี ๒ ผลิตภัณฑ์ คือ Caciocavallo Cheese (ชีสชนิดหนึ่ง) และ Kapche (แป้งสาลีชนิดหนึ่ง) คะ ซึ่งก็มาจากวัตถุดิบที่มีเยอะอยู่แล้วในพื้นที่ โดยทางผู้เชี่ยวชาญมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จัดฝึกอบรมให้วิทยากรต้นแบบชาวภูฏาน จำนวน ๕ คน ในลักษณะ Training the Trainers ซึ่งเขาจะต้องไปสอนชาวบ้านต่อไปคะ เนื่องจากเราไม่สามารถเดินทางไปสอนให้ที่ภูฏานได้ แล้วชาวภูฏานเองก็ไม่สามารถมารวมตัวกันมาก ๆ ด้วย ตามมาตรการ social distancing แต่การฝึกอบรมออนไลน์ก็ให้ผลเป็นที่น่าพอใจนะคะ ถึงจะมีปัญหาด้านการสื่อสารและการสาธิตบ้าง แต่ก็ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลลัพธ์ออกมาคะ ติงติงคิดว่า เมื่อชาวบ้านได้รับการฝึกอบรมและมีการต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ก็จะช่วยสร้างงานให้เขาได้คะ ซึ่งงานที่ว่าก็จะมีการได้สูงขึ้นด้วยเพราะเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า และสามารถจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว หลังจากทีทาง TICA และผู้เชี่ยวชาญได้พัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่จังหวัดฮาแล้วได้อีกด้วยนะคะ

ภาคการท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบหนักเช่นกัน แล้วในแผนงานของโครงการก็มีกิจกรรมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน (community-based tourism) นื่อง ๆ คิดว่า ข้อมูลและประสบการณ์ที่รวบรวมได้จากการเป็นอาสาสมัครที่ภูฏานมา ๑ ปี จะนำไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมนี้ได้อย่างไรบ้างครับ

ติงติง: ติงได้กล่าวถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวไปพอสมควรแล้ว ขอเสริมอย่างนี้นะคะ จังหวัดฮา (Haa) นั้นเดินทางสะดวกเพราะอยู่ใกล้กับจังหวัดปาโร (Paro) ซึ่งเป็นที่ตั้งของสนามบิน นอกจากทัศนียภาพที่สวยงามชาวบ้านในจังหวัดฮา ยังมีวัฒนธรรมประจำถิ่นที่ยังคงเข้มแข็งและมีเสน่ห์ เช่น อาหาร วัฒนาอาราม ติงติงคิดว่า โครงการ OGOP Model II ควรสนับสนุนไกด์ท้องถิ่น

โฮมสเตย์ และเส้นทางการเดินป่า โดยมีจัดการงานอย่างเป็นระบบและการสื่อสารทางออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อใช้ศักยภาพด้านวัฒนธรรมและความเป็นกันเองของชาวบ้านให้เป็นประโยชน์สูงสุดค่ะ

หลังจากที่สถานการณ์ COVID-19 คลี่คลายแล้ว จะได้มีนักท่องเที่ยวมาเยอะ ๆ ให้ชาวบ้านมีรายได้ อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์ COVID-19 ระบาดขึ้นมาอีก หรือมีโรคคล้าย ๆ กันเกิดขึ้นมาอีก แล้วชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวไม่ได้ อย่างน้อยจังหวัดฮากีน่าจะมีศักยภาพในการรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศได้มากขึ้นนะคะ

จ้อมแจ่ม: แม้ว่าจังหวัดที่แจ่มไปปฏิบัติงานจะยังไม่ได้รับการยืนยันให้เป็นจังหวัดที่สามารถท่องเที่ยวได้สำหรับคนต่างชาติ (ต้องได้รับการรับรองจากทางภาครัฐ เช่น จังหวัดฮา จังหวัดบูมทัง เป็นต้น) และโครงการ OGOP Model II ก็คัดเลือกจังหวัดฮาในการพัฒนาชุมชนต้นแบบด้านการท่องเที่ยว แต่จังหวัดซีริงเองมีการเตรียมการเพื่อการพัฒนาด้านนี้อย่างเป็นรูปธรรมอยู่นะคะ เช่น การวางแผนสร้างศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวในสวนสาธารณะ แต่ต้องระงับไปเนื่องจากทุนส่วนใหญ่นำไปช่วยเหลือเรื่อง COVID-19 หรือการเตรียมสร้างหอชมนก เป็นต้นค่ะ

นอกจากนี้ หากมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน (CLC) แล้ว ก็อาจจะมีการทำทัวร์สั้น ๆ เพื่อเรียนรู้ฐานเกษตรกรรม ปศุสัตว์ การทำอาหารท้องถิ่น และงานหัตถกรรมได้ค่ะ ซึ่งแจ่มเคยแลกเปลี่ยนกับผู้นำชุมชนและชาวบ้านระหว่างการลงพื้นที่และการประชุมชุมชนอยู่เป็นประจำ มีชาวบ้านบางคนทำป้ายบอกทางหรือป้ายห้องน้ำเป็นภาษาอังกฤษด้วย น่ารักมาก ๆ มั่นใจว่าข้อมูลที่ได้รับรวบรวมให้ TICA จะเป็นประโยชน์ในการต่อยอดเรื่องการท่องเที่ยวในจังหวัดซีริงในอนาคต (ถ้ามีนะค่ะ) ได้อย่างแน่นอนค่ะ

สุดท้ายนี้ อยากให้น้อง ๆ ช่วยให้คำแนะนำ หรือให้กำลังใจ ผู้ที่อยากจะลองเป็นอาสาสมัครกับ TICA ครับ

จ้อมแจ่ม: เนื่องจากการเป็นอาสาสมัคร FFT นี้จะเป็นลักษณะกึ่งอาสาสมัคร กึ่ง professional คือต้องมียอดความรู้เฉพาะด้านมากพอที่จะเก็บข้อมูลหรือสร้างงานได้ ไม่เหมือนกับนักเรียนแลกเปลี่ยนที่จะมีเพียงความสนุกเพียงอย่างเดียว จึงแนะนำให้น้อง ๆ ศึกษาลักษณะงานและประเทศที่ตัวเองตั้งใจจะไปทำงานให้มาก ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าเราจะใช้ชีวิตส่วนตัวและทำงานได้อย่างปกติสุขค่ะ และแน่นอนว่าทุกคนมีประสบการณ์เดิมของตัวเองมาต่างกัน ทำให้มีความคาดหวังจากประสบการณ์ใหม่ต่าง ๆ กันไป และบริบทของพื้นที่และงานก็จะต่างกันไปในแต่ละปี (แม้จะเป็นประเทศเดียวกัน) รุ่นพี่และ TICA

สามารถให้คำแนะนำได้ในระดับหนึ่ง แต่สุดท้ายแล้วต้องเป็นเราที่ต้องปรับตัวให้ได้นะคะ และสุดท้ายแล้วประสบการณ์อะไรก็ตามจะน่าจดจำเสมอ พอจบโครงการแล้วเราจะยังได้เรียนรู้จากประสบการณ์นั้นไม่รู้จัก อันนี้ประสบการณ์ตรง สิ่งที่เราตัดสินใจว่าไม่ดี ไม่ชอบ ณ ขณะนั้น เราอาจจะร้องอ้อเอาตอน ๑ ปีผ่านไปก็ได้ค่ะ

ติงติง: การเข้าร่วมโครงการอาสาสมัครเพื่อนไทย ทำให้ได้เรียนรู้การทำงานกับเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ พัฒนาด้านสื่อสารในการทำงาน และได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย หากมีโอกาสอยากเชิญชวนให้ลองเป็นอาสาสมัคร เพื่อจะได้แบ่งปันความรู้ที่มีให้เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น และเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ นะคะ

กล่องแนะนำโครงการ

“โครงการ OGOP Model II” เป็นโครงการพัฒนาชุมชนต้นแบบอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภูมูาน โดยเป็นโครงการระยะที่ ๒ (phase II) หลังจากทีโครงการระยะที่ ๑ ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โครงการฯ นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุมชนต้นแบบอย่างยั่งยืน๒แห่งในจังหวัดHaa และจังหวัด Tsirang ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นประจำชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการเป็นเจ้าของโครงการโดยชุมชนเอง (local ownership) ในลักษณะคล้ายกับโครงการ OTOP ของไทย อันเป็นที่มาของชื่อโครงการ โดย OGOP ย่อมาจาก “One Gewog One Product” (Gewog เป็นเขตปกครอง ซึ่งอาจเทียบได้กับตำบลของไทย) นอกจากนี้โครงการฯ ยังผนวกเรื่องแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน และการสร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบเข้าไปด้วย โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ และมีแผนงานไปจนถึงปี ๒๕๖๕

NEW NORMAL COOLTURE

in Digital Age

ดร.ศรานทร ชันทรานนท์
ผู้อำนวยการกองการทูตวัฒนธรรม

สอร์นธรณ์
Mission to the Moon

สอร์นธรณ์
The Science is

สอร์นธรณ์
I Learn Alone

สอร์นธรณ์
Soranrom Radio

ผู้สนใจสามารถรับฟังการเสวนาผ่านทาง
Facebook Live : @saranromradio

๔ เพลดิง แชร้ประสบการณ์:

สื่อสารอย่างไร ให้โดนใจคนรุ่นใหม่

จบไปแล้วสำหรับงานเสวนา “New Normal : New Coolture in Digital Age” ที่กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศจัดขึ้นเพื่อแบ่งปันประสบการณ์จากเหล่าผู้มีอิทธิพลบนโลกออนไลน์ ได้แก่ คุณแท๊ป ปรวิศ หาญอุตสาหะ เจ้าของเพจและ Podcast “Mission to the Moon” คุณมินท์ มณฑล กษานติกุล เจ้าของเพจและช่องยูทูบ “I Roam Alone” คุณวิศ วิศวกร สีนพงศพร เจ้าของเพจ “วิเคราะห์บอลจริงจัง” และ คุณเคน นครินทร์ วนกิจไพบูลย์ บรรณาธิการบริหารสำนักข่าวออนไลน์ The Standard

เหล่าอินฟลูเอนเซอร์ทุกคนล้วนเริ่มต้นจากการนับหนึ่ง จากวันที่มีคนกดไลค์หลักสิบบจนกระทั่งถึงวันที่มียอดผู้ติดตามหลักแสนถึงหลักล้าน ทุกคนต่างมีเรื่องราวที่สามารถเป็นแรงบันดาลใจให้พวกเราทุกคน จูกร่วม

ที่สำคัญที่สุดคือ โลกออนไลน์นั้นเป็น “พื้นที่” ในการปล่อย “ของ” แสดงความคิด ความเห็น ความสนใจ ทศนคติ และนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจต่าง ๆ ได้ โดยไม่ต้อง “รอ” ให้โอกาสใด ๆ มาถึงแต่ “สร้าง” โอกาสนั้นด้วยตัวเองผ่านแพลตฟอร์ม social media ต่าง ๆ

คุณแท๊ป ปรวิศ หาญอุตสาหะ เริ่มต้นจากการเขียนบล็อกแล้วโพสต์ลงบนเฟซบุ๊ก ด้วยเจตนาอยากแชร์ไอเดีย และหาคนมาร่วมงานกับศรีจันทร์สหโอสถ ที่ขณะนั้นยังไม่โด่งดังเป็นเครื่องสำอางค์ขวัญใจสาวน้อยสาวใหญ่อย่างทุกวันนี้ จากวันแรกที่หาคนมาร่วมงานอยากเต็มที เขียนอะไรไปก็มีคนกดไลค์ไม่ถึงสิบบคน วันนี้ Mission to the Moon มีคนกดไลค์หลักแสน มีช่องทางสื่อสารหลากหลาย ทั้งเฟซบุ๊ก ยูทูบ

และพอดคาสต์ ศรีจันทร์กลายเป็นแบรนด์เครื่องสำอางค์ที่เป็นที่รู้จักทั่วประเทศ ดิดหนึ่งใน ๕๐ บริษัทที่คนรุ่นใหม่อยากทำงานด้วยมากที่สุด คุณแท้ก็กลายเป็นทั้งนักธุรกิจหนุ่มผู้นำความคิด และการใช้ชีวิตแบบ super productive ขวัญใจคนรุ่นใหม่ทั้งหมดนี้ไม่ได้เกิดจากความบังเอิญ แต่เกิดจากการคิด วิเคราะห์ ศึกษา และเลือกเรื่องราวที่จะนำเสนอ ทั้งเพื่อตอบโจทย์ตัวเองที่จะไม่ยอมตกยุคและตอบโจทย์คนรุ่นใหม่ที่ยากจะก้าวไปข้างหน้าในยุคศตวรรษที่ ๒๑

คุณมันท์ มณฑล กสานติกุล สร้าง I Roam Alone ด้วยความชื่นชอบการเดินทาง และอยากให้การเดินทางเป็นงานประจำที่สร้างรายได้ เธอสร้างโอกาสให้ตัวเองด้วยการออกเดินทาง และเขียนบันทึกการเดินทางลงบนเว็บไซต์พันทิป และสร้างเพจของตัวเอง จนกระทั่งไปเตะตาสำนักพิมพ์ ได้ออกหนังสือท่องเที่ยวเล่มแรก จากนั้นล้มชีวิตก็พัดพาเธอไปทั่วโลก และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักจากการท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนใคร คุณมันท์บอกว่าคอนเทนต์ของ I Roam Alone นั้นเรียบง่าย ตรงไปตรงมา ตอบโจทย์คนรุ่นใหม่ในแง่ความสมจริง ให้คนดูได้เห็นในสิ่งที่มันท์ได้พบเจอจริง ๆ

ไม่ต้องเน้นภาพสวยอลังการ ใช้โดรนถ่ายจากบนฟ้า แต่เน้นความ “จริง” ระหว่างการเดินทาง “ยิ่งมันท์ลำบาก คนดูยิ่งชอบ” เธอพูดกั้วหัวเราะ

คุณวิศ วิสวุตสิน พงศพร นักข่าวหนุ่มที่มีความฝันแรงกล้าที่จะเป็นคอลัมนิสต์กีฬาชื่อดัง นำเสนอข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในวงการกีฬา แต่โอกาสที่จะได้เขียนบทความในหนังสือพิมพ์กีฬาที่เป็นที่รู้จัก เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก “ผมรอ ๑๐-๑๕ ปีไม่ไหวกว่าจะอาวุโสพอจะได้เขียนบทความลงสตาร์ชอคเกอร์” คุณวิศทำให้พวกเราเห็นว่าถ้าคุณมีของ ท่าที่ปล่อยมันออกมา คุณวิศใช้เวลานอกเหนือจากงานประจำที่ Workpoint News เขียนบทความลงใน Facebook Fanpage “วิเคราะห์บอลจริงจัง” ซึ่งเป็นเพจที่เขาสร้างขึ้นเพื่อลงบทความวิเคราะห์กีฬาขนาดยาวที่มีเนื้อหาซับซ้อน แต่อธิบายอย่างเรียบง่ายที่สุด

คุณวิศเล่าว่า ปีแรกมีคนติดตามเพียง ๔,๐๐๐ กว่าคน เขาเริ่มไม่แน่ใจว่าตัวเองมาถูกทาง คิดจะเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นบทความสั้น คลิปวิดีโอ หรือ infographic เพื่อจะมีคนมาติดตามมากขึ้น แต่เมื่อสอบถามความเห็นของแฟนเพจกลับพบว่า ทุกคน

ขึ้นชอบบทความยาว ๆ แบบที่เขาทำ
อยู่นี้แหละ คุณวิศจึงมุ่งเป้าทำมัน
ให้ดีที่สุด เลือกที่จะนำเสนอ content
ต่อกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ รู้จักจุดแข็ง
รู้จักกลุ่มเป้าหมายของตัวเอง แบบที่
เขาบอกว่า “คนรักกีฬา ทำไมจะรัก
การอ่านด้วยไม่ได้ล่ะครับ” จนถึงตอนนี้
เรียกได้ว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์ในวงการ
กีฬาที่น่าสนใจและต้องการคำอธิบาย
อย่างละเอียดเมื่อไหร่ เพจวิเคราะห์
บอลจริงจิงจะเป็นสิ่งแรกที่คนนึกถึง

คุณเคน นครินทร์ วนกิจไพบูลย์
บรรณาธิการข่าวคนรุ่นใหม่ที่น่าจับตา
ที่สุดในยุคนี้ เล่าให้พวกเราฟังว่า
เขาเคยทำงานกับสื่อสิ่งพิมพ์และมองว่า

อีกไม่นานอาจถึงจุดล่มสลายของ
วงการสิ่งพิมพ์ จึงเกิดความคิดที่จะ
ก่อตั้งสำนักข่าวออนไลน์ คุณเคนรู้ดีว่า
ไม่ใช่เรื่องง่าย ใครละจะเชื่อถือสำนัก
ข่าวน้องใหม่ แต่ขณะเดียวกันก็เชื่อว่า
ถ้าจะครองใจคนบนสื่อออนไลน์
ต้องมีความคิดสร้างสรรค์และแตกต่าง
จึงพยายามหาจุดกึ่งกลาง เน้นให้
The Standard เป็นสำนักข่าวที่เอา
ความคิดสร้างสรรค์มาผนวกเข้ากับ
ความน่าเชื่อถือในการนำเสนอข่าว
ช่วงแรกต้องเผชิญกับคำวิจารณ์
อย่างหนักหน่วงจนต้องทบทวนว่า
มาถูกทางหรือยัง เพราะสื่อกระแส
หลักมักนำเสนอข่าวประเภท tabloid

แต่ The Standard มุ่งเข้าไปไปที่การนำเสนอข่าวเชิงโครงสร้าง กลับมาคิดวิเคราะห์ทบทวนจนตกผลึกว่ากลุ่มเป้าหมายของ The Standard มี ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้นำทางความคิด (Opinion Leader) และกลุ่มคนรุ่นใหม่ (Urban Young Adult) จึงตั้งใจเจาะกลุ่มคนเหล่านี้ เพราะการตลาดแบบ Mass Market น่าจะหมดยุคแล้วในอนาคตต่อไปจะเป็น Target Market หรือการตลาดกับกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น จึงจะอยู่รอด ดังนั้น เมื่อกลุ่มเป้าหมายไม่ใช่กลุ่มคนหมู่มาก The Standard จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการสร้างฐานผู้ติดตามพอสมควร แต่ข้อดีของการมีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนคือทำให้การนำเสนอข่าวเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา

ไม่จำเป็นต้องไปตามกระแสสังคม มีจุดยืนของตนเองเมื่อรักษามาตรฐาน และสื่อสารตรงตามกลุ่มเป้าหมาย The Standard จึงค่อย ๆ เติบโตขึ้นจนมีผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก

คุณเคนเห็นว่า ในโลกออนไลน์ การสื่อสารมีความซับซ้อนมากขึ้น แนวทางความคิดกระจัดกระจายเป็น Fragmented World เปรียบโลกมีสองแผ่นดิน แผ่นดินแรกคือ Traditional Media หมายถึงสื่อที่ผู้ส่งสารส่งไปยังผู้รับได้ทางเดียว ผู้รับสารไม่สามารถติดต่อกลับทางตรงไปยังผู้ส่งสารได้ และแผ่นดินที่สอง คือ New Media หมายถึงสื่อที่เอื้อให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกัน เป็นการสื่อสารสองทาง

ซึ่ง New Media นี้ค่อย ๆ เติบโตจนกลายมาเป็นสื่อหลักในปัจจุบันเช่น Facebook, Instagram, Twitter, Line และ Clubhouse เป็นต้น ขณะเดียวกันแพลตฟอร์มเหล่านี้ก็มีรูปแบบแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ทั้งค่านิยม วัฒนธรรม พฤติกรรมผู้บริโภค คนเล่น Facebook ก็มีพฤติกรรมแบบหนึ่ง คนเล่น Tiktok ก็มีพฤติกรรมอีกแบบ สนใจเรื่องอีกแบบ ดังนั้น การสร้าง content บนโลกออนไลน์จึงจำเป็นต้องเข้าใจความแตกต่างและปรับเปลี่ยนเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอให้สอดคล้องกับแต่ละแพลตฟอร์มไม่ควรนำเนื้อหาแบบเดียวกันมาใช้ทุกแพลตฟอร์ม

เพราะยากที่จะประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ การทำ content ต่าง ๆ ในยุคก่อนหน้า เมื่อนำเสนอไปแล้วไม่สามารถรับ feedback ได้ชัดเจน ต่างจากปัจจุบันที่ feedback แสดงผลได้ชัดเจน และรวดเร็ว (real-time) ดังนั้น นอกจากจะต้องสร้างสรรค์ผลงานแล้ว ยังจำเป็นอย่างมากที่จะต้องฟังเสียงของคนที่เราสื่อสารด้วย เพื่อนำผลตอบรับมาปรับปรุงเนื้อหาให้ดีกว่าเดิม

คุณเคนเห็นว่า แพลตฟอร์มที่น่าสนใจมากในตอนนี้เป็น Youtube เพราะเป็นแพลตฟอร์มที่คนส่วนใหญ่ใช้มากที่สุด และมีความหลากหลายมากที่สุด บวกกับอัลกอริทึมของแอปพลิเคชันค่อนข้างตรงไปตรงมา ไม่ซับซ้อน ไม่ถูกบดบังการมองเห็น ทำให้สามารถนำเสนอตรงไปถึงกลุ่มเป้าหมายได้ ไม่จำเป็นต้องเสียค่าโฆษณาจำนวนมาก

การเปลี่ยนแปลงในยุค โควิด-๑๙ และบทบาท ของผู้ผลิต content ในการลดช่องว่างระหว่างวัย

คุณแท๊ปเห็นว่ากลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะกลุ่มคน “Gen Z” และ

“Gen Alpha” เป็นกลุ่มคนที่ให้ความสำคัญกับค่านิยมทางสังคม (Social Value) อย่างมาก เช่น สิ่งแวดล้อม การเมือง มีความรู้สึกว่าตัวเองเป็นพลเมืองโลก (Global Citizen) และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตเข้าถึงมุมมองที่ชาวต่างชาติมีต่อประเทศไทยในแบบที่คนรุ่นก่อนไม่เคยเห็นมาก่อน คนกลุ่มนี้จึงมีมุมมองและความเข้าใจโลกที่แตกต่างกับคนรุ่นก่อนอย่างสิ้นเชิง

ในช่วงโควิด คนใช้เวลาออนไลน์เยอะขึ้นชัดเจน และยิ่งมากขึ้นไปอีกเมื่อแอปพลิเคชัน “Clubhouse” ได้รับความนิยม ผู้คนมีพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ นานขึ้น อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมของผู้คนก็จะเปลี่ยนไปตามความสนใจซึ่งอาจเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็วมาก

คุณวิศเห็นว่าช่วงโควิด ผู้คนมีความจริงจังกับชีวิตมากขึ้นเพราะสูญเสียรายได้ที่เคยมี content เกี่ยวกับคำคมหรือแนวความคิดการใช้ชีวิตแบบ “ไลฟ์โค้ช” ใช้คำพูดสวยงามให้กำลังใจกลับไม่ได้รับความสนใจอีกต่อไป ผู้คนหันมาสนใจเรื่องเศรษฐกิจ โครงสร้างสังคม และนโยบายของรัฐที่มีผลกระทบต่อตัวเอง ซึ่งผู้ผลิต content ต้องปรับตัวให้มีความจริงจังมากขึ้น บวกกับ

การที่คนรุ่นใหม่เป็นกลุ่มคนที่เข้าถึงข่าวสารได้รวดเร็วมาก ผู้ผลิต content จะต้องมีความที่แข็งแกร่งและสามารถตอบคำถามที่คนรุ่นใหม่อยากรู้ได้

คุณเคนคิดว่าโควิดเป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในโลก ความสนใจของคนเปลี่ยนมาเป็นประเด็นใหม่ ๆ เช่น ๑. ความคุ้มค่าในการใช้จ่าย การเงิน และการลงทุน ๒. สุขภาพ (wellness) เช่น บริการด้านสุขภาพ ความสวยงาม ผลลัพธ์เสริมสุขภาพ ๓. ค่านิยมทางสังคม (social value) เช่น ความหลากหลายทางเพศ ความเหลื่อมล้ำ สิ่งแวดล้อม

โดยเฉพาะกลุ่มคน Gen Y และ Gen Z ผู้ผลิต content ที่สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับความสนใจที่เปลี่ยนไปนี้ จะได้ประโยชน์อย่างมาก

ความเปลี่ยนแปลงอีกประการหนึ่งคือ ค่านิยมที่ผู้คนยึดถือ ซึ่งมีความหลากหลายมากขึ้น แต่จุดร่วมประการหนึ่งคือ ทุกคนต่างต้องการความ “จริง” (authentic) มากขึ้น คนต้องการเสพสื่อจากคนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดเห็นเป็นของตัวเอง เนื้อหาที่สนใจแตกต่างกันไปตามทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของแต่ละคน

ไม่มีสูตรสำเร็จในการผลิต content ที่จะถูกใจทุกคนดังนั้น จะต้องชัดเจนว่า ต้องการสื่อสารกับใคร ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูล (data) ในแพลตฟอร์มดิจิทัล มีความสำคัญอย่างมากเพื่อเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค

ช่องว่างระหว่างวัยเป็นปัญหาสังคมในระดับโลกด้วยค่านิยมที่ยึดถือต่างกัน คนรุ่นเก่าอาจยึดถือสถาบันต่าง ๆ ที่ยึดถือมานาน แต่คนรุ่นใหม่จะเต็มไปด้วยคำถาม เพราะมีการเสพข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัล โจทย์สำคัญคือจะต้องมีเจ้าภาพ ที่จะทำหน้าที่

เป็นสะพานเชื่อมคนต่างวัยให้มีพื้นที่เดียวกันสำหรับการพูดคุย ซึ่งการใช้ Social Media ทำสิ่งนี้ได้ยาก การพบปะพูดคุยกันต่อหน้ายังคงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ (empathy) และเข้าใจกันได้ง่ายขึ้น สื่อหรือองค์กรอิสระที่มีความเป็นกลางอาจจะสามารถรับบทบาทนี้ได้ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง หัวใจสำคัญของการลดช่องว่างระหว่างวัยคือ การเปิดใจรับฟังคนรุ่นใหม่ว่ามีวิธีคิดอย่างไร ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อดิจิทัล แต่เกี่ยวกับวิธีคิดมากกว่า

ขณะที่คุณมีพื้นที่เห็นว่า โควิดเป็นโอกาสให้ได้กลับมาทำความเข้าใจ

ประเทศไทยมากขึ้น ก่อนหน้านั้นเดินทางไปต่างประเทศบ่อย ๆ อาจทำให้ไม่สนใจเรื่องในประเทศมากนัก แต่เมื่อเกิดโควิด ทุกคนไปไหนไม่ได้ จึงหันกลับมามองประเทศไทย ได้รู้จักประเทศตัวเองมากขึ้น ส่วนตัวยังคงเดินทางเหมือนเดิม ทำงานเหมือนเดิม แต่นำเสนอมุมมองใหม่ ๆ และการท่องเที่ยวในชุมชน เพราะเรื่องการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยหลายอย่าง จนน่าจะถือได้ว่าเป็นหนทางกระจายรายได้ที่รวดเร็วและง่ายที่สุด content ที่จะทำต่อจากนี้คือ ทำให้คนสนใจการท่องเที่ยวใกล้ตัวมากขึ้น ไม่ต้องรอให้มีเงินมีเวลา หรือต้องไปเมืองนอกเท่านั้น แต่การท่องเที่ยว

ใกล้บ้านก็สนุกได้ การเดินทางไม่จำเป็นต้องไปทีใหม่ แต่การมองสิ่งเดิมด้วยมุมมองใหม่ ๆ ก็ถือเป็นการท่องเที่ยวเหมือนกัน

คุณมีพื้นที่ให้มุมมองที่น่าสนใจต่อการทำงานของภาครัฐด้วยว่าช่วงโควิดเป็นช่วงเวลาที่ดีที่ภาครัฐจะสร้าง content ให้คนไม่ลืมประเทศไทย และเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการวางแผนเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ กำหนดจุดขายของประเทศ รวมถึงการวางระเบียบแนวทางต่าง ๆ ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะหลั่งไหลเข้ามาเมื่อสถานการณ์ดีขึ้น

Soft Power ของไทย และการสื่อสารกับสาธารณะ

คุณแท็บแชร์ความเห็นว่าการจัดอันดับด้าน Soft Power ของนิตยสาร Monocle จัดให้เกาหลีอยู่อันดับหนึ่งโดยถือเป็นประเทศต้นแบบที่ประสบความสำเร็จด้านการใช้ Soft Power ซึ่งเกาหลีเริ่มจากความเข้าใจของภาครัฐว่า Soft Power คืออะไร และมีหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจนขณะที่ไทยเป็นประเทศที่มีความรุ่มรวยทางวัฒนธรรม (culture richness) หากจะสร้าง Soft Power ก็ไม่ใช่เรื่องยาก จึงควรเริ่มต้นจากการมีหน่วยงานเจ้าภาพ วางกลยุทธ์ที่จะทำให้ Soft Power เป็นสินค้าส่งออกประเภทหนึ่ง และต้องทำอย่างต่อเนื่อง

คุณวิศคิดว่า ภาครัฐของไทยยังขาดการสนับสนุนเรื่อง Soft Power อย่างจริงจัง แตกต่างกับเกาหลี อีกทั้งนโยบาย กฎ ระเบียบ และ ขนบธรรมเนียมต่าง ๆ มีส่วนทำให้คนผลิต content ลำบาก ไม่สามารถแสดงศักยภาพออกมาได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่สามารถออกไปตีตลาดโลกได้

คุณวิศยังได้พูดถึงกระทรวงการต่างประเทศด้วยว่า คนทั่วไปยังไม่ค่อยเข้าใจว่ากระทรวงการต่างประเทศ

ทำอะไร แต่หน่วยงานมีบทบาทอย่างไร จึงอาจจะต้องสื่อสารกับสาธารณะให้มากขึ้น รวมทั้งใช้โอกาสและแพลตฟอร์มออนไลน์สื่อสารเชิงรุกกับประชาชนมากยิ่งขึ้น เช่น การตั้งหัวข้อพูดคุย นำการสนทนาแบ่งปันประสบการณ์เรื่องต่างประเทศใน Clubhouse หรือการร่วมมือกับผู้ทรงอิทธิพลในการสร้าง content ต่าง ๆ ที่ทำให้ประชาชนเข้าใจได้ง่ายขึ้น

คุณมีหน้าที่เห็นว่า ไทยมีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ แต่ขาดหน่วยงานกลางที่จะทำงานต่อเนื่องยาวนาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายที่ทำให้ขาดความต่อเนื่อง และวัฒนธรรมไทยในปัจจุบันถูกทำให้เป็นสิ่งที่แตะต้องไม่ได้ ทำให้การสร้าง Soft Power ทำได้ยาก จึงต้องเริ่มเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น

จบท้ายที่คุณเคนซึ่งทิ้งท้ายอย่างน่าสนใจว่า กระทรวงการต่างประเทศควรกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนว่า ต้องการสื่อสารกับใคร และคิดว่าผู้ฟังอยากฟังอะไร กระทรวงฯ มีเนื้อหาอะไรด้านการต่างประเทศที่จะเป็นประโยชน์กับผู้ฟัง ขณะเดียวกันก็ต้องคิดถึงวิธีการนำเสนอด้วยเช่นกัน

คนยุคปัจจุบันต้องการ content ที่ไม่เป็นทางการนัก เรียบง่ายเข้าใจง่าย ซึ่งสามารถถ่ายทอดได้หลายรูปแบบ ในหลายแพลตฟอร์ม ไม่จำเป็นต้องใช้ทุกแพลตฟอร์ม แต่ให้ความสำคัญไปที่ประสิทธิภาพในการสื่อสาร ทั้งนี้ กระทรวงฯ ไม่จำเป็นต้องสื่อสารทุกอย่างด้วยตัวเอง สามารถเป็นหุ้นส่วนกับสื่อ หรือผู้ทรงอิทธิพลด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับ content

นั้น ๆ ซึ่งจะเข้าถึงประชาชนที่ติดตามสื่อหรือผู้ทรงอิทธิพลเหล่านั้นได้

คุณเคนคิดว่า ความเข้าใจต่อ Soft Power ของผู้มีอำนาจของไทยยังมีความคลาดเคลื่อนอยู่พอสมควร น่าจะต้องมาคุยกันครั้งใหญ่ว่า Soft Power ของเราคืออะไร เรามีอะไรดี และอยากสร้างอะไรที่ดี ซึ่งประเด็นนี้จะต้องมีเจ้าภาพที่เข้าใจเรื่องนี้ลึกซึ้งที่สุด และคุยกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องมึงบลงทุนสนับสนุน และสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนอย่างชัดเจน เพื่อสร้าง

Soft Power ให้เป็นสินค้าส่งออกของไทยได้อย่างแท้จริง

การเสวนาในครั้งนี้เรียกได้ว่าจุดประกายความคิดให้กับผู้ฟังทุกคน บรรยากาศการเสวนาเป็นไปอย่างสบาย ๆ แต่เนื้อหาใจความเรียกว่าพุ่งตรงหมัดต่อหมัดน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์ผ่าน digital platform และก็ไม่แน่ว่า อาจมีใครบางคนได้แรงบันดาลใจจากงานนี้สร้าง platform ของตัวเอง จนกลายเป็น influencer ชื่อดังคนใหม่ต่อไปก็เป็นได้

ผู้สมัครไทยชิง INTERNATIONAL LAW COMMISSION

ดร.วิลาวรรณ มิ่งคละธนะกุล ให้สัมภาษณ์นายธานี แสงรัตน์ อธิบดีกรมสารนิเทศ และโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ ในรายการ Spokesman Live!!! คุยรอบโลกกับโฆษก กต.

คนไทยมีบทบาทในด้านต่าง ๆ ในหลายประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะในด้านธุรกิจที่มีการบุกเบิกไปลงทุนหรือสำรวจ ถือได้ว่าคนไทยก้าวไปไกลแต่ท่านผู้อ่านทราบไหมว่าคนไทยมีบทบาทในองค์การหรือเวทีระหว่างประเทศมาช้านาน เช่นในสหประชาชาติวันนี้ผู้เขียนขอเล่าถึงการสมัครของผู้แทนไทยในหนึ่งเวที

ตลอดเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยเชื่อมั่นว่ากฎหมายระหว่างประเทศเป็นเสาหลักที่สำคัญในการรักษาสันติภาพของโลกและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ รัฐบาลไทยจึงได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกในองค์การ

ระหว่างประเทศต่าง ๆ รวมทั้งเสนอผู้สมัครของไทยเข้ารับเลือกตั้งตำแหน่งสำคัญในองค์การระหว่างประเทศ

เมื่อเร็ว ๆ นี้ รัฐบาลไทยได้เสนอชื่อ ดร.วิลาวรรณ มิ่งคละธนะกุล อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมายกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้สมัครของไทยในตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ (International Law Commission-ILC) วาระปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ โดยการเลือกตั้งจะมีขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยที่ ๗๖ ที่นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

การประชุมคณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศ
ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๔

คณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๔๙๐ เพื่อสนับสนุนการทำงานของสมัชชาสหประชาชาติด้านการประมวลและพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นผู้ยกร่างอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูตและกงสุล ธรรมนูญก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ และร่างข้อบ่งชี้ด้วยความรับผิดชอบของรัฐ ซึ่งเป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศต่าง ๆ ยึดถือในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกัน

นอกจากนี้ คณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศยังได้ยกร่างข้อบ่งชี้เรื่องการคุ้มครองบุคคลในกรณีภัยพิบัติ ซึ่งเป็นการวางหลักเกณฑ์เรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองประชาชนเมื่อเกิดเหตุภัยธรรมชาติหรือภัยคุกคามต่าง ๆ การที่ผู้สมัครของไทยได้ดำรงตำแหน่งสำคัญในเวทีด้านกฎหมายระหว่างประเทศเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อประเทศไทยและภูมิภาคโดยรวม เพราะจะเป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้มีสิทธิ มีเสียงในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและ

วางมาตรฐานของกฎหมายระหว่างประเทศและขับเคลื่อนกลไกทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศที่ไทยให้ความสำคัญหรือเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

ดร.วิลาวรรณฯ ได้ให้ความเห็นว่าคุณคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศควรให้ความสำคัญกับหัวข้อที่เป็นประเด็นห่วงกังวลและเร่งด่วนของประชาคมระหว่างประเทศ อาทิ หลักการปฏิบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมต่อนักลงทุน การเพิ่มสูงขึ้นของน้ำทะเล และกฎหมายระหว่าง

ประเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของโรคระบาด ซึ่งเป็นประเด็นที่ประเทศไทยให้ความสำคัญมากเช่นกัน หากได้รับการเลือกตั้ง ดร.วิลาวรรณฯ จะเป็นนักกฎหมายระหว่างประเทศสตรีคนแรกของไทยและอาเซียนที่ได้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

การเสนอชื่อผู้สมัครสตรีในตำแหน่งสำคัญเช่นนี้ ยังเป็นการแสดงจุดยืนของไทยที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมบทบาทของสตรีในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งสะท้อนถึงการให้คุณค่าต่อความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางเพศของประเทศไทยด้วย

ดร.วิลาวรรณ มังคละ-ธนกุล ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ

ทำความรู้จัก ดร.วิลาวรรณ มังคะระนกุล ผู้สมัครหญิง คนแรกของไทยใน International Law Commission (ILC)

ดร.วิลาวรรณฯ หรือ “อชิบดีทีหน้อย” สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๐ โดยได้รับทุนภูมิพล จากนั้นไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านกฎหมายที่ University of London สหราชอาณาจักร และได้รับปริญญาโท Master of Laws (International Business Law) เมื่อปี ๒๕๓๒ และ Doctor of Philosophy in Law ที่ University of London เมื่อปี ๒๕๔๐

ดร.วิลาวรรณฯ สอบเข้ารับราชการที่กระทรวงการต่างประเทศเมื่อปี ๒๕๓๘ ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การทูต ๔ กองกฎหมาย กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กว่า ๒๕ ปีในชีวิตราชการ ดร.วิลาวรรณฯ ได้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ มากมายทั้งในสายงานด้านกฎหมาย เศรษฐกิจระหว่างประเทศ การทูตพหุภาคี และการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ อาทิ ผู้อำนวยการกองพัฒนางานกฎหมาย

ระหว่างประเทศ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และตำแหน่งปัจจุบันคือ อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ซึ่ง ดร.วิลาวรรณฯ นับเป็นอธิบดีหญิงคนแรกของกรมสนธิสัญญาและกฎหมายเลยทีเดียว

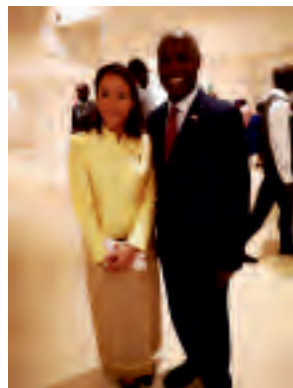
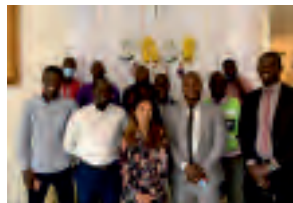
ช่วงเวลากว่า ๒๕ ปีในชีวิตราชการ ดร.วิลาวรรณฯ ได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์การทำงานจากหลากหลายบทบาทและภารกิจทั้งในและนอกกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งในเวทีระดับประเทศ ภูมิภาค จนถึงระดับโลก อาทิ

- รองประธานการประชุมคณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๔๕)
- ผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๔๕)
- สมาชิกของคณะกรรมการร่างกฎหมายการค้าต่าง ๆ ของไทย
- ผู้เจรจาหลักข้อบทที่เกี่ยวกับกฎหมาย การลงทุน และกลไกการระงับข้อพิพาท ในการเจรจาเขตการค้าเสรีไทยกับญี่ปุ่น สหรัฐาอาเซียน และประเทศอื่น ๆ
- พิพากษาสมทบ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๑)
- ผู้แทนไทยในคณะทำงานว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของอาเซียน ยกย่องความตกลงอาเซียน ว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาท และว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน
- หัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น การประชุมคณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโสกรอบสมาคม

แห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๘ (8th Bi-annual Meeting of the Indian Ocean Rim Association - IORA) Committee of Senior Officials) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย - แปซิฟิก - เอเปค ครั้งที่ ๓ (3rd Senior Officials Meeting of the Asia - Pacific Economic Cooperation - APEC) พ.ศ. ๒๕๖๑

นอกจากนี้ ดร.วิลาวรรณฯ ยังปลีกเวลาจากภารกิจประจำในฐานะข้าราชการไปถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับเยาวชนของไทย โดยมุ่งหวังที่จะมีส่วนช่วยบ่มเพาะบุคลากรทางด้านกฎหมายของไทย ให้มีความเข้มแข็งและเป็นมืออาชีพ โดยทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ร่วมและเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งสอน นักศึกษาระดับปริญญาตรี - โท - เอก ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ กฎหมายสนธิสัญญา กฎหมายองค์การระหว่างประเทศชั้นสูง และกฎหมายการลงทุนระหว่างประเทศ

มาร่วมส่งแรงใจให้ ดร.วิลาวรรณฯ กันนะคะ

๒ ปีในแอฟริกา กับการกิจสานสัมพันธ์ ระดับประเทศ... คุยกับนักการทูตหญิงสายลุย “กัมปู ศศิญาดา”

อาชีพนักการทูตอาจมาพร้อมกับภาพแสนสวยงามของหญิงชายในชุดราตรี เข้าร่วมงานเลี้ยงนานาชาติ ชนแก้วไวน์กันหรือภาพของบุคคลในชุดสูทในงานประชุมที่มีความหมายระดับโลก แต่แท้จริงแล้ว นี่เป็นแค่ส่วนหนึ่งของสายอาชีพนี้เท่านั้น งานด้านการทูตยังรวมไปถึงการช่วยเหลือประชาชน

ของประเทศนั้น ๆ ในต่างถิ่น การสานสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศโดยมอบความช่วยเหลือและการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เป็นอาชีพของสายลุย และงานที่ใช้หัวใจและแพสชั่นขั้นสุด

ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่เราได้เรียนรู้จากการนั่งคุยผ่านวิดีโอคอลกับ คุณ**กัมป-ศศิญาดา เนาวนนท์** นักการทูตชำนาญการที่ประจำการอยู่ ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ที่ก่อนหน้านี้ยกมืออาสาไปประจำอยู่ที่ประเทศเซเนกัล ทวีปแอฟริกา เป็นเวลา ๒ ปีเต็ม งานด้านการทูตจะหนักหน่วงแต่สนุกขนาดไหน เราขอหยิบเอาตอนสำคัญจากบทสนทนาในวันนั้นมาเล่าต่อในบทสัมภาษณ์ด้านล่างนี้

เริ่มต้นเส้นทางนักการทูตกับภารกิจช่วยเหลือคนไทยในต่างแดน

“ด้วยความที่เราเรียนสาย Human Rights มา เกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและก็เคยไปฝึกงานในหน่วยงานที่เป็น NGO มาก่อน เราก็คิดว่า ถ้าตอนนั้นสอบเข้ากระทรวงไม่ติด คงจะได้ผันตัวไปเป็น NGO แน่ ๆ

แต่ความโชคดีคือติดและได้มาค้นพบงานกงสุลตั้งแต่เริ่มแรกที่เข้ามาทำงานเลยคิดว่า เฮ้ย มีด้วยหรือวะแก และมันใช่เลย

งานกงสุลเป็นเหมือนมิติที่ ๒ ที่สำคัญมากของงานด้านการทูตแต่คนไม่ค่อยรู้จักกัน แม้กระทั่งตัวเราเองก่อนเข้ากระทรวง ซึ่งหลาย ๆ คนอาจจะรู้จักกับชื่อของกรมการกงสุลที่ทำพาสปอร์ต อะไรอย่างนี้ใช่ไหมคะ ก็ใช้ส่วนหนึ่งซึ่งถ้าอยู่ในเมืองไทย งานกงสุลจะดูแลเรื่องพาสปอร์ตกับวีซ่าเป็นหลัก แต่พอเป็นนักการทูตที่ออกมาประจำการตามประเทศต่าง ๆ แล้ว งานก็จะหนักไปในส่วนของการคุ้มครองคนไทยในต่างแดน รัฐก็ยังคงดูแลระดับหนึ่ง แต่นักการทูตจะเป็นคนที่สำคัญในการทำหน้าที่ตรงนี้ ครอบคลุมตั้งแต่กลุ่มนักเรียนที่มาเรียนต่างประเทศ คนที่ย้ายมาทำงานต่างประเทศแต่ได้รับความทุกข์ยากลำบากกาย กระเป๋าเงินหาย พาสปอร์ตหาย ถูกจับ หรือการขอความช่วยเหลือเร่งด่วนด้านอื่น ๆ เช่น การออกเอกสารอย่างใบสูติบัตร ใบมรณบัตร หรือการให้ความช่วยเหลือในกรณีเหตุด่วนเหตุร้ายที่เกิดขึ้น”

นักการทูตสายลุย สู้ชีวิตในแอฟริกา

“โดยพื้นฐานเราเป็นคนลุยอยู่แล้ว ตอนที่มิลิสต์ประเทศให้เลือกว่าอยากไปประจำอยู่ที่ไหน เราก็เลยคิดว่าอยากไปประเทศโหด ๆ ที่เรายังไหวอยู่ด้วยอายุตอนนี้ และเป็นประเทศที่ถ้าเราไม่ได้เป็นนักการทูต คงไม่มีโอกาสได้ไปจริง ๆ ก็เลือกเลยว่าเป็นไนจีเรีย เซเนกัล โมซัมบิก ซึ่งเป็นประเทศที่อยู่ในหมวดที่เรียกว่า Super Hardship ลำบากมาก ๆ หลาย ๆ คนเขาอาจจะเลือกประเทศสวย ๆ ใกล้เคียงบ้านแต่ลิสต์ของเราคือแอฟริกาล้วน (หัวเราะ) และสรุปว่าประเทศที่ได้ก็คือเซเนกัล ไปประจำการเป็นเวลา ๒ ปีค่ะ

อย่างแรกคือเรื่องการเดินทาง ต้องนั่งเครื่องบินและเปลี่ยนไฟลท์รวม ๆ แล้วไม่ต่ำกว่า ๑๖ ชั่วโมง ซึ่งประเทศเหล่านี้ไกลตัวมาก ๆ เขาไม่รู้จ้กเรา เราก็ไม่ค่อยรู้จ้กเขา แต่จำเป็นต้องมีสถานทูตเพราะเป็นโซนที่คนไทยย้ายมาทำงานกัน ในหลายประเทศที่เราดูแล รวมทั้งหมด ๑๓ ประเทศในโซนแอฟริกาตะวันตกนี้ อย่างเช่น โตโก กาบอง กาบูเวร์ดี กินี กินี-บิสเซา แกมเบีย โกตดิวัวร์ เป็นต้น ซึ่งถ้าไม่ได้มาทำงานนี้คงไม่เคยได้ยินชื่อของประเทศเหล่านี้เลย หน้าที่รับผิดชอบ

ของเราก็จะครอบคลุมทั้งโซนเลย ปัญหาที่เจอส่วนมากก็คือคนไทยที่ไปทำงาน
ร้านนวด บางคนพอไปทำแล้วไม่แฮปปี้ก็จะติดต่อสถานทูตให้ช่วยเจรจากับ
นายจ้างแล้วขอให้ช่วยส่งกลับไทย หรือช่วงโควิดเนี่ย ก็จะมีเคสในประเทศโตโกที่เรา
ได้ยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือ อย่างคนไทยที่ย้ายไปทำงานในโรงงานน้ำดื่ม เราก็เอา
สิ่งของจำเป็น เครื่องอุปโภค บริโภคไปช่วย หรือคุณป้าที่เป็นเจ้าของร้านนวด
แล้วพนักงานเริ่มอแงเพราะไม่มีงาน เราก็ต้องเข้าไปช่วยคุยและหาทางออกให้”

ประสบการณ์ครั้งหนึ่งในชีวิตที่แลกมาด้วยความลำบาก

“ลำบากใหม่ ลำบากมากนะ ตัวอย่างง่าย ๆ เลยคือมีห้างอยู่ห้างเดียว
มีอยู่ ๒ ชั้น ชั้นละ ๗ - ๘ ร้าน และเพิ่งเปิดได้ไม่กี่ปีก่อนที่เราจะไปถึง อาหารการกิน
ก็ค่อนข้างยาก ด้วยความที่ภูมิศาสตร์เขาอยู่ใต้ทะเลทราย ผักใบเขียวไม่ค่อยมี
อยู่นุ่นเราเลยต้องปลูกถั่วงอก ปลูกผักบั้งกินเอง แต่ที่ลำบากสำหรับการทำงาน
เลยจริง ๆ ก็คือพวกสาธารณูปโภคที่จำเป็นสำหรับพื้นฐานการใช้ชีวิตของเรา
อย่างบางวันนึ่ง ๆ ทำงานอยู่ ไฟดับสองสามชั่วโมง คอมกระตุก เน็ตไม่มา
น้ำไม่ไหลครึ่งวัน เหล่านี้เลยทำให้การทำงานมันใช้เวลาเพิ่มขึ้น ซึ่งตอนแรก
เราก็ตาลอย แต่พออยู่ไปอยู่มากก็ชินมากขึ้น

แต่ถ้าพูดถึงเรื่องความปลอดภัย เซเนกัลถือเป็นประเทศที่สงบสุขมาก ๆ คนที่นี่ใจดี แบบไม่ได้มาตัดสินเราว่าเป็นผู้หญิง เดินไปไหนมาไหนคนเดียว หรือแต่งตัวไม่เรียบร้อย เขาไม่มาเย้ยยามเลย ในขณะที่หลายประเทศรอบ ๆ ยังมีสงครามกลางเมือง ที่นี่เป็นประเทศที่เป็นศูนย์รวมขององค์กรระหว่างประเทศ มีสถานทูตและออฟฟิศต่าง ๆ อยู่เป็นร้อย คนต่างชาติที่ย้ายมาทำงานที่นี่ ก็จะมีเยอะมาก

Culture Shock สองอย่างที่เรารู้หลัก ๆ ก็คือเรื่องที่ว่าคนเขาไม่ค่อยรักสัตว์ จะปากังไม่ใส่หมาใส่แมวข้างถนนตลอดเวลา เกิดเป็นแมวที่นี่ อยู่ยากมากแม่ (หัวเราะ) กับอีกเรื่องคือเรื่องการทำงานที่เป็นคนละวัฒนธรรมกันจริง ๆ แต่ถ้าถามว่าคิดถูกหรือคิดผิดที่อาสาพาตัวเองไปอยู่ที่นั่น เราก็ตอบได้เลยว่า คิดถูกนะ กว่าเราจะคิดว่าคิดถูกก็เหนียวเหนียว ตอนแรกเรานอนมองเพดาน น้ำตาไหล ถามตัวเองตลอดเลยว่ามาทำอะไรที่นี่ อยู่ก็ลำบาก ทำงานก็ลำบาก แต่พอคิดว่าว่ามันคงเป็นประสบการณ์ครั้งเดียวในชีวิตจริง ๆ เรามาอยู่ที่นี่ ได้ช่วยเหลือคนที่นี่ เราก็ไม่รู้สึกผิดหวังกับข้อเสียที่เราเลือก”

ความสัมพันธ์คืออุปสรรคหลักของนักรกทูตหญิง

“นอกจากเรื่องการทำงานแล้ว ตั้งแต่เข้ากระทรวงมาก็จะมีรุ่นพี่ที่ชู้เอาไว้อยู่ ว่านักรกทูตหญิงให้ระวังไว้เรื่องการมีครอบครัวนะ เพราะไม่มีผู้ชายคนไหนหรอก

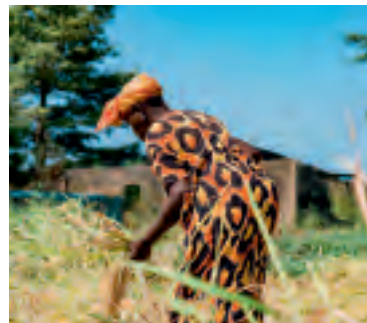
ที่จะย้ายตามแฟนไปอยู่ต่างประเทศ ซึ่งก็ยากจริง ๆ เพราะในวัฒนธรรมบ้านเรานั้นเป็นเรื่องปกติมากกว่าที่ผู้หญิงจะลาออกจากงานเพื่อย้ายประเทศไปอยู่ดูแลสามีในฐานะภริยานักการทูต แต่ในทางกลับกัน มันฟังดูไม่เมคเซนส์ที่ผู้ชายจะยอมเสียสละย้ายตามผู้หญิงไป ถึงมีก็มีน้อยมาก ๆ

เราก็เริ่มรู้สึกเหนื่อยกับจุดนี้แล้ว เพราะเวลาย้ายประเทศก็ต้องไปเริ่มใหม่ และพอด้ายประเทศอีกแล้วก็คือต้องจบความสัมพันธ์นั้น วนไปวนมาแบบนี้ ซึ่งแค่การไปอยู่ต่างแดนที่ไม่ใช่บ้าน มันก็เหน็ดเหนื่อยแล้ว และมีเรื่องนี่ที่เข้ามาด้วย แต่ทั้งหมดก็เป็นแง่มุมที่เราต้องแลกเพื่อสายงานที่เราอยากทำจริง ๆ”

การรับมือกับการเปลี่ยนแปลง เวลาที่ต้องย้ายถิ่น

“การปรับตัวก็เป็นเรื่องที่เราต้องทำและทำให้ได้ซึ่งหลังจากเซเนกัลเราก็ถูกย้ายมาประจำอยู่ที่เบอร์ลิน แน่นนอนว่ามันก็มี Reverse Culture Shock เกิดขึ้นอยู่แล้ว ทั้งเรื่องงาน เรื่องอาหารการกิน ชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งหมดเราก็ต้องปรับใหม่หมดเลย

เราพร้อมนะ เพราะทำความเข้าใจกับตัวเองมาก่อนแล้วว่าเรามาที่นี่เพื่ออะไร และรู้ล่วงหน้าตลอดว่าเวลาของเราในที่ ๆ หนึ่งมีเท่าไร พอมาถึงจุดที่จะต้องบ้ายบายกัน มันก็มีความรู้สึกแหละว่าเรามีเพื่อนที่นี่เยอะแล้ว ไม่อยากไปเลย แต่ใจเราก็พร้อมที่จะมูฟออน และด้วยความที่โลกปัจจุบันมีเทคโนโลยีมีการเดินทางที่ง่ายและสะดวก เลยทำให้เราไม่ได้รู้สึกเศร้าขนาดนั้น เพราะคิดว่ายังไงก็คงได้กลับมาเยี่ยมกันอีก”

รางวัลที่ยิ่งใหญ่สำหรับนักการทูต

“ถึงจะฟังดูเป็นงานที่เหนื่อยก็จริง แต่สิ่งหนึ่งที่ทำให้เรารู้สึก ‘ฟิน’ กับการอยู่ตรงนี้คือการได้ทำงานเพื่อประชาชนจริง ๆ ด้วยความที่งานกงสุลเป็นอะไรที่เป็นรูปธรรม เป็นเหมือนนายอำเภอประจำแต่ละประเทศที่พี่น้องคนไทยมีปัญหาอะไรก็เดินเข้ามาหา เราก็สามารถช่วยเขาได้อย่างเต็มที่ และพอได้เห็นว่าเขาหลุดจากปัญหาที่ไม่ควรมาเจอได้ เราก็รู้สึกฟินมาก ๆ นะ

ยกตัวอย่างเคสที่เคยทำและประทับใจมาก ๆ ก็คือตอนที่ไปช่วยชาวประมงไทยที่ไปทำงานบนเรือประมงที่อินโดนีเซีย ปัญหาของพวกเขาคือถูกส่งไปตั้งแต่เด็ก ๆ ไม่เคยมีการแจ้งเกิด ไม่มีบัตรประชาชน เลยกลับประเทศไม่ได้ เราเลยไปลงพื้นที่กับเจ้าหน้าที่กรมมหาดไทยเพื่อค้นหาทะเบียนที่ใกล้เคียงที่สุด บินไป ๆ กลับ ๆ ระหว่างไทย - อินโด อยู่ ๓ - ๔ รอบ ก็รู้นี้ก็ได้กลับบ้าน ซึ่งสิ่งที่เราดีใจมาก ๆ คือการที่เราได้ช่วยเขาให้พ้นจากสภาพความเป็นอยู่ที่เลวร้ายได้สำเร็จ บางคนถูกทำร้ายจนความจำเลือนราง บางคนมีหูอยู่ข้างเดียว และที่น่าดีใจไปกว่านั้นคือการที่เขาได้กลับบ้านไปหาครอบครัวจริง ๆ ของตัวเอง

อีกข้อที่เป็นเหมือน Rewards ของอาชีพนี้คือความรู้สึกที่เราได้เป็นฟันเฟืองเล็ก ๆ ที่ช่วยขับเคลื่อนนโยบายของประเทศที่เป็นประโยชน์ เราอยู่ตรงนี้เราเป็นเจ้าของที่รัฐ ถ้าจะขับเคลื่อนอะไรสักอย่างและมีใจให้งาน ๆ นั้นจริง ๆ มันย่อมง่ายกว่าการอยู่ในองค์กรอื่น ๆ อย่างตอนที่อยู่เซเนกัลก็ได้ทำโครงการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนที่เอาโมเดลเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ช่วยประสานเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านงานเกษตรมาช่วยดูเรื่องการจัดการน้ำ เกษตรผสมผสาน โครงการปลูกผัก เลี้ยงปลานิล เป็นต้น ซึ่งเราก็มีความพินิจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยแชร์ความรู้และ Best Practice ระหว่างสองประเทศ”

นักการทูตคือเปิดที่ทำได้ทุกอย่าง

ข้อสุดท้ายที่เราถามคุณกัมปุก่อนที่จะวางสายให้เธอได้ไปปฏิบัติภารกิจประจำวันก็คือคำแนะนำสำหรับใครที่กำลังอ่านบทความนี้และอยากลองเริ่มเตรียมตัวเพื่อออกเดินทางบนเส้นทางสู่การเป็นนักการทูตบ้าง ต้องเตรียมตัวอย่างไร คุณกัมปุกำแนะนำเอาไว้ตามนี้

“นอกจากความสนใจในการเมือง รัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแล้ว ต้องแข็งแรงด้านภาษามาก ๆ ที่แน่ ๆ คือภาษาไทยกับอังกฤษ และถ้าจะให้ดีควรรู้ภาษาที่ ๓ อย่าง เช่น สเปน ฝรั่งเศส หรือจีน จะเป็นประโยชน์มาก ๆ

อีกอย่างคืองานของนักการทูตจริง ๆ แล้วคืองานที่เป็นเปิดนะ ต้องมีทักษะหลาย ๆ อย่างรอบตัวด้วย ด้วยความที่สถานทูตในบางประเทศก็มีบุคลากรที่จำกัด และการไปอยู่ในแต่ละประเทศ นโยบายที่ได้รับมาก็ต่างกันออกไป บางครั้งเป็นโจทย์ใหม่ที่ไม่เคยได้ลองทำก็ต้องศึกษาเพิ่ม อย่างตอนอยู่เซเนกัลทำเรื่องการเกษตร พอย้ายมาเบอร์ลินก็ต้องดูเรื่องเทคโนโลยี มีงานใหม่ ๆ ที่ให้เราได้ลองทำทุกวัน อย่างการเซตระบบการประชุม Video Conference ทำไบโพลีประชาสัมพันธ์งานของสถานทูต ตัดต่อวิดีโอ หรือแม้กระทั่งการเป็นพิธีกรในงานล่าสุดเลยเนี่ย

ความท้าทายของงานก็คือต้องเรียนรู้ให้ไวและทำให้เป็นทุกอย่าง ซึ่งมันก็ตอบโจทย์เราและหลาย ๆ คนที่ไม่ชอบนั่งทำงานอยู่กับที่เดิม ๆ และชอบขยับแข้งขยับขานตัวเองอยู่ตลอดเวลา”

กัมพูชา: ดินแดนแห่งความมหัศจรรย์

ใครจะไปคาดคิดว่าวันหนึ่ง ผมจะกลายเป็นแมวส้มไทยที่ได้ไปอยู่ประเทศกัมพูชา ก่อนอื่นพี่ ๆ สัมภาษณ์กัมพูชาในหัวพี่ ๆ ไปก่อนเลยครับ เพราะกัมพูชาในวันนี้ ไม่ใช่อะไรที่พี่เคยได้ยิน ได้ฟัง หรือได้เห็นผ่าน ๆ ในข่าวแน่นอน ผมจะเล่าให้พี่ ๆ ฟังครับว่า กัมพูชาเป็นอย่างไรในปัจจุบัน ผมขอจับทบทองแม่ผมตั้งชื่อเป็นภาษาเขมร์ครับ คนกัมพูชาไม่ได้เรียกภาษาตัวเองว่ากัมพูชานะครับ เขาใช้ว่าภาษาเขมร์

วันแรกๆ ที่แม่กลับมาจากที่ทำงานมาบ้าน แม่เล่าให้ฟังว่า คนกัมพูชายิ้มเก่งมาก ๆ และผู้หญิงจะพูดลงท้ายว่า จ้า จ๊ะ อ่อนหวานมากเลยครับ สำหรับบ้านของเราเป็นคอนโดบนตึกสูงครับ ในกรุงพนมเปญเมืองหลวงของกัมพูชาจะมีตึกสูงแบบนี้ทั่วไปเลยครับ หากดูในรูป พี่ ๆ อาจเผลอนึกว่าฮ่องกงหรือเมืองใหญ่ ๆ ในจีนนะครับ ในช่วงแรกสถาปนิกและมัณฑนากรตกแต่งภายในส่วนใหญ่มาจากประเทศไทยครับ แต่ปัจจุบันมาจากประเทศจีนก็เยอะครับ เพราะจีนเป็นผู้ลงทุนในกัมพูชามากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งครับ

สิ่งที่ชาวต่างชาตินิยมชมชอบเกี่ยวกับกรุงเทพมหานครมากๆ ก็คงเป็น Sky Bar ตามยอดตึกต่าง ๆ และนั่งร้านอาหารริมน้ำยามเย็นครับ และเพราะชาวต่างชาติที่มาทำงาน ใช้ชีวิตหรือเกษียณอายุที่กัมพูชาเป็นจำนวนมากทำให้กัมพูชามีร้านอาหารต่างชาติแบบดั้งเดิมมากมาย ทั้งฝรั่งเศส อิตาลี สเปน ญี่ปุ่น เกาหลี จีน รวมทั้งบาร์ ร้านกาแฟน่ารัก ๆ เต็มไปหมด และราคาก็ไม่แพง โดยเฉพาะอย่างยิ่งไวน์และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถือว่าถูกมากเพราะภาชนะนำเข้าต่ำมาก และคราฟต์เบียร์ (Craft Beer) หาดื่มได้ง่ายมาก และชาวกัมพูชาชอบดื่มกาแฟเป็นชีวิตจิตใจ ดังนั้น ร้านกาแฟและชานมไข่มุกก็ฮอตดัง ๆ มีกันเกลื่อนเมือง

ส่วนอาหารท้องถิ่นของกัมพูชา ยามเช้ามักนิยมทานกวยเตี๋ยว (Kuy Teav) และข้าวต้ม (Bobor Rice Porridge) กับปลาทอดโก๋ ข้าวโปะด้วยหมูย่าง (Bai Sai Chrouk) ทานกับผักดอง อาหารขึ้นชื่ออื่น ๆ เช่น ห่อหมกปลา (fish amok) ผัดเนื้อน้ำมันหอย (Beef Lok Lak) ไข่เจียวปลาเค็ม (ซึ่งแม่บอกว่าอร่อยมากกกกก) ข้าวต้มกบ (Fresh Frog Porridge) ส่วนอาหารแปลก ๆ ที่แม่ผมไม่กล้าชิม เช่น ไข่ตัวอ่อนต้ม (Pong Tia Koun) แมงมุมยักษ์หรือตัวบึ้ง (Tarantula) หอดกรอบ ส่วนของฝากจากกัมพูชาขึ้นชื่อ คือ พริกไทย

จังหวัดกัมปอต ปลากรอบ ปลาเค็ม ซึ่งรสชาติดีมาก ใครได้ไปเป็นของฝาก
อย่าได้ถูกเลือกเพราะราคาแพงมาก ๆ เลยครับ สำหรับตลาดสดกัมพูชา
ใครได้มาเดินจะตื่นตาตื่นใจอย่างมาก เพราะอุดมสมบูรณ์มากทั้งกุ้ง หอย ปู ปลา
หอยหายากสารพัดชนิด ปูลาสก้า อาหารทะเลเม็กซิกันทุกอย่าง และผักสด
นานาชนิด ใครชอบทำอาหารทานเองที่นี่คือสวรรค์เลยครับ

คนกัมพูชาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีกับคนไทย สินค้าไทยเป็นที่ยอมรับ
และชื่นชอบของชาวกัมพูชาครับ บางคนสามารถพูดไทยได้ คนกัมพูชาในเมือง
ส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษได้ดีเลยครับ และปัจจุบันสามารถพูดภาษาจีนได้ด้วย
เนื่องจากมีชาวจีนจำนวนมากเข้ามาค้าขายและลงทุน แม่บอกบ๊อบองว่า
ปัจจุบันความสัมพันธ์ไทยกับกัมพูชาแน่นแฟ้นและราบรื่นมาก ทั้งระดับรัฐบาล
และประชาชน นายกรัฐมนตรีสมเด็จฮุนเซนได้ให้สัมภาษณ์ในหนังสือพิมพ์
เมื่อปลายปีที่ผ่านมาว่าความสัมพันธ์ตอนนี้ดีกว่าดีที่สุดกว่าช่วงไหน พวกเรา
ทั้งหลายที่ทำงานอยู่สถานทูตก็รู้สึกชื่นใจจริง ๆ และหวังว่าความสัมพันธ์
ที่แน่นแฟ้นในทุกกระดับนี้จะดียิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก

และถ้าพูดถึงกัมพูชาแล้วไม่พูดถึงนครวัดก็คงไม่ได้นะครับ ในกัมพูชาคงไม่มีสถานที่ใดจะยิ่งใหญ่อลังการไปกว่า “อังกอร์วัด” หรือ “นครวัด” อีกแล้ว นครวัดอยู่ในเมืองเสียมราฐหรือชื่อท้องถิ่นว่าเสียมเรียบครับ นครวัดเป็นศาสนสถานที่ใหญ่ที่สุดในโลก และเป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลก สร้างขึ้นในอาณาจักรขอมเพื่อบูชาแด่พระวิษณุหรือพระนารายณ์ โดยพระเจ้าสุริยวรมันที่ ๒ นักวิชาการคำนวณกันว่าการสร้างนครวัดใช้หินทรายจำนวน ๕ ล้านตัน ใช้คนงาน ๓ แสนคน ช่าง ๖,๐๐๐ เชือก และใช้เวลา ๓๕ ปี ในการก่อสร้าง ในคติฮินดู นครวัดคือเป็นศูนย์กลางของโลกและจักรวาล คุณน้ำล้อมรอบตามแบบมหาสมุทรล้อมเขาพระสุเมรุ กำแพงรอบปราสาทสลักเป็นรูปนางอัปสรทั้งหมดกว่า ๑,๐๐๐ นาง

ซึ่งแต่ละรูปมีทรงเครื่องและทรงผมไม่ซ้ำกันเลย และมีเพียงรูปเดียวเท่านั้นที่นางอัปสรยิ้มเห็นฟัน ใครไปเที่ยวอย่าลืมไปตามหานะครับว่ารูปไหน แต่การเข้าไปท่องเที่ยวขอให้แต่งตัวทะมัดทะแมงและเตรียมตัวกันแดดอย่างดี เพราะแค่ตัวปราสาทหลัก ๆ เดินหนึ่งวันเต็มไม่เพียงพอ แล้วยังมีปราสาทใหญ่น้อยอีกเจ็ดสิบกว่าแห่งในพื้นที่ ๕๐๐ ตารางกิโลเมตร แต่หากใครมีเวลาน้อยหรือเดินไม่ไหว ก็อาจจะเข้าเยี่ยมชมสถานที่หลัก ๆ คือ นครวัด (Angkor Wat) ปราสาทบายน (Bayon Temple) นครธม (Angkor Thom) ปราสาทบันทายสําเหร์ (Banteay Samre) และที่สำคัญจะขาดไม่ได้ก็คือปราสาทตาพรหม (Ta Prohm) สถานที่ใช้ถ่ายทำภาพยนตร์ฮอลลีวูดชื่อดังเรื่อง Tomb Raider นั่นเอง

ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าตื่นตาตื่นใจอื่น ๆ ในเมืองเสียมเรียบก็คือ เขาพนมกุเลน ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของเขาไกรลาส อันเป็นที่สถิตแห่งองค์พระศิวะ ภายใต้ลำน้ำในเทือกเขาแห่งนี้ จึงมีการสลักภาพศิวลึงค์จำนวนมากนับร้อยพัน ทอดยาว ๔๐๐ เมตร หรือที่ขนานนามว่าเทวาลัยใต้น้ำซึ่งชาวกัมพูชาเชื่อว่าที่นี่เป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ นอกจากนี้ ที่นี่มีน้ำตกสวยงามสองชั้นด้วยกัน และจากคำบอกเล่าของที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีกัมพูชาด้านการท่องเที่ยว ที่มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของประเทศกัมพูชา คือวัดพระองค์ธมหรือวัดพระองค์ใหญ่ครับ ตั้งอยู่บนยอดสูงสุด ห่างจากน้ำตกไมไกลนัก โดยต้องปีนบันไดสิบกว่าเมตรไปยังโบสถ์ลอยฟ้า ที่สร้างขึ้นไว้คลุมองค์พระพุทธรูปเดิมที่พระพุทธรูปนี้เป็นก้อนหินขนาดใหญ่และถูกแกะสลักเป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์ขึ้นในปี พ.ศ. ๑๗๐๑

นอกจากนี้ กัมพูชายังมีปราสาทเก่าแก่อีกมากมาย ในเมืองอื่นๆ ที่มีชื่อเสียง เช่น กลุ่มปราสาทเกาะแกร์ (ปราสาทรูปทรงปิรามิด) และยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอีกหลายแห่ง เช่น การล่องเรือในโตนเลสาบหรือทะเลสาบโตนเล ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การพายเรือคายัคไปชมปลาโลมาอิรวดีที่จังหวัดกระแจะ การท่องเที่ยวหน้าหนาวชมภูเขาสวยที่จังหวัดมณฑลคีรี และรัตนคีรี ท่องน้ำตกและชมพันธุ์ไม้ที่อุทยานโบกอร์ จังหวัดกำปอด เดินเล่นบนสะพานไม้ไผ่ทอดข้ามแม่น้ำโขงที่จังหวัดกำปงจาม หรือนั่งเรือข้ามไปเที่ยวที่เกาะรงจากจังหวัดพระสีหนุ เป็นต้น

ด้วยความหลากหลายและตื่นตาตื่นใจของสถานที่ท่องเที่ยวนี้เอง กัมพูชาจึงเป็น

ดินแดนแห่งความมหัศจรรย์ สัมกับคำขวัญของประเทศ “Land of wonders” จริง ๆ ผมกับแม่ดีใจมากที่ได้มาอาศัยอยู่ในแผ่นดินนี้ถึงสี่ปีเต็มและได้รับน้ำใจไมตรีจากชาวกัมพูชามาโดยตลอด หากพี ๆ มีโอกาสขอให้มาเที่ยวกัมพูชานะครับ ก่อนช่วงสถานการณ์ไวรัสโควิด-๑๙ มีเที่ยวบินจากไทยมายังกัมพูชาวันละ ๑๑ เที่ยวบิน หวังว่าเมื่อสถานการณ์คลี่คลายแล้ว ชาวไทยในฐานะคนบ้านใกล้เรือนเคียงจะได้มีโอกาสชื่นชมความงามตามธรรมชาติและอารยธรรมอันล้ำค่าของกัมพูชาได้อีกครั้ง

Land of wonders

“กัมพูชา” ดินแดนแห่งความมหัศจรรย์ เต็มไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชนอีกมากมาย ที่รอให้ไปเยี่ยมชม

นครธม เมืองหลวงแห่งสุดท้ายของอาณาจักรขอม เต็มไปด้วยประติมากรรมสิ่งก่อสร้างอันงดงามแปลกตา

วิถีชีวิตชาวบ้านที่สัญจรโดยใช้เรือค้าขายให้กับเพื่อนบ้านและนักท่องเที่ยวในทะเลสาบโตนเล

กิจกรรมส่องเรือชมวิถีชีวิตทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในโลก

ประตูหินทรายในนครวัด แม้จะผ่านเวลามานานหลายร้อยปี
ก็ยังตั้งตระหง่านให้นักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชม

สะพานไม้ไผ่เชื่อมต่อกะปากกาก็ตั้งอยู่กลางแม่น้ำโขง
ไปยังฝั่งตะวันตกของแม่น้ำซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองกำปงจาม

หินแกะสลักนางอัปสร ตามความเชื่อของชาวกัมพูชา
คือ เทพธิดาที่อยู่คอยรับใช้และดูแลศาสนสถาน

ชาวบ้านที่ทะเลสาบโตนเล
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

น้ำตกอันสวยงามบนเทือกเขาพนมกูน ต้นกำเนิดแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ของชาวกัมพูชา

นักการทูตไทย ในเอริโอเปีย ตอนที่ ๑๓ ตามหาลูกมะพร้าว

คุณชวนทำงานที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัสตานาได้ ๒ ปี ในปี ๒๕๐๙ ท่านเอกอัครราชทูตก็หมดวาระประจำการและย้ายกลับประเทศไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศ ส่งท่านเอกอัครราชทูตคนใหม่มาแทน และส่งข้าราชการระดับสูงกว่าคุณชวน มาด้วยอีก ๑ ตำแหน่ง แม้ว่าคุณชวนรู้สึก เสียใจและเสียดายที่ท่านเอกอัครราชทูต ซึ่งเป็นนายคนแรกในชีวิตราชการ ในต่างประเทศจะจากไปแต่คุณชวนก็รู้สึก ยินดีที่จะได้ต้อนรับท่านเอกอัครราชทูต คนใหม่

เมื่อท่านเอกอัครราชทูตท่านใหม่ พร้อมด้วยครอบครัว คนรับใช้ และ คนครัวเดินทางมาถึง คุณชวนก็ทำหน้าที่ เช่นเคย คือแนะนำสถานที่ต่าง ๆ ให้ท่านเอกอัครราชทูตรู้จัก รวมทั้งพาคนครัวของท่านเอกอัครราชทูตไปตลาด ปรากฏว่า ไม่ว่าจะพาคนครัวของท่านเอกอัครราชทูตคนใหม่ไปตลาดกี่แห่ง คนครัวก็ยังบ่นว่า หาซื้อของยังไม่ครบอยู่ดี ในที่สุดคุณชวนทนไม่ไหวจึงถาม ซักไซ้ก็เลยได้ความว่า ท่านเอกอัครราชทูตคนใหม่โปรดปรานอาหารใส่กะทิ และอยากจะทำแกงเผ็ดใส่กะทิให้หายคิดถึงบ้าน ทั้งนี้ เครื่องแกงอย่างอื่น ก็พอหาได้ พริก ข่า ตะไคร้ก็พอมีจากที่แม่ครัวท่านเอกอัครราชทูตคนก่อน ปลุกทิ้งไว้ให้ แต่ไม่มีกะทิ

คุณชวนอึ้งไปและตอบว่า คงหาไม่ได้ เพราะเอธิโอเปียไม่ได้มีวัฒนธรรม การกินเหมือนคนไทย และตั้งแต่อยู่เอธิโอเปียมา ๒ ปีก็ไม่เคยเห็นมีมะพร้าว ขายในท้องตลาด อย่างไรก็ตาม คุณชวนก็ทนการกระชั้นกระຍอไม่ไหวและรับปากว่า จะลองหาให้ เนื่องจากเอธิโอเปีย (ซึ่งในขณะนั้นยังไม่แยกออกจากเอริเทรีย) มีทางออกทางทะเลทางเหนือของประเทศอยู่ ซึ่งอาจจะมามีมะพร้าวขายได้

คุณชวนจึงเรียกนายแอ็บเน็ด สมุนคู่ใจ (เพราะมีอยู่คนเดียว) มาแล้วถามว่า มีมะพร้าวขายไหม ท่านทูตคนใหม่อยากจะรับประทาน โดยจะต้องขับรถไป

ไกลแค่ไหน หรือจ่ายเงินซื้อในราคาแพงก็ได้ แต่ไม่ว่าคุณชวนจะอธิบายอย่างไร นายแอ็บเน็ตก็ทำหน้างุนงงและส่ายหัวไม่รู้เรื่องอย่างเดียว

ในที่สุด พุดกันไม่รู้เรื่องมากเข้า คุณชวนก็ตัดสินใจวาดรูปต้นมะพร้าวให้นายแอ็บเน็ตดู โดยวาดเป็นต้นมะพร้าวการ์ตูน มีลูกมะพร้าวติดอยู่ ๒ - ๓ ลูก พร้อมกับจิ้มไปที่ลูกมะพร้าวบอกว่า ต้องการซื้อลูกของต้นไม้ที่หน้าตาแบบนี้

นายแอ็บเน็ตพิจารณารูปต้นมะพร้าวการ์ตูนของคุณชวนอยู่สักพัก ก็ร้องอ้อขึ้นมา

“เฮส มิสเตอร์ มี ต้นนี้มี ผมเคยเห็น แต่ไกลมากเลย ปกติเขาไม่ขายนะ”

คุณชวนดีใจ “จริงหรือ พาไปได้ไหม”

แอ็บเน็ต “เฮส มิสเตอร์ ไปได้ ๆ ผมรู้จักทาง ต้องขับรถเลาะภูเขาไปสัก ๔ ชั่วโมงนะ มีเผ่าหนึ่งเขาปลูกไว้”

คุณชวนยิ้มหลายทีเพื่อให้แน่ใจ แอ็บเน็ตก็ยืนยันแข็งขันทุกครั้งว่ามีต้นที่หน้าตาเหมือนต้นมะพร้าวฝีมือวาดรูปการ์ตูนของคุณชวน คุณชวนจึงไปรายงานท่านเอกอัครราชทูต และแจ้งว่าวันเสาร์นี้จะขับรถไปนอกกรุงฮัดดิสอะบาบาไปตามหาลูกมะพร้าวมาให้แม่ครัวทำแกงกะทิ

คุณชวนกับนายแอ็บเน็ตขับรถออกจากกรุงฮัดดิสอะบาบาตั้งแต่วะอาทิตย์ขึ้น โดยลัดเลาะไปทิศเหนือ ตลอดทางนายแอ็บเน็ตชวนคุยขึ้น

ชี้ไม่รู้ว่าเรียงตลอดทางจนคุณชวนอดแปลกใจไม่ได้ พอสอบถามจึงรู้ว่าเป็นครั้งแรกที่นายแอมบี้ตได้นั่งรถยนต์จึงมีความสุขมาก พอผ่านไปสัก ๒ ชั่วโมง คุณชวนก็ถึงสิ่งเกตว่า ขับรถลัดเลาะตรอกซอกซอย ถนนเล็กถนนใหญ่ ถนนผ่านป่า ถนนผ่านฟาร์ม หลายเส้นมากจนคุณชวนอดสังหรณ์ใจไม่ได้ว่ากำลังหลงทาง จึงถามนายแอมบี้ตว่า เขาแผนที่มาด้วยหรือเปล่า นายแอมบี้ตก็ตอบว่าไม่ เพราะอ่านแผนที่ไม่เป็นเลยไม่เอามา (อ้าว) แต่ไม่ต้องห่วงจำทางได้ คุณชวนตกใจพอสมควร แต่ก็แก้ไขอะไรไม่ทันแล้ว ต้องปล่อยเลยตามเลย (จากนั้นมาจนกระทั่งถึงวัยเกษียณ คุณชวนมักมีแผนที่และเข็มทิศติดตัวเสมอ)

ผ่านไป ๔ ชั่วโมงก็แล้ว คุณชวนก็ยังไม่ถึงปลายทาง พอถามนายแอมบี้ตก็ตอบว่า เยส มิสเตอร์ อีกไมไกล แต่กลายเป็นอีกไมไกลของนายแอมบี้ตนั้น คุณชวนต้องขับรถลัดเลาะถนนลาดชันที่โอบอ้อมเขาหลายลูก

ในที่สุดผ่านไป ๖ ชั่วโมง คุณชวนก็ขับเข้าไปในกลางป่าที่ไม่ได้ใกล้ชายหาดหรือทะเลแม้แต่น้อย สุดทางถนนดินอัดแน่น เป็นหมู่บ้านชาวเผ่าในเอธิโอเปีย มีกระท่อมดินมุงจากอยู่ประมาณ ๑๐ หลัง คุณชวนลงจากรถ เริ่มไม่แน่ใจว่า นายแอมบี้ตพามาทำอะไรที่นี่ ส่วนนายแอมบี้ตกลับยิ้มร่าเรียงวิ่งปร๋อลงจากรถแล้วชี้ชวนให้คุณชวนรีบตามมา

ปลายทางเป็นลานดินโล่ง ๆ มีหัวหน้าเผ่า ยืนอยู่ตรงกลาง สองข้างล้อมด้วยชาวเผ่าวัยหนุ่มช่างละ ๘ - ๙ คน นายแอมบี้ตรีบวิ่งตื้อเข้าไปส่งภาษาซีมีอซีมีมาทางคุณชวนกับหัวหน้าเผ่า หลังจากส่งภาษาชาวเผ่ากันสัักพัก นายแอมบี้ตก็วิ่งกลับมาบอกคุณชวนว่า

“เยส มิสเตอร์ เรามีต้นที่ว่า อยู่ ๑ ต้น เป็นต้นไม้สำคัญของเผ่าเขา”

คุณชวนรู้สึกตะแคง ๆ แต่ก็ยังมีความหวัง “แล้วเขาจะยอมขายให้เราไหม เอาแค่ลูกก็พอไม่เอาต้น”

“เยส มิสเตอร์ เขายินดีขายให้ แต่ราคาแพง เพราะมีแค่ ๓ ลูก ใช้ไปแล้ว ๑ ลูก เขาขายให้แค่ ๑ ลูกนะ”

คุณชวนตอนแรกก็จะเหมาลูกมะพร้าวหมดเท่าที่มี จะได้รู้สึกคุ้มกับที่เสียเวลาเดินทางขึ้นเขามาตั้งไกล แต่พอได้ยินเช่นนั้นก็ยอม “เอาเถิดลูกเดียวก็เอา บอกเขามาเลยว่าราคาเท่าไร ยินดีจ่าย” คุณชวนแทบสะดุ้งเมื่อได้ยินหัวหน้าเผ่าชาย “ลูกมะพร้าว” ในราคา ๑๐ ดอลลาร์สหรัฐ

และต้องจ่ายก่อนด้วย แต่คุณชวณก็รู้ว่าในเออีโอเปียถ้าพบสิ่งใดที่ต้องการแล้ว ควรรีบซื้อเพราะอาจไม่มีอีก เรื่องราคาเป็นเรื่องรอง คุณชวณจึงควักเงิน ที่ท่านเอกอัครราชทูตให้มายื่นให้หัวหน้าเผ่าแต่โดยดี (คุณชวณแอบคิดในใจว่า หัวหน้าเผ่าทันสมัยแฮะ รับเงินดอลลาร์สหรัฐเสียด้วย)

เมื่อหัวหน้าเผ่าส่งพิจารณาธนบัตรใบละ ๑๐ ดอลลาร์สหรัฐจนเป็นที่พอใจแล้ว (เก่งแฮะ คุณชวณคิด ดูแบงค์ปลอมเป็นด้วย) ก็ควักมือคุณชวณ ให้เดินตามไปหลังกระท่อมหลังหนึ่ง นายแอ็บเน็ดแปลภาษาให้ว่า หัวหน้าเผ่าให้คุณชวณไปเก็บ “ลูกมะพร้าว” เอาเองจากต้น

คุณชวณอดกังวลไม่ได้ว่าจะสอยมะพร้าวอย่างไร ไม่สอยหรือลึงขึ้นมะพร้าว ก็ไม่มี คุณชวณเองก็มีพื้นเพเป็นหนุ่มกรุงเทพฯ ไม่เคยปีนต้นมะพร้าวในชีวิตนี้ ในขณะที่ขบคิดนั้น ขวบนหัวหน้าเผ่าก็หยุดเดินและแหวกทางผายมือให้คุณชวณเห็น “ต้นมะพร้าว”

“ต้นมะพร้าว” ที่ว่านี้สูงแค่เข่า ลำต้นเป็นปล้อง ๆ ไม่ต่างกับต้นมะพร้าว เพียงแต่สีเป็นสีเขียวเข้มไม่ใช่สีน้ำตาลอ่อน ๆ แบบต้นมะพร้าว ใบก็มีทางเหมือนใบมะพร้าว เพียงแต่ใบสีออกน้ำตาล ๆ ต้นไม้ประหลาดนี้ดูยังไง ก็ไม่ใช่ต้นมะพร้าว

คุณชวนหันขวับแล้วเอะอะใส่ นายแอ็บเน็ด “นี่นะหรือต้นมะพร้าว นี่ไม่ใช่ต้นมะพร้าว (โวย) หน้าตาไม่เหมือนต้นมะพร้าวเลย”

นายแอ็บเน็ดทำหน้าบึ้งแบ้ว “เฮส มิสเตอร์ นี่แหละต้นมะพร้าว หน้าตาเหมือนกับที่มิสเตอร์वादใจครับ” แล้วนายแอ็บเน็ดก็ยิ้มแฉ่งภูมิใจ

คุณชวณผงะไป และพิจารณาซ้ำอีกที เออ จริงด้วยแฮะ หน้าตาต้นไม้ประหลาดนี้ดูไปก็เหมือนต้นมะพร้าววาร์ตุนที่ตัวเองवाद คุณชวณจึงสำนึกได้ว่าผิดเอง เพราะไม่ได้वादชายหาคหรือवादรูปคนประกอบเพื่อเทียบขนาดต้นมะพร้าวให้นายแอ็บเน็ดดู แล้วจะไปหามะพร้าวจริง ๆ เจอได้อย่างไร

ยิ่งคิดก็ยิ่งหงุดหงิด “ไหนล่ะ ลูกมะพร้าว จ่ายเงินซื้อแล้วนะ”

นายแอ็บเน็ดยิ้มกว้างขึ้นอีก “เฮส มิสเตอร์ นี่ไง” แล้วก็เอามือแหวกยกใบสั้น ๆ ของต้นไม้ประหลาดขึ้นเผยให้เห็นผลของต้นไม้ในที่ซ่อนอยู่ข้างใต้ใบ

ผลของต้นไม้เป็นสีน้ำตาลเข้ม ผิวตึงเรียบ ขนาดเท่าลูกปิงปอง ไม่ว่าจะพิจารณาอย่างไรก็ไม่ใช่ลูกมะพร้าว

คุณชวนจ้องลูกผลไม้ประหลาดกลม ๆ ดำ ๆ หน้าตาน่าเกลียด พลังถอนใจ
ยังงี้ก็ต้องมีอะไรติดมือกลับไปแสดงให้ท่านทูตเห็นว่า ใช้เงิน ๑๐ ดอลลาร์
สหรัฐของท่านไปทำอะไร คุณชวนจึงยื่นมือไปเด็ด “ลูกมะพร้าว” ๑ ลูก
แล้วเอาผ้าเช็ดหน้าห่ออย่างทะนุถนอม เพื่อเอาไปให้ท่านทูตดู

ข้ากลับใช้เวลา น้อยลงกว่าเดิม แต่คุณชวนก็อดขับรถอย่างอกสั่น
ขวัญแขวนไม่ได้ เนื่องจากเมื่อพลบค่ำแล้ว ถนนในเอธิโอเปียก็จะมีดสลัว
น่ากลัวอันตรายมากขึ้น

ในที่สุดคุณชวนก็เดินทางไปถึงทำเนียบตอมประมาณสัก ๒ ทุ่ม แล้วก็ตรงไป
ขอพบท่านเอกอัครราชทูต

ท่านเอกอัครราชทูตฟังคุณชวนบรรยายถึงการเดินทาง และพิจารณา
“ลูกมะพร้าว” อย่างสนใจโดยไม่พูดอะไรเลย ในที่สุดท่านเอกอัครราชทูต
ก็หัวเราะเบา ๆ และขบใจคุณชวนที่อุตสาหะเป็นธุระ

หลังจากนั้นเป็นต้นมา แม่ครัวท่านเอกอัครราชทูตก็ไม่เคยร้องขอให้คุณชวน
หาซื้อลูกมะพร้าวให้อีกเลย

นักการทูต (ประจำการ) ต่างจังหวัด... ที่มีการทูกมากกว่าทำหนังสือเดินทาง

ใครจะทราบว่ “นักการทูต” จะได้มีโอกาสนสัมผัสการทำงานกับ “ท้องถิ่น” ในต่างจังหวัดของไทย สำหรับผมการได้รับคัดเลือกให้มาเป็นหัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราว ภูเก็ต นับว่าเป็นประสบการณ์ที่มีค่ายิ่งเพราะในช่วงเวลา ๒ ปี ที่ได้ปฏิบัติราชการในสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราว ภูเก็ต ผมได้เรียนรู้ ผักผ่อน และปฏิบัติงานในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะช่วงที่เกิด “วิกฤติการณ์” โควิด-๑๙ ทำให้ได้มี “โอกาส” และ “ความท้าทาย” ในการทำงานในหลากหลายมิติอย่างแท้จริง

ภารกิจย้ายสำนักงานฯ ออกจากศาลากลาง มาให้บริการในห้างสรรพสินค้า

นโยบายของรัฐบาลนโยบายหนึ่งที่มีความสำคัญ คือ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้ารับบริการจากภาครัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งกรมการกงสุลได้ใช้แนวทางดังกล่าวขับเคลื่อนงานด้านการต่างประเทศให้เป็นไปอย่างมีพลวัต โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการตั้งสำนักงานหนังสือเดินทางฯ ให้กระจายทั่วไทย ๑๘ จังหวัด (ไม่รวมสำนักงานฯ ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ) และในหลาย ๆ แห่ง ก็ย้ายเข้ามาในห้างสรรพสินค้า ซึ่งสำนักงานหนังสือเดินทางฯ ภูเก็ต ก็เช่นกัน ที่ได้ย้ายจากศาลากลางจังหวัดไปยังศูนย์การค้า Central Phuket จึงถือว่าเป็นความร่วมมือประชารัฐและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนตามวิถีทางการใช้ชีวิตของประชาชนในสมัยใหม่มากขึ้น ทั้งนี้ การย้ายแหล่งให้บริการเป็นการสนองนโยบาย “การทูตเพื่อประชาชน ทุกแห่งหนเราดูแล” ของกระทรวงการต่างประเทศอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม ภารกิจต่าง ๆ ไม่ได้ผ่านพ้นมาด้วยความง่ายดาย การสร้างสำนักงานฯ แห่งใหม่ก็เช่นกัน เพราะการดำเนินการก่อสร้างสำนักงานฯ ที่ภูเก็ต

เกิดขึ้นท่ามกลางวิกฤติการณ์โควิด-๑๙ (รอบแรก) ที่จังหวัดภูเก็ตมีผู้ติดเชื้อสูงกว่า ๒๐๐ คน จึงส่งผลให้มีการ “ปิดเกาะ” ปิดช่องทางระหว่าง mainland กับเกาะภูเก็ตและปิดการเดินทาง “ตะเข็บ” ระหว่างตำบล ซึ่งทำให้การก่อสร้างสำนักงานฯ เป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่สุดท้ายก็เสร็จทันกำหนดเวลา เปิดให้บริการประชาชนได้ทันตามการเปลี่ยนระบบการจัดทำหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ ระยะที่ ๓ ของกรมการกงสุล

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศ พร้อมผู้บริหารกระทรวงฯ เยือนภูเก็ต เพื่อเปิดสำนักงานฯ ตลอดจนพบปะกับคณะกงสุลใหญ่ และกงสุลกิตติมศักดิ์ในจังหวัดภูเก็ต

ภายหลังการย้ายสำนักงานหนังสือเดินทางฯ ที่เคยตั้งอยู่ในพื้นที่ศาลากลาง จังหวัดภูเก็ต เป็นเวลามากกว่า ๑๐ ปี ไปยังห้างสรรพสินค้า Central Phuket (ฝั่ง Festival) นับเป็นโอกาสที่ดียิ่งที่นายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เดินทางเยือนจังหวัดภูเก็ต เพื่อเข้าประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งนับว่าเป็นเกียรติของชีวิตราชการของผมในฐานะหัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางฯ ภูเก็ต ที่ได้ต้อนรับรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงการต่างประเทศพร้อมผู้บริหารจากกระทรวงการต่างประเทศให้เกียรติมาเปิดสำนักงานฯ ซึ่งสำนักงานฯ แห่งใหม่มีจุดบริการ (booth) จัดทำหนังสือเดินทาง ๗ จุด พร้อมห้องรับรองพิเศษ เปิดบริการระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. โดยในโอกาสอันใกล้ กรมการกงสุลอยู่ระหว่างการดำเนินการขอยางงานบริการด้านการรับรองเอกสารและนิติกรณ์ อันสอดคล้องกับนโยบายของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในจังหวัดภูเก็ต และประชาชนที่อาศัยอยู่ในฝั่งอันดามันในมิติด้านสัญชาติและนิติกรณ์ที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้น

เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ยังได้เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารกลางวัน (Working Lunch) แก่กงสุลใหญ่ออสเตรเลียและรัสเซีย รวมทั้งกงสุลกิตติมศักดิ์ จังหวัดภูเก็ต อีก ๑๒ ประเทศ โดยมีผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศเข้าร่วมด้วย ซึ่งในโอกาสดังกล่าว กงสุลใหญ่และกงสุลกิตติมศักดิ์ต่างขอบคุณและชื่นชมบทบาทของกระทรวงการต่างประเทศในการประสานภารกิจจอพยพคนต่างชาติในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตลอดจนได้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการฟื้นฟูเศรษฐกิจและกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตด้วย

งานส่งเสริมความสัมพันธ์ทวิภาคี ระหว่างต่างประเทศกับระดับท้องถิ่นไทย

ภารกิจพิเศษของหัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางฯ ภูเก็ต คือ การได้ช่วยสนับสนุนงานของจังหวัดในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างต่างประเทศกับระดับท้องถิ่นไทย เพราะจังหวัดภูเก็ตถือเป็นจังหวัดที่มีคณะกงสุลใหญ่และกงสุลกิตติมศักดิ์ต่างชาติอยู่มากที่สุดของประเทศไทย (รวม ๒๕ ประเทศ) โดยในระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตได้รับรองผู้แทนทางการทูตต่างประเทศที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทย (ระดับเอกอัครราชทูต อุปทูตและกงสุลใหญ่) ในโอกาสการเยือนจังหวัดภูเก็ตอย่างเป็นทางการเป็นจำนวนมาก โดยมีการเข้าเยี่ยมคารวะและการหารือข้อราชการ ซึ่งการหารือในแต่ละโอกาสมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในบริบทของท้องถิ่นหรือภูมิภาค โดยเฉพาะการส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ตลอดจนการกระชับความสัมพันธ์ด้านความเชื่อมโยงระดับประชาชน โดยมีประเด็นที่ถูกหยิบยกบ่อยครั้ง คือ ความสนใจของต่างชาติต่อการร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public - Private Partnership - PPP) ของโครงการการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในจังหวัดภูเก็ต เช่น การก่อสร้าง

รถไฟรางเบา (light tram system) การก่อสร้างชุดเจาะอุโมงค์ เส้นทาง กระทุ้ง - ปาดอง และการก่อสร้างศูนย์ประชุมชั้นนำระดับโลก (MICE City) ตามนโยบาย การส่งเสริมความร่วมมือด้านเมืองอัจฉริยะ (Smart City) รวมถึงการแลกเปลี่ยน แนวทางปฏิบัติที่ดีระหว่างกันด้านการบริหารจัดการน้ำและของเสีย (Waste Management) พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Energy / Green Technology) และการจัดการด้านความปลอดภัยทางน้ำ (Water Safety Management) ตลอดจนการสถาปนาเมืองพี่ - เมืองน้องเพื่อสานต่อความร่วมมือไปสู่ความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการส่งเสริมความเชื่อมโยงในระดับประชาชนต่อไป

การประสานงานช่วยเหลือคนไทยกลับเข้าประเทศ

ในช่วงวิกฤติการณ์โควิด-๑๙ การช่วยเหลือคนไทยให้กลับมาตุภูมินับเป็นภารกิจสำคัญของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลูกเรือชาวไทยที่ออกไปทำงานบนเรือและมีความจำเป็นต้องกลับเข้าไทย ซึ่งจังหวัดภูเก็ต นับเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีท่าเรือสำคัญในการช่วยอำนวยความสะดวกให้ลูกเรือชาวไทยกลับเข้ามา โดยหัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางฯ ได้ช่วยประสานงานกับกองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว และกองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศในการขอหนังสือรับรองการเดินทางเข้าไทย (Certificate of Entry - COE) ซึ่งมีสถิติรวมจำนวน ๘๙๙ คน ทั้งนี้ สืบเนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นเกาะ และเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่สุดของไทย จึงเป็นสถานที่จอดเรือสำราญ เรือยอร์ช เรือขนส่งสินค้าและเรือประมง และเป็นเมืองท่าสำคัญของฝั่งอันดามัน ซึ่งในเวลาต่อมารัฐบาลได้อนุญาตให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาด้วยเรือยอร์ช สามารถกักตัวบนเรือตนเองได้ (Alternative Yacht Quarantine - AYQ) จึงทำให้จังหวัดภูเก็ตมีนักท่องเที่ยวกลับเข้ามาโดยช่องทางน้ำและกักตัวแบบ AYQ รวม ๑๐๘ คน (สถิติ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือชาวต่างชาติกลับมาตุภูมิ

สืบเนื่องจากปัจจัยที่ว่าจังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดที่มีชาวต่างชาติท่องเที่ยวและพำนักอาศัยอยู่มากที่สุดแห่งหนึ่งในไทย ภารกิจหนึ่งที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

คือ เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในระยะเริ่มต้น สำนักงานหนังสือเดินทางฯ ภูเก็ต ได้ปฏิบัติหน้าที่ประสานงานให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่ตกค้างอยู่ในจังหวัดภูเก็ตกลับประเทศ โดยกรมได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตในฐานะประธานคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดภูเก็ต ให้เป็นคณะทำงานและเลขานุการในคณะทำงานมาตรการเดินทางเข้าออกระหว่างประเทศและการดูแลคนไทยในต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ต โดยประสานงานร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ต่างประเทศประจำประเทศไทย ในการให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ตกค้างอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ให้กลับภูมิลำเนาได้อย่างปลอดภัย ทั้งนี้ ก่อนเกิดวิกฤติการณ์โควิด-๑๙ จังหวัดภูเก็ตมีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนปีละประมาณ ๑๔ ล้านคน นำรายได้เข้าประเทศกว่า ๔๗๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๙๔ ของอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ทั้งหมดให้จังหวัด (ข้อมูลปี ๒๕๖๒)

การส่งเสริมเศรษฐกิจภูเก็ตให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติกลับมาภูเก็ตโดยสายการบิน Semi Commercial Flight

ภายหลังวิกฤติการณ์โควิด-๑๙ ที่บรรเทาลงในปลายปี ๒๕๖๓ กรมการกงสุลได้ช่วยประสานงานจัดเที่ยวบินกึ่งพาณิชย์บินตรงเข้าจังหวัดภูเก็ต อาทิ

สายการบินการ์ตา สายการบินเอมิเรตส์ สายการบินสิงคโปร์ เป็นต้น ซึ่งตรงกับเวลาที่จังหวัดภูเก็ตค่อย ๆ เปิดประตูรับชาวต่างชาติอีกครั้ง ทำให้มีความเชื่อมโยงด้านการบินระหว่างกัน ส่งผลโดยตรงต่อการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาพัฒนาและกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต และนักรายได้เข้ามาให้ภาคธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยต่อไป โดยภาคเอกชนจังหวัดภูเก็ตเห็นว่าการช่วยเหลือของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ที่ให้มีสายการบินบินตรงเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต “ถือเป็นการต่อลมหายใจของชาวภูเก็ต (เศรษฐกิจภูเก็ต)” และช่วยประคับประคอง ขับเคลื่อน พื้นฟูระบบเศรษฐกิจของไทยต่อไป โดยสำนักงานหนังสือเดินทางภูเก็ต ยังได้ช่วยประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ไทยในต่างประเทศ และกระทรวงการต่างประเทศในเรื่องเที่ยวบินและการขอหนังสือรับรองการเดินทางเข้าไทย (COE) อีกด้วย จึงทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต และมากักตัวในโรงแรมทางเลือก (Alternative Local Quarantine - ALQ) รวม ๒๓๑ คน (สถิติ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

การส่งเสริมภาพลักษณ์ภูเก็ต ด้านการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจแก่ประชาชนนานาชาติ

นอกจากนี้ ภารกิจพิเศษที่อยู่นอกเหนือคู่มือการปฏิบัติงานของหัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทาง ภูเก็ต คือ การได้ช่วยประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการจังหวัด (วิเทศสัมพันธ์) กับภาคเอกชนในการจัดให้คณะเอกอัครราชทูตพร้อมคู่สมรสรวม ๑๕ ประเทศ (โดยคัดเลือกจากกลุ่มประเทศที่มีนักท่องเที่ยวมาเยือนจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด ๑๐ ลำดับแรก และประเทศที่มีสถานกงสุลใหญ่และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ในจังหวัดภูเก็ต) เดินทางเยือนจังหวัดภูเก็ตระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ต (ทั้งทางสนามบินนานาชาติและเรือยอร์ช) โดยเดินทางมากักตัวในโรงแรมทางเลือกที่ผ่านมาตรฐานทางสาธารณสุขก่อนเดินทางท่องเที่ยวต่อไปยังสถานที่อื่นของไทย โดยแต่ละประเทศที่เข้าร่วมกิจกรรมจะช่วยสื่อสารกลับไปยังประเทศของตนเองว่า จังหวัดภูเก็ตพร้อมเปิดรับนักท่องเที่ยวจากนานาชาติประเทศโดยยึดถือและปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ อย่างเคร่งครัด เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ท่องเที่ยวในไทยร่วมกับประชาชนท้องถิ่นชาวไทยอย่างมั่นใจ

การเข้าร่วมการประชุม ITOP FORUM ณ เมืองโอกินาวา ญี่ปุ่น และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของ UNitar Cifal Jeju (United Nations Institute for Training and Research) ณ เมืองเจจู เกาหลีใต้

โอกาสหนึ่งที่สำคัญของหัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางฯ ภูเก็ต ที่ทางผู้บริหารจังหวัดมอบให้คือ การเข้าร่วมการประชุม ITOP FORUM ณ เมืองโอกินาวา ญี่ปุ่น (ระหว่างวันที่ ๕ - ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒) ซึ่งการประชุมดังกล่าวถือเป็นการประชุมประจำปีที่สำคัญของสมาชิกจากเมืองเกาะทั่วโลก ๑๑ เมือง ใน ๑๑ ประเทศ ที่ผ่านมาจังหวัดภูเก็ตนับเป็นสมาชิกหนึ่งเดียวของไทยที่มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันและสร้างสรรค์ในเวทีนี้ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของ UNitar Cifal Jeju ณ เมืองเจจู เกาหลีใต้ (ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒) ถือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม UN Institute for Training and Research (UNitar) และ International Peace Foundation (IPF) โดยแต่ละปีผู้จัดจะคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการจากประเทศสมาชิก ทั้งนี้ ในการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสอง ผมได้นำเสนอแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practices) ของจังหวัดภูเก็ตที่ดำเนินตามนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและพัฒนาจังหวัดให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะแผนการพัฒนาให้จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางนานาชาติ (international hub) ในด้านการท่องเที่ยว (การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก) การศึกษานวัตกรรมบริการและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว กระทบเห็นว่า การเป็นผู้แทนไทย (ในระดับท้องถิ่น) ที่นำเสนอกรณีศึกษาของ SDGs กับการพัฒนาเมืองและพื้นที่ของจังหวัดภูเก็ต ทำให้ผู้เข้าร่วมการประชุมและผู้ฝึกอบรมจากต่างชาติได้เห็นว่ารัฐบาลไทยและจังหวัดภูเก็ตยึดถือหลักการและปฏิบัติตามแนวทางเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ตลอดจนยังเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของไทยในเวทีนานาชาติที่แสดงให้เห็นว่าจังหวัดภูเก็ตให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเมืองและพื้นที่ให้เป็นจังหวัดที่มีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระดับโลกอย่างยั่งยืน

ขอบพระคุณโอกาสที่มีค่ายิ่ง

สำหรับผม การมารับหน้าที่หัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางฯ ภูเก็ต ถือได้ว่าเป็นโอกาสอันดียิ่งในชีวิตการทำงานเป็นข้าราชการนักการทูต ที่ได้มีโอกาสสัมผัสกับท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ ได้ฝึกฝนตนเอง ในงานด้านการบริหารสำนักงาน งานด้านหนังสือเดินทางและระเบียบ ทะเบียนราษฎร และที่สำคัญ คือ การได้รับอนุญาตจากกรมการกงสุล ให้สร้างเครือข่าย เรียนรู้ และสนับสนุนงานของจังหวัดในมิติด้านการต่างประเทศ กระผมต้องกราบขอบพระคุณอดีตผู้บริหารกรมการกงสุลทุกท่าน (เอกอัครราชทูตชาติรี อรรถนันทน์ และเอกอัครราชทูต ภัทรรัตน์ หงษ์ทอง) และผู้บริหารกรมการกงสุลปัจจุบัน (ท่านอธิบดีฉัตรชัย วิริยเวชกุล ท่านรองอธิบดีณรงค์ บุญเสถียรวงค์ และท่านรองอธิบดีจาดุรนต์ ไชยะคำ) เลขาธิการกรมและผู้อำนวยการทุกกองในกรมการกงสุล อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต (นายภคพงศ์ ทวีพัฒน์) และผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต คนปัจจุบัน (นายณรงค์ วุ่นซิว) รวมถึงผู้บริหารจังหวัดภูเก็ต ทั้งภาครัฐ และเอกชน และคณะกงสุลใหญ่ กงสุลกิตติมศักดิ์ต่างประเทศ รวมถึงน้อง ๆ ในสำนักงานฯ ทุกคน ที่ให้ความไว้วางใจและความกรุณาต่อข้าราชการคนนี้ ในการประสานงานและปฏิบัติงานต่าง ๆ ในมิติที่เกี่ยวข้องด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ งานด้านการกงสุล อย่างรอบด้าน ซึ่งผมคิดเองว่าการออกประจำการในต่างจังหวัดของไทยครั้งนี้ นับเป็น “Mini – posting” ของกระทรวงการต่างประเทศอีกนัยหนึ่ง

ปัจจัยบทรดดมสมอง ไทยเจ้าภาพเอเปค ปี ๒๕๖๕

ปี ๒๕๖๕ จะเป็นหนึ่งหมุดหมายสำคัญของการต่างประเทศไทย และเป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะสามารถแสดงศักยภาพผ่านการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมกรอบ

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (เอเปค) ในปีหน้า นับเป็นเวทีระหว่างประเทศที่ไทยใช้ผลักดันความร่วมมือต่าง ๆ โดยเฉพาะประเด็นเศรษฐกิจมาอย่างยาวนาน

และแสดงบทบาทนำสร้างความร่วมมือ
เพื่อการฟื้นฟูในทุกมิติ

การรับมือต่อของไทยในช่วง
กลางเดือนพฤศจิกายนนี้ ทำให้เรา
ต้องทำการบ้านโจทย์ใหญ่ผ่านการ
ขบคิด วิเคราะห์ และประมวลผล
ว่าจะใครควรเป็นประเด็นหารือสำคัญ
เพื่อให้ประชาชนไทยได้รับประโยชน์
สูงสุดจากการเป็นเจ้าภาพเอเปค
ของไทย

นับตั้งแต่ช่วงกลางปี ๒๕๖๔
กระทรวงการต่างประเทศได้มุ่งทำ
การบ้าน ผ่านการหารือกับภาคส่วน
ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกิจกรรมระดม
สมองต่าง ๆ อาทิ APEC Focus Group,
APEC 5.0 Professionals Meeting,
APEC Brainstorming Session และ
APEC Media Focus Group ที่ได้สร้าง
การมีส่วนร่วมกับนักวิชาการ ภาคธุรกิจ

ภาคประชาชน สื่อมวลชน หน่วยงาน
ภาครัฐที่เป็นผู้กำหนดนโยบายและ
ปฏิบัติ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกว่า
๓๐๐คนเป็นที่มาของการตดผลึกกรอบ
แนวคิด “๑หลักการ ๓ ประเด็นสำคัญ”
ที่นำมาเป็นพื้นฐานในการหารือ
ครั้งล่าสุดในกิจกรรม APEC
Symposium ที่กระทรวงการ
ต่างประเทศจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖
มีนาคม ๒๕๖๔

๑ หลักการที่จะเป็นพื้นฐาน
ความคิดในการเป็นเจ้าภาพเอเปค
ของไทยคือ หลักการ BCG (Bio-
Circular-Green Economy) ซึ่งหมายถึง
“เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน
และเศรษฐกิจสีเขียว” อันจะเป็น
โมเดลเศรษฐกิจ หรือกลไกหลัก
ในการขับเคลื่อนการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน
ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกต่อไป

BCG โมเดลนี้ถูกกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติที่ไทยยินดีแบ่งปันแนวคิดเหล่านี้เพื่อเป็นทางเลือกในการฟื้นฟูให้กับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะแนวคิด BCG สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาของไทยในอดีต ผ่าน “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) และยังมีมุ่งสู่ผลลัพธ์เดียวกันกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs)

๓ ประเด็นสำคัญที่เป็นหัวใจของการหารือในกิจกรรม APEC

Symposium เริ่มต้นที่หัวใจหลักของความร่วมมือในกรอบเอเปค คือ

๑. การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ในประเด็นนี้ผู้ร่วมเสวนามองว่าโควิด-๑๙ เป็นปัจจัยสำคัญในการเร่งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีต่อภาคธุรกิจ (Technological Disruption) ทำให้ช่องว่างระหว่างผู้ประกอบการรายเล็กกับผู้ประกอบการรายใหญ่มากขึ้น ดังนั้น ทิศทางการพัฒนาด้านการค้าการลงทุนควรมุ่งเน้นการสร้างการเข้าถึง (access) โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการ

วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) ใน ๓ มิติ คือ การเข้าถึงข้อมูล การเข้าถึง แหล่งเงินทุน และการเข้าถึงตลาด โดยเฉพาะตลาดดิจิทัลที่กำลังเติบโต อย่างต่อเนื่อง

๒. การฟื้นฟูความเชื่อมโยง โดยเฉพาะการเดินทางและการท่องเที่ยว ที่ประชุมเห็นพ้องกันว่า ประเทศไทยควรใช้โอกาสในการเป็น เจ้าภาพเอเปค ผลักดันการกำหนด แนวปฏิบัติในการเดินทาง (Travel Protocol) ระหว่างเขตเศรษฐกิจ ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมถึง การกำหนดเงื่อนไขเอกสารรับรอง การฉีดวัคซีน (Vaccine Certificate)

นอกจากนี้ ควรพิจารณาใช้ประโยชน์ จากจุดแข็งในด้านสาธารณสุข ของไทยร่วมกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ในปัจจุบัน ในการส่งเสริมธุรกิจ ภาครัฐบริการ อาทิ ระบบแพทย์ทางไกล (Telemedicine) และการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ (Wellness Tourism)

๓. การเจริญเติบโตที่ยั่งยืนและ ครอบคลุม ผู้ร่วมเสวนาได้หยิบยก แนวคิดเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโต ผ่านการบ่มเพาะนวัตกรรมและมองว่า เขตเศรษฐกิจต้องเร่งกระบวนการ ในการสร้างสภาพแวดล้อมของ นวัตกรรม (Innovation Ecosystem) ให้มีความแข็งแกร่ง โดยเริ่มจากการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ ทั้งจากทรัพยากรภายในประเทศ ผ่านการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็น (Reskill) และการพัฒนาเพื่อยก ระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (Upskill) นอกจากนี้ ยังมีการเสนอให้พัฒนา ระบบที่จะอำนวยความสะดวก ในการจ้างงานแรงงานที่มีศักยภาพ ระหว่างเขตเศรษฐกิจผ่านกลไกเดิม ที่มีอยู่ เช่น บัตรเดินทางสำหรับ นักธุรกิจเอเปคให้ครอบคลุมถึง ผู้ประกอบการรายย่อยและสตาร์ทอัพ อีกด้วย

การทูตวัฒนธรรมในยุค New Normal

เป็นเวลานานกว่าหนึ่งปีแล้วที่โลกต้องเผชิญกับการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ที่นอกจากจะทำให้ผู้คนต้องปรับตัว ปรับวิถีชีวิตแล้ว ยังต้องปรับรูปแบบการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป กอปรกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล

ที่ก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมและผู้คน ด้วยเหตุนี้เอง กระทรวงการต่างประเทศจึงใช้โอกาสนี้ในการปรับรูปแบบการส่งเสริมความนิยมไทยในต่างประเทศ พลิกวิกฤตเป็นโอกาส โดยมีโจทย์สำคัญคือ การส่งเสริมความนิยมไทย

การเสวนา New Normal: New Coolture เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมสำหรับก้าวเข้าสู่ยุคชีวิตวิถีใหม่

ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ของผู้คนทั่วโลก และใช้ความก้าวหน้าทางดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสร้างความรับรู้เกี่ยวกับประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนรุ่นใหม่

เรื่องเซย์ VS เรื่องคูล ๆ

การดำเนินการด้านการทูตวัฒนธรรมในรูปแบบใหม่ของกรมสารนิเทศกระทรวงการต่างประเทศ

เริ่มต้นขึ้นด้วยการจัดงานเสวนา New Normal: New Coolture เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๓ ถ่ายทอดผ่าน Facebook Live เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรมสำหรับก้าวเข้าสู่ยุคชีวิตวิถีใหม่ เพราะเราเชื่อว่า culture นั้น cool ได้ ขอเพียงเปิดใจให้กับแนวทางใหม่ ๆ ที่หลากหลาย เผยแพร่วัฒนธรรมไทยให้ผนวกเข้ากับวิถีชีวิตยุคใหม่อย่าง

สอดคล้อง ทันสมัย ใช้ platform ใหม่ ๆ เพื่อนำพาประเทศไทยเข้าไปอยู่ในใจของผู้คนทั่วโลก ภาพของ New Normal: New Coolture ฉายชัดยิ่งขึ้นในการจัดงานเสวนาครั้งที่สอง ในชื่อ New Normal: New Coolture in Digital Age ซึ่งท่านสามารถติดตามรายละเอียดได้จากวารสารวิถุสราวุธรมย์เล่มนี้ หรือรับชมการเสวนาย้อนหลังผ่าน Facebook ของกระทรวงการต่างประเทศได้

ความน่าประทับใจของการเสวนาครั้งนี้คือ การได้เห็นคนรุ่นใหม่

สร้างพื้นที่แห่งการสื่อสารด้วยตัวเอง แบ่งปันความคิด ทศนคติ การใช้ชีวิตที่น่าสนใจ ใช้ platform online ให้เกิดประโยชน์ เป็นแรงบันดาลใจให้กับหลาย ๆ คนได้ อีกทั้งยังให้ข้อคิดเกี่ยวกับการเสพสื่อออนไลน์ของผู้คนในปัจจุบันอีกด้วย และในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ นี้ กรมสารนิเทศจะจัดงานเสวนา New Normal: New Coolture ขึ้นอีกครั้ง ภายใต้แนวคิด New Normal: New Coolture: Bridging the Gap ซึ่งเชิญคนต่างเจนเนอเรชันมาร่วมแลกเปลี่ยน

ความเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารในโลกสมัยใหม่และการทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของใจที่เปิดกว้าง

ย้อนอดีตเพื่อเข้าใจปัจจุบัน และรังสรรค์อนาคต

ช่วงเวลาเช่นนี้นับเป็นโอกาสในการย้อนกลับไปสร้างความเข้าใจในรากเหง้าของความเป็นไทย รวมทั้งงานการทูตในประวัติศาสตร์ไทยด้วยเช่นกัน กรมสารนิเทศจึงเชิญคณะสื่อมวลชนไปร่วมศึกษาวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทยในโครงการ

“เส้นทางวัฒนธรรมกับประวัติศาสตร์การทูตไทยในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์” และ “เงาฝรั่งเศสบนฝั่งอยุธยา” ด้วยความมุ่งหวังว่าการเดินทางย้อนรอยประวัติศาสตร์เช่นนี้จะช่วยก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สาธารณชนเกี่ยวกับเรื่องราวการต่างประเทศในอดีต เช่น ท้าวทองกีบม้าไม่ได้เป็นคนเริ่มต้นประดิษฐ์ขนมทองหยอดและฝอยทองอย่างที่คนไทยส่วนใหญ่เข้าใจกัน และอยุธยาคือยุคสมัยแห่งความรุ่งเรืองของสังคมพหุวัฒนธรรมที่ไม่ได้มีแต่เพียง

“เงาฝรั่ง” หากแต่รวมถึงชาวต่างชาติ
อื่น ๆ ทั้งญี่ปุ่น จีน เปอร์เซีย และ
อีกหลายชนชาติ และสุดท้าย
ได้ประจักษ์ในพระปรีชาสามารถ
ในการดำเนินกุศโลบายทางการทูตของ
สถาบันพระมหากษัตริย์ในขณะนั้น

เทศกาลละครไทย ความบันเทิง ที่เข้าถึงประชาชน

เมื่อคนรุ่นใหม่มีชีวิตผูกพันกับ
โลกออนไลน์อย่างเหนียวแน่นไม่เพียง
แค่คนไทย หากรวมถึงผู้คนในประเทศ
ต่าง ๆ การ lockdown เมืองส่งผลให้
ผู้คนต้องอยู่กับบ้าน ทำงานและใช้ชีวิต
กับหน้าจอคอมพิวเตอร์ ละครไทย

ที่ฉายผ่านช่องทางออนไลน์ได้รับความนิยมพุ่งสูงขึ้นอย่างน่าสนใจ โดยเฉพาะในญี่ปุ่นเราจึงนำวัฒนธรรมไทยไปเสิร์ฟให้ถึงหน้าจอด้วยงาน “เทศกาลละครไทยในญี่ปุ่น ๒๐๒๑” ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง กรมสารนิเทศ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ทีมประเทศไทย และค่ายละครไทย ๓ ค่าย ได้แก่ GMM TV นาดาวบางกอก และ ช่อง ๓ ที่นอกจากจะเป็นการจัดงานเทศกาลละครไทยในประเทศไทย ญี่ปุ่นเป็นครั้งแรกแล้ว ยังเป็นการจัดงานเทศกาลไทยผ่านระบบ

Online Streaming เป็นครั้งแรก อีกด้วย งานนี้ได้รับการตอบรับ อย่างดีเยี่ยมจากแฟน ๆ ทั้งชาวญี่ปุ่น และชาติอื่น ๆ ทำให้มีผู้ติดตามชม การถ่ายทอดสดกว่าหนึ่งหมื่นคน hashtag ติดเทรนด์ทวิตเตอร์ อันดับหนึ่งของไทย ถือเป็นอีกหนึ่ง ความสำเร็จด้านการทูตวัฒนธรรม ของกระทรวงการต่างประเทศในยุค New Normal ช่วยส่งเสริมวงการ ละครไทยให้พัฒนาและเป็นที่รู้จัก ในระดับสากล

Soft Power ที่หลากหลาย

อีกแขนงหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ที่สามารถส่งเสริมให้เป็นที่รู้จัก ในระดับโลกได้คือ แฟชั่น ด้วยว่าไทย มีนักออกแบบแฟชั่นที่มีชื่อเสียง มากมาย และจำนวนหนึ่งก้าวไปไกล ถึงเวทีระดับโลก อย่างปารีสแฟชั่นวีค มิลานแฟชั่นวีค หรือนิวยอร์กแฟชั่นวีค แต่สิ่งที่ชาวต่างชาติยังรู้จักไม่มากนัก คือ วงการแฟชั่นของไทยได้พัฒนา การออกแบบแฟชั่นไปพร้อม ๆ กับการให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานของ ‘Bio-Circular-Green’ Economy หรือการผสมผสาน การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (bio)

วงการแฟชั่นของไทยได้พัฒนาการออกแบบแฟชั่น ไปพร้อม ๆ กับการให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม

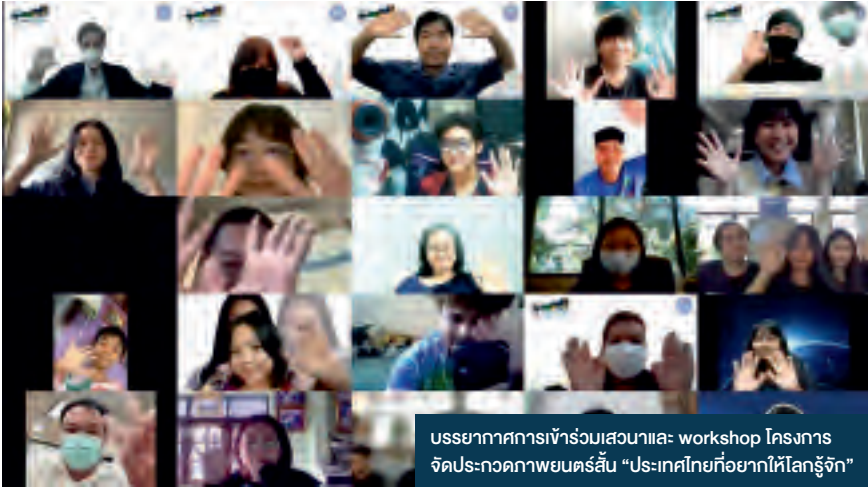
เศรษฐกิจหมุนเวียน (circular) และ เศรษฐกิจสีเขียว (green) ในโอกาส ครบรอบเล่มที่ ๑๐๐ ของนิตยสาร Vogue Thailand กรมสารนิเทศจึงได้ ร่วมมือกับนิตยสาร Vogue Thailand ออกหนังสือเล่มพิเศษ Vogue 100th Edition เผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์ศักยภาพของวงการ แฟชั่นและอุตสาหกรรมสิ่งทอ ของไทย ซึ่งไม่เพียงแต่จะมีโอกาส ฉายแสงในเวทีระดับโลก หากยังเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่สะท้อนภาพ พันธกิจของไทยในการให้ความสำคัญ กับสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจหมุนเวียน

อย่างน่าสนใจ ท่านที่สนใจสามารถ ติดตามอ่านกันได้ทั้งทางนิตยสาร เว็บไซต์ Facebook และ Instagram ของ Vogue Thailand ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๔

Gen Y Gen Z = Our Future

เพราะเราเชื่อว่าคนรุ่นใหม่เป็นกลุ่ม ที่มีไอเดียสดใหม่ มีมุมมองที่น่าสนใจ และมีความสามารถอย่างที่เรา คาดไม่ถึง โครงการจัดประกวด ภาพยนตร์สั้น “ประเทศไทยที่อยาก ให้โลกรู้จัก” จึงเกิดขึ้น เพื่อค้นหา ภาพยนตร์สั้น ประชาสัมพันธ์

บรรยากาศการเข้าร่วมเสวนาและ workshop โครงการ
จัดประกวดภาพยนตร์สั้น “ประเทศไทยที่ยกให้โลกรู้จัก”

ประเทศไทยในรูปแบบที่น่าสนใจ เพราะใครเล่าจะสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ ได้ดีเท่ากับคนรุ่นใหม่ด้วยกันเอง นอกจากนี้จะได้เห็นมุมมองของคนรุ่นใหม่ต่อการสร้างค่านิยมไทย ในต่างประเทศแล้ว โครงการนี้ ยังมุ่งให้คนรุ่นใหม่ได้พัฒนาศักยภาพ มีผลงานเผยแพร่ออกสู่สายตา ชาวต่างชาติ สำหรับท่านที่สนใจ สามารถเข้าไปดูรายละเอียดได้ที่ เพจเฟซบุ๊ก MFA Clip Contest สามารถส่งผลงานเข้าประกวด และเข้าร่วมเสวนาและ workshop การทำหนังไทยให้โดนใจชาวต่างชาติ จากวิทยากรผู้คร่ำหวอดในวงการ น่าสนใจตั้งแต่เริ่มเลยทีเดียว

การทูตวัฒนธรรมในบริบทโลก

หลายโครงการด้านการทูต วัฒนธรรมของกรมสารนิเทศที่ยังอยู่ ระหว่างการดำเนินการ ล้วนแล้วแต่ สะท้อนภาพการทูตวัฒนธรรมยุคใหม่ ที่ยึดโยงกับบริบทโลก ใช้ประโยชน์จาก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล กระชับความสัมพันธ์ทั้งระหว่าง คนไทยต่างวัยและเพื่อนนานาชาติ ของเราให้แน่นแฟ้น สร้างพื้นที่แห่ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม อันมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และสร้างช่องทางและโอกาสใหม่ ให้กับสินค้าและผู้ประกอบการไทย ขอให้ท่านผู้อ่านทุกท่านติดตาม ไปพร้อม ๆ กัน

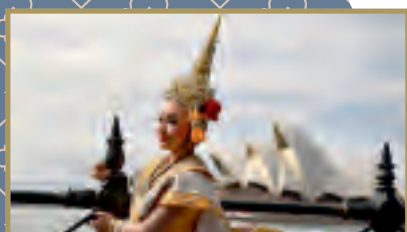
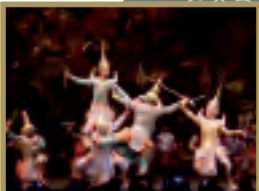

ศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยที่ถูกสื่อสารผ่านการทูตวัฒนธรรมไปยังต่างประเทศในทุกมุมโลก

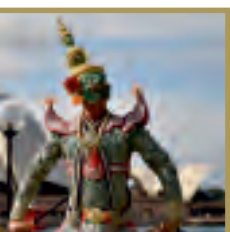
เรื่อง

ถนนวรรณ เกิดผลานันท์
ผู้สื่อข่าว นสพ. กรุงเทพธุรกิจ
บทสัมภาษณ์พิเศษตีพิมพ์ใน นสพ. กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔

'การทูตวัฒนธรรม บอกความเป็นไทยมุม

SSM' ใหม่

การดำเนินนโยบายต่างประเทศ จำเป็นต้องใช้ทุกเครื่องมือ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ วัฒนธรรมก็สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริม การดำเนินงานทางการทูตได้ เหมือนที่ ครั้งหนึ่งมหาอำนาจเคยใช้การทูตป้องกันการทูตแพนด้าจนเป็นที่เลื่องลือ ถึงยุคนี้ มีการทูตหน้ากากการทูตวัคซีนแล้วไทย จะใช้การทูตแบบไหนในยุคที่ต้อง ฟันตัวจากโควิด-๑๙ ระบาด อรพินทร์ หาญชาญชัยกุล ผู้อำนวยการกอง การทูตวัฒนธรรม กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศให้สัมภาษณ์ พิเศษกับกรุงเทพธุรกิจ

ผอ.เจี๊ยบ เริ่มต้นด้วยการอธิบายว่า ทั้งการทูตป้องกัน การทูตแพนด้า การทูตวัฒนธรรมล้วนเป็นส่วนหนึ่งของ

ซอฟต์แวร์ ที่ตามทฤษฎีของ โจเซฟ ไนน์ หมายถึง อำนาจนิยม อำนาจ ละมุน เป็นความสามารถในการจูงใจ หรือโน้มน้าวเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ มากกว่าการใช้การบีบบังคับ หรือการให้ สิ่งตอบแทน ตรงข้ามกับ ฮาร์ดแวร์ ที่ใช้กำลังทหาร ในช่วงสงครามเย็น มีการใช้ซอฟต์แวร์กันมาก เช่น จีนใช้การทูตป้องกันในช่วงเปิดประเทศ ในยุโรป ใช้การประกวดร้องเพลง “ยูโรวิชัน” หรือสถาบันสอนภาษา

British Council, เกอเธ่, อาลียงซ์ ฟรองเซส์ พวกนี้ก็คือ ซอฟต์แวร์ ใช้การเรียนภาษาเป็นตัวเชื่อมโยงกับ คนที่ไปเรียนการให้ทุนการศึกษา ก็เป็น ซอฟต์แวร์อย่างหนึ่ง เป็นการ ผังเมล็ดพันธุ์ให้เขาชอบประเทศเรา

ตามทฤษฎีของโจเซฟ ไนน์ ที่มา ของซอฟต์แวร์ ได้แก่ ๑. นโยบาย ต่างประเทศ ๒. ค่านิยมทางการเมือง ๓. วัฒนธรรม จึงเกิดคำว่า “การทูต วัฒนธรรม” แต่การทูตวัฒนธรรมเป็น สิ่งที่เกิดขึ้นมานานแล้วนับศตวรรษ นักสำรวจ นักเดินทาง พ่อค้า ครู และศิลปินต่างเป็นตัวอย่างของ “ทูตที่ไม่เป็นทางการ” หรือ “ทูตทาง วัฒนธรรม” เมื่อถามถึงการทูต วัฒนธรรมของไทยที่ได้รับการยอมรับ จากตะวันตก ผอ.เจี๊ยบ ตอบอย่าง ไม่ลังเล “อาหารไทย” นอกจากนี้ แต่ละปี กระทรวงการต่างประเทศ

บูรณาการกับกระทรวงวัฒนธรรม จัดงานในธีมต่าง ๆ เช่น ธีมผ้าไทย นำผ้าจัดแสดงที่ตระวันออกกลาง ญี่ปุ่น การนำศิลปวัฒนธรรมของไทย เช่น โขนไปแสดงในสถานที่สำคัญ เช่น รอยัลอัลเบิร์ตฮอลล์ในกรุงลอนดอน และโอเปร่าเฮาส์ของซิดนีย์

กรุงเทพฯ ธุรกิจตั้งข้อสังเกต อย่างหนึ่งคือ วัฒนธรรมในการนำเสนอ ของภาครัฐไทย มักออกมาในรูปของ ผ้าไทย รำไทย แต่ตอนนี้คนรุ่นใหม่ อยากได้อะไรที่ฉีกออกไปจากเดิม ผอ.กองการทูตวัฒนธรรม อธิบายว่า

เรื่องนี้แล้วแต่สถานการณ์ กระทรวง ต่างประเทศไม่ได้ทำแค่ผ้าไทย “เราทำหลายอย่างมาก กีฬาเราก็ทำ เช่น มวยไทย ซึ่งรัฐบาลประสงค์ จะผลักดันให้มวยไทยได้รับการบรรจุ ในโอลิมปิก” รองนายกรัฐมนตรีดอน ปรมัตถ์วินัย ก็ให้ความสำคัญในเรื่อง กีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มวยไทย และตะกร้อ โดยประสงค์จะให้เผยแพร่ ในต่างประเทศด้วยเห็นว่ากีฬาทั้งสอง ประเภทนี้เป็นเอกลักษณ์ของไทย อีกทั้งยังเสริมสร้างให้ผู้ฝึกมีสุขภาพ ร่างกายที่แข็งแรง ซึ่งถือเป็นพื้นฐาน

ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศด้วย
อีกทางหนึ่ง กระทรวงฯ จึงมีแผนที่จะ
นำตะกร้อไปเผยแพร่ในต่างประเทศ
ควบคู่กับมวยไทย

ในส่วนของอุตสาหกรรมบันเทิง
กระทรวงฯ จัดงานเทศกาลภาพยนตร์ไทย
ในประเทศต่าง ๆ โดยเน้นในอาเซียน
ซึ่งนอกจากจะนำเสนอภาพยนตร์แล้ว
ยังจัดงานลักษณะแฟรนไชส์ เช่น
ที่เวียดนาม เกิดปรากฏการณ์ห้างแตก
มาแล้ว ทั้งนี้ทั้งนั้นแล้วแต่กลุ่ม
เป้าหมายว่า จะชอบภาพยนตร์
แนวไหน สมัยที่เธอประจำการอยู่ที่
เบอร์ลิน ฝ่ายเยอรมนีจัดเทศกาลหนัง
ของคุณแจ๊ อภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล
โดยจัดฉายมาราธอน

“คนดูเยอะมากงานแบบนี้ก็แล้วแต่
กลุ่มเป้าหมาย” ผอ.เจ๊ยย้า พร้อมเล่า

ต่อว่าช่วงที่เกิดโควิด-๑๙ ไปได้ต่างประเทศไม่ได้ เธอก็เลยมาคิดว่าจะทำอย่างไรกับโครงการของกองการทูตวัฒนธรรม ต้องหันมามองงานของตนเองใหม่ เกิดทริปนำสื่อมวลชนไปทัศนศึกษาที่ลพบุรี ออยุธยา

“สถานทูตเองก็ตกที่นั่งลำบาก จัดงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวไม่ได้ อย่างเทศกาลไทยที่กรุงโตเกียว มีคนมาร่วมเป็นแสน ๆ คน เมื่อกรุงโตเกียวประกาศภาวะฉุกเฉิน ด้วยสถานการณ์โควิด การจัดงานใหญ่ที่มีคนมารวมกันจำนวนมากจึงเป็นไปได้ไม่ได้เลย”

ด้วยสถานการณ์เช่นนี้ กระทรวงต่างประเทศจึงต้องคิดใหม่เรื่องการจัดเทศกาลไทย เช่น สถานทูตบางแห่ง จัดสอนทำอาหารออนไลน์ ส่งส่วนผสมไปให้ผู้สมัครถึงบ้าน แล้วก็นัดวันเวลา

สอนทำผัดไทยผ่านทางออนไลน์
เสร็จแล้ว ทุกคนก็จะมีผัดไทยฝีมือ
ตัวเอง

“แต่จะให้สอนทำผัดไทยเหมือนกัน
ทั้งโลกก็ไม่ไหว (สถานทูต) โตเกียว
ตั้งข้อสังเกตว่า ซีรีส์ไทยกำลังดังมาก
ที่ญี่ปุ่น จึงกลายเป็นโครงการ Thai
Drama Festival 2021 ในรูปแบบ
การจัดกิจกรรมระหว่างนักแสดง
จากประเทศไทยกับแฟนคลับที่ญี่ปุ่น
เพื่อโปรโมทละครไทยในญี่ปุ่นซึ่งกำลัง
โด่งดังมาก ดีเท่ก็ต้องตีต่อนร้อน
ถ้าไม่ทำตอนนี้แล้วจะทำตอนไหน”

ผอ.เจียบตั้งคำถามพร้อมเล่าถึงงาน
Thai Drama Festival 2021 ที่จัด
ขึ้นระหว่างวันที่ ๓ - ๔ เมษายน
ถือเป็นงานด้านการทูตวัฒนธรรม
ที่ตอบโจทย์วัยรุ่นและคนรุ่นใหม่

ทั้งยังมีภาคที่เป็นงานเสวนาวิชาการ โดยตัวเธอเอง ตัวแทนจากช่อง ๓ และตัวแทนจากทีวีอาซาฮีที่ซื้อละครไทยไปฉายร่วมเวทีเสวนา ผอ.เจียบยกตัวอย่างเกาหลีใต้ที่ส่งออกวัฒนธรรมผ่านซีรีส์มาเป็น ๒๐ ปี มาประสบความสำเร็จเมื่อ Parasite ได้รับรางวัลออสการ์ “ซอฟต์แวร์เพาเวอร์ เป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องและ

ต้องใช้เวลาอย่างมาก” ซึ่งคำถามที่ตามมาคือ หลังโควิดใคร ๆ ก็อยากได้เงินกันทั้งนั้น แล้วการทูตวัฒนธรรม จะทำเงินเข้าประเทศได้มากน้อยแค่ไหน “จริง ๆ แล้วการทูตวัฒนธรรมนี้ ไม่สามารถเกิดขึ้นได้เพียงแค่การจัดงานครั้งเดียวแล้วนับตั้งค์ ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และยาวนานจึงจะสำเร็จ แต่หากสำเร็จแล้วจะต่อยอดทาง

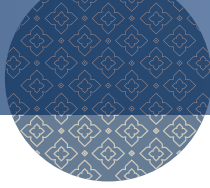
เศรษฐกิจอื่นๆได้เช่นกันเช่นภาพยนตร์
“อ้ายคนหล่อลวง” ที่ไปฉายในประเทศ
เพื่อนบ้าน ทำรายได้มากมายเราหวังว่า
จะมีการต่อยอดทางเศรษฐกิจอื่นๆด้วย
เช่น หวังว่าเขาจะรู้จักไทยมากขึ้น
ชอบเรามากขึ้นและอยากมาบ้านเรา
มากขึ้น

เอาง่าย ๆ เรารู้จักเกาะเซจู
ของเกาหลีได้จากอะไร จากซีรีส์
ตอนประจำการอยู่ฟิลิปปินส์ปี ๒๐๐๐
ได้ดูซีรีส์จากอาร์รังทีวี เห็นตัวละคร
ใช้มือถือซัมซุง ซัปรถยนต์สูนได
รู้จักตอกบกกก็จากซีรีส์ เรารู้ว่า
คนเกาหลีชอบกินไก่ทอดกับเปียร์จาก
ซีรีส์ มันไม่ได้เกิดจากซีรีส์เรื่องเดียว
แต่เกิดซ้ำๆๆ จนเราซึมซับวิถีชีวิต
ของคนเกาหลี นี่คือซอฟต์แวร์

ส่วนคำว่า “วัฒนธรรม” ผอ.เจี๊ยบ
กล่าวว่า ถ้าเราไม่จำกัดความคิดของเรา
ให้แคบตามจารีตว่าวัฒนธรรมคืออะไร
แต่ตีความในความหมายที่กว้าง
ตามที่อาจารย์ธงทอง (จันทรางศุ)
เคยพูดในงานเสวนาของกระทรวง
ต่างประเทศว่าถ้าวัฒนธรรมหมายถึง
วิถีชีวิต จะเป็นอะไรที่เราเล่นได้
เยอะมาก

“แต่ส่วนตัวมองว่า ไม่ว่าเราจะทำ
คอนเทนต์แบบไหนก็ตามจะวัฒนธรรม
เชิงอนุรักษ์ หรือวัฒนธรรมคือวิถีชีวิต
ถ้าเสนอได้อย่างแนบเนียน คนดูไม่รู้สึกร
ว่าถูกยัดเยียด เชื่อว่าทำได้หมด”
นี่คือคำตอบจาก ผอ.กองการทูต
วัฒนธรรม กรมสารนิเทศ กระทรวง
การต่างประเทศ

ประสบการณ์ของผู้แทนไทยประจำสำนักเลขาธิการเอเปค

กว่าสามทศวรรษที่เอเปคได้ก่อตั้งขึ้น เอเปคถือเป็นกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เติบโตขึ้นมากในทุกมิติ ไม่เพียงแต่มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นจาก ๑๒ เขตเศรษฐกิจเป็น ๒๑ เขตเศรษฐกิจ แต่เอเปคยังให้ความสำคัญกับประเด็นใหม่ ๆ ซึ่งทวีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน อาทิ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนา ด้านทรัพยากรมนุษย์ สาธารณสุข และการเติบโตอย่างครอบคลุม เป็นต้น โดยเชื่อว่าประเด็นเหล่านี้จะช่วยสนับสนุนการเปิดเสรีการค้า และการลงทุน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของเอเปค

โดยที่เอเปคเป็นกรอบความร่วมมือขนาดใหญ่ มี GDP ของเขตเศรษฐกิจสมาชิกรวมกันกว่าร้อยละ ๖๐ ของ GDP โลก เอเปคจึงเป็นตลาดการค้าที่สำคัญของไทย และโดยที่เอเปคครอบคลุมเขตเศรษฐกิจที่หลากหลาย ทั้งเขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่เป็นมหาอำนาจ อาทิ จีน สหรัฐอเมริกา รัสเซีย หรือเขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่แต่มีขนาดพื้นที่และจำนวนประชากรน้อย อาทิ สิงคโปร์ ไต้หวัน หรือเขตเศรษฐกิจขนาดเล็กและอยู่ห่างไกลจากไทย อาทิ เปรู ปาปัวนิวกินี นิวซีแลนด์

ไทยสามารถใช้ประโยชน์จากความ
ร่วมมือเอเปคผ่านการแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์กับสมาชิกอื่นๆ โดยเฉพาะ
ในประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญ
เช่น การท่องเที่ยว ความมั่นคงด้าน
อาหาร สาธารณสุข และความสัมพันธ์
ระหว่างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจ
หมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว เป็นต้น
ในช่วงเวลาที่โลกเผชิญกับผลกระทบ
ของโควิด-๑๙ ผมในฐานะที่ได้รับ
มอบหมายให้มาปฏิบัติหน้าที่ที่สำนั

เลขาธิการเอเปคในฐานะผู้อำนวยการ
โครงการ (Program Director) ตั้งแต่
เดือนมกราคม๒๕๖๒ได้เห็นความมุ่งมั่น
และความพยายามของเอเปคที่จะ
ช่วยเหลือเขตเศรษฐกิจจากผลกระทบ
ของโควิด-๑๙ ในหลายมิติ โดยเฉพาะ
ในมิติการค้าและการลงทุนซึ่งเป็นหัวใจ
สำคัญของความร่วมมือเอเปค เอเปค
ได้จัดทำปฏิญญาเรื่องการอำนวยความสะดวก
ทางการค้าในการเคลื่อนย้าย
สินค้าที่มีความจำเป็น (Declaration

on Facilitating the Movement of Essential Goods by the APEC Ministers Responsible for Trade) นอกจากนี้ ยังได้จัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในด้านการอำนวยความสะดวกในการจัดจำหน่ายวัคซีนโควิด-๑๙ (Best Practice Guidelines for APEC Customs Administrations to Facilitate the Distribution of COVID-19 Vaccines and Related Goods) สำหรับมิตีสาธารณสุขรัฐมนตรีสาธารณสุขของเอเปคได้ออกแถลงการณ์ร่วมเรื่องการสร้างภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกที่แข็งแกร่งในโลกปัจจุบันที่เผชิญกับโควิด-๑๙ (Joint Statement on Building a Resilient Asia-Pacific in a COVID-19 World

by APEC Health Ministers and Representatives) นอกจากนี้ ในส่วนของคณะกรรมการเศรษฐกิจ (Economic Committee) ซึ่งผมรับผิดชอบอยู่ เอเปคอยู่ระหว่างจัดทำรายงานเรื่องการปฏิรูปโครงสร้าง

กับอนาคตของการทำงาน (the future of work) เพื่อหาวิธีการทำงานใหม่ ในอนาคตเนื่องจากโควิด-๑๙ และได้จัดทำรายงาน Resolving Corporate Insolvency in APEC Economies in the Aftermath of the COVID-19 Pandemic นอกจากนี้ คณะกรรมการเศรษฐกิจกำลังจัดการระงับข้อพิพาทออนไลน์ (Online Dispute Resolution) ซึ่งจะเป็นวิธีการระงับข้อพิพาททางเลือกโดยอาศัยระบบอินเทอร์เน็ตและคู่เจรจาไม่ต้องเดินทางมาเจอกัน การระงับข้อพิพาทออนไลน์นี้ถือเป็นแนวคิดใหม่สำหรับกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศและเอเปคลองที่จะพัฒนาแนวคิดนี้ขึ้นซึ่งย้าถึงลักษณะเด่นของเอเปคที่เป็นแหล่งบ่มเพาะแนวคิดใหม่ (incubator of ideas) ทั้งนี้ แม้ว่าความพยายามหรือข้อริเริ่มของเอเปคจะยังไม่สัมฤทธิ์ผลเนื่องจากหลายเรื่องเป็นประเด็นที่ซับซ้อน ละเอียดอ่อน และใช้ระยะเวลาานาน แต่ก็เป็นการยืนยันถึงความมุ่งมั่นของสมาชิกเอเปคที่จะร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาและความท้าทายใหม่ ๆ ที่โลกเผชิญอยู่ เพื่อบรรเทาผลกระทบทางลบที่มีต่อเขตเศรษฐกิจเอเปคเองและต่อโลก

ท้ายนี้ เป็นที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่งที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำเอเปคอีกครั้งในปี ๒๕๖๕ หลังจากที่เคยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำเอเปคครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๕๖ ที่กรุงเทพฯ ผมเชื่อว่า ในฐานะเจ้าภาพจัดการประชุม ไทยจะช่วยส่งเสริมให้ความร่วมมือของเอเปคแข็งแกร่งยิ่งขึ้นตอบสนองต่อความท้าทายใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างประโยชน์แก่ประชาชนไทยและประชาชนเอเปค

แอลเอ: เมืองฟ้าอมร คนไทย

นครลอสแอนเจลิส (Los Angeles) หรือแอลเอ ตั้งอยู่ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย เป็นเมืองใหญ่ทันสมัยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีชุมชนจากทุกมุมโลกอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ปัจจุบันมีคนไทยอาศัยอยู่ในนครลอสแอนเจลิสและเมืองใกล้เคียงประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน นอกจากนี้ยังมีชุมชนชาวอาเซียนจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วนครลอสแอนเจลิส เช่น ชุมชนเมียนมา ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว อินโดนีเซีย กัมพูชา ฯลฯ

เป็นที่น่าสังเกตว่า ชุมชนชาวอาเซียนนิยมอาศัยอยู่ในเขตเดียวกัน เช่น ชุมชนเวียดนามอาศัยอยู่ที่ Orange County ชุมชนกัมพูชาอาศัยอยู่ที่ Long Beach ชุมชนลาวและม้งลาวอาศัยอยู่ที่เมือง Fresno

ห่างจากนครลอสแอนเจลิสประมาณ ๓๕๐ กิโลเมตร ชุมชนอินโดนีเซีย นิยมอยู่ที่ Monterey Park ส่วนชุมชน มาเลเซียจะหนาแน่นอยู่แถว San Gabriel Valley ชุมชนฟิลิปปินส์ เป็นชุมชนใหญ่และกระจายอยู่ ทั่วนครลอสแอนเจลิสเช่นกัน ความหลากหลายดังกล่าวทำให้นครลอสแอนเจลิสเป็นเมืองที่น่าสนใจ และปัจจุบันยังเป็นที่ตั้งของสถาน กงสุลใหญ่อาเซียนถึง ๖ ประเทศ คือ ไทย เมียนมา ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย กัมพูชา

ทำไมคนไทยจำนวนมากถึงเลือก ที่จะตั้งถิ่นฐานที่นครลอสแอนเจลิส แท้ที่จริงแล้ว นครลอสแอนเจลิส เปรียบเสมือนกรุงเทพฯ แห่งที่สอง ชื่อเมืองกรุงเทพฯ มหานครและ นครลอสแอนเจลิสมีความหมาย

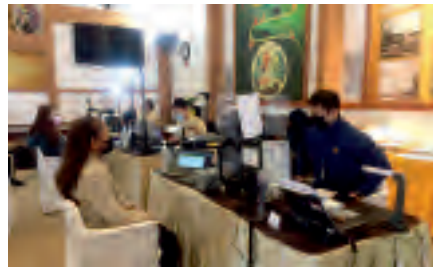

เดียวกันดูจเมืองสวรรค์ฟ้าอมร เพราะนอกจากจะเป็นเมืองที่มีสภาพอากาศดีกับคนไทยแล้ว ยังเป็นเมืองที่มีอาหารไทยอร่อย เป็นที่ตั้งของ Thai Town แห่งแรกของโลก ซึ่งเป็นศูนย์กลางของร้านอาหารไทยและร้านค้าไทย ประกอบด้วยซูเปอร์มาร์เกตไทย เช่น ตลาดสีลมและตลาดบางรัก นอกจากนี้ ยังมีร้านหนังสือดอกหญ้า ร้านตัดผม ร้านนวดและสปาไทย ฯลฯ เป็นแหล่งรวมตัวของชุมชนไทยโดยเฉพาะทุกวันเสาร์เข้าบริเวณ Thailand Plaza ซึ่งตั้งอยู่ใจกลาง Thai Town มีตลาดนัดจำหน่ายอาหารไทยในราคาไม่เกิน

มีมูลค่า ๕ ดอลลาร์สหรัฐ มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การตัดกาดตร โดยพระสงฆ์จากวัดไทยต่าง ๆ เป็นต้น

แม้ชุมชนไทยในนครลอสแอนเจลิส จะมีความแตกต่างด้านความคิด แต่สถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส ซึ่งมีเขตอาณาครอบคลุม ๑๓มลรัฐทางภาคตะวันตกได้ทำหน้าที่อย่างดียิ่งในการสร้างความเข้าใจและชี้แจงข้อเท็จจริงให้ชุมชนไทยและคนไทยอเมริกันเข้าใจถึงสถานการณ์ในประเทศไทยผ่านกิจกรรมและงานต่าง ๆ เช่น ในโอกาสที่คณะกงสุลเดินทางไปให้บริการกงสุลสัญจรในมลรัฐแคลิฟอร์เนียและมลรัฐ

ในเขตอาณานิคม การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นที่สร้างสรรค์กับผู้นำชุมชน การพบปะสังสรรค์กับชุมชนไทยในหลากหลายอาชีพที่สถานกงสุลใหญ่ฯ และบ้านพักกงสุลใหญ่ฯ การพบปะผู้แทนสมาคมไทยต่าง ๆ นักเรียนและนักศึกษาไทยในมหาวิทยาลัยที่มีคนไทยศึกษาอยู่จำนวนมาก เช่น UCLA, USC, California State University ฯลฯ

นอกจากชุมชนไทยและชุมชนอาเซียนที่อาศัยอยู่ที่นครลอสแอนเจลิสแล้ว ยังมี China Town, Korea Town, Little Tokyo, และอื่น ๆ อีกมากมาย ทำให้ผู้เขียนมีความรู้สึกว่านครลอสแอนเจลิสเป็นเมืองที่มีสีสัน

และน่าตื่นเต้น เพราะคนส่วนใหญ่มาจากการหล่อหลอมผสมผสานกันจากหลายวัฒนธรรมภาษาและความคิด สำหรับผู้เขียนนั้น ภูมิใจและโชคดีที่ได้มีโอกาสประจำการที่สถานกงสุลใหญ่ฯ เป็นเวลา ๔ ปี ทำให้ได้พบปะและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลในสาขาต่างๆ และได้มีโอกาสช่วยเหลือและดูแลคนไทย และเมื่อรำลึกถึงเมืองแอลเอครั้งใด อยากให้ตนเองโชคดีอีก กลับไปแสวงหาความรอบรู้ทันสมัยและประสบการณ์ชีวิตใหม่ ๆ ไม่ว่าจะไปในราชการของกระทรวงการต่างประเทศหรือในฐานะนักท่องเที่ยวหลังไทยและแอลเอผ่านพ้นวิกฤตโควิด-๑๙ ปลอดภัยดีแล้ว

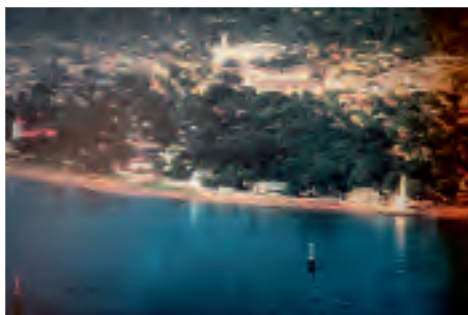

ศูนย์รวมใจคนไทย ในติมอร์-เลสเต

ไทยมีสถานทูตและสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลกเกือบ ๑๐๐ แห่ง สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงดิลี ประเทศติมอร์-เลสเตเป็นสถานทูตไทยเพียงแห่งเดียวในโลกที่ตั้งหันหน้าออกทะเล ดูเด่นเป็นสง่าอวดศักดิ์ศรีชาติไทยให้คนไทย

ได้ภาคภูมิใจ อยู่ต้นถนน Avenida de Portugal Road ถนนสายหลักเลียบริมชายฝั่งทะเลในกรุงดิลี เรียกได้ว่าตั้งอยู่ห่างจากทะเลแค่ชั่วข้ามถนน การจะถ่ายรูปด้านหน้าสถานทูตแบบเต็ม ๆ ถ้าไม่ใช่เลนส์พิเศษก็ต้อง

ถ่ายจากอากาศหรือลงเรือออกไป
แล้วหันหลังกลับเพื่อถ่ายย้อนเข้าฝั่งมา
สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ติมอร์-เลสเต หรือติมอร์ตะวันออก
เป็นประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กตั้งอยู่
บนเกาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทางเหนือของออสเตรเลีย

เคยเป็นอาณานิคมของโปรตุเกสตั้งแต่
ปี ๒๐๖๓ นานกว่า ๔๐๐ ปี ก่อนถูก
เข้าปกครองในฐานะจังหวัดหนึ่งของอินโดนีเซีย จนเพิ่งประกาศ
แยกตัวเป็นอิสระเมื่อปี ๒๕๑๘
แต่ได้รับเอกราชอย่างเต็มตัวเมื่อ
วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ วันเดียวกับ
ที่สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต
กับไทย ต่อจากจีนและนอร์เวย์
เรียกได้ว่า ไทยเป็นมิตรที่ใกล้ชิดกับ
ติมอร์ฯ มาตั้งแต่สมัยไทยเข้าไปมี
บทบาทในการรักษาสันติภาพและ
การพัฒนาประเทศติมอร์ฯ ตั้งแต่
ปี ๒๕๔๒ ก่อนตั้งประเทศ และยังเข้าไป
ปฏิบัติการร่วมกับสหประชาชาติ
ในหลายภารกิจ เช่น กองกำลังรักษา
สันติภาพ

ปัจจุบัน มีคนไทยอาศัยอยู่ใน
กรุงดิลีประมาณ ๒๐ คน ส่วนใหญ่
เปิดร้านอาหาร ร้านเสริมสวย และ

นวดสปา มีความรู้จักคุ้นเคยและ
ไปมาหาสู่กันบ่อย ๆ เพราะกรุงดิลี
เป็นเมืองขนาดเล็ก และสถานทูตไทย
มักจัดกิจกรรมพบชุมชนไทย งานพิธี
เลือกตั้งนอกราชอาณาจักร กิจกรรม
ทางวัฒนธรรม และงานสังสรรค์
ในโอกาสต่าง ๆ ที่สถานทูตอยู่
เป็นประจำ รวมถึงการนัดชักซ้อม
แผนอพยพกรณีเกิดภัยพิบัติหรือ
เหตุการณ์ความไม่สงบ

กรุงดิลีมีสภาพความเป็นอยู่และ
ระบบขนส่งสาธารณะที่ไม่สะดวก
สบายนัก ขาดแคลนน้ำ ไม่มีระบบ
ไปรษณีย์ แต่ทุกครั้งที่สถานทูต
จัดกิจกรรมหรืองานพิธีการ คนไทย
เกือบทุกคนจะพร้อมใจกันมาร่วมด้วย
ช่วยกันอย่างมีความสุขสนุกสนาน

เพราะเป็นโอกาสที่จะได้ผ่อนคลาย และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกัน เรียกได้ว่า สถานทูตไทยคือศูนย์รวมใจของคนไทยในต่างแดน โดยเฉพาะในยามตกทุกข์ได้ยาก

ครั้งหนึ่งมีโอกาสได้ช่วยหญิงไทยที่ถูกหลอกไปขายบริการหนีตายมาพึ่งสถานทูตให้พวกกลับประเทศไทย ยังจำคำพูดของพวกเขาได้เป็นอย่างดี **“สถานทูตเป็นที่ที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับคนไทย” “ขอบคุณพี่มาก หนูไม่เคยเจอคนไม่รู้จักที่ช่วยหนูมากขนาดนี้เลย”** ส่วนลูกเรือประมงชาวไทยอีกคนที่ขึ้นฝั่งแค่เดือนละครั้งมาขอทำหนังสือเดินทางเล่มใหม่พูดว่า **“อยู่บนเรือมองมาที่ฝั่ง**

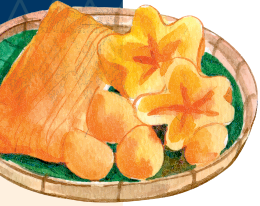

เห็นธงไทยแล้วรู้เลยว่า นี่คือแผ่นดินของไทยในต่างแดน”

ย้อนคิดแล้วก็อึ้งใจ เพราะไม่ว่าคนไทยจะไปอยู่ที่ไหนในโลก **น้ำใจคนไทยเราไม่เคยทิ้งกัน** เพราะภารกิจดูแลและคุ้มครองคนไทยในต่างแดนของกระทรวงการต่างประเทศคือ **ความภาคภูมิใจในการสร้างความอุ่นใจให้พี่น้องชาวไทยอย่างแท้จริง**

ภูมิใจ... ถิ่น ไทย รสรม

ประเทศไทย มีมา แต่ช้านาน
ชื่อว่าหวาน ทองไทย ไพศาลทรัพย์
ลุ่มน้ำดิน ป่าเขา เนาสลับ
คณานับ อุดมผล คนทำกิน

สั่งสมภูมิ ปัญญา อารยะ
ศิลป์ วัฒนธรรม ล้ำในถิ่น
คือวิถี บรรพชน คนอยู่กิน
รวมศาสตร์ศิลป์ ยินระบือ ชื่อว่าไทย

ทั้งภาษา โคลงกาพย์กลอน อักษรศิลป์
วิจิตรจินต์ โขนรำฟ้อน สะท้อนสมัย
เครื่องควหวาน ตามตำรับ สำหรับไทย
มวยแม่ไม้ อัตลักษณ์ ประจักษ์นาม

มารยาท คนอ่อนน้อม กตัญญู
บุญคุณรู้ คุ่น้ำใจ ไทยล้นหลาม
เอกลักษณ์ คุณค่าไทย ใจงดงาม
ประกาศความ ด้วยภูมิใจ ถิ่นไทยธรรม

นานาชาติ ที่ขาดแคลน แสนลำบาก
พันทุกข์ยาก เพราะพึ่งพา ปรัชญาล้ำ
แห่งพอเพียง ทฤษฎี ชี้นำธรรม
ไทยผู้นำ พัฒนา พายั่งยืน

ชลทิพา วัฒนาวรรณ
นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กรมสารนิเทศ

ร้อยกรอง

วารสารวิทยุสรณมย์

ISSN 1513-105X

ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๘๘

เมษายน - กันยายน ๒๕๖๔

วารสารที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับการต่างประเทศในหลากหลายมิติ ผ่านการบอกเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ตรงจากนักการทูต และบุคคลในแวดวงต่าง ๆ ที่มาร่วมแบ่งปันมุมมองของตน เกี่ยวกับการต่างประเทศในมิติต่าง ๆ

ที่ปรึกษา ธาณี แสงรัตน์ รุยาภรณ์ สุคนธทรัพย์ ณิชฎาณู บพคุณ

บรรณาธิการบริหาร ชลธิ์ จันทร์รัชชกุล

บรรณาธิการ ชลทิพา วิทยุณาวรรณ

คณะผู้จัดทำ รณพพิณณ์ กปิตถัย พรรษา บุณยะกลัมพ หิรัญ สุวรรณเทศ

จัดทำโดย กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ กรมสารนิเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

๔๔๓ ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ โทรสาร : ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๙๓

ออกแบบ นิตกร เอี่ยมกลิ่น ชานูสิริ มีเหล่าดี

พิสูจน์อักษร กรองทอง สุงอร่าม ชัชวาล คำสระคู

จัดพิมพ์โดย บริษัท ยูโทเปีย มีเดีย อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล (ประเทศไทย) จำกัด

ผังรายการของสถานีวิทยุสารคามบุรี

วิทยุสารคามบุรี AM 1575 KHZ

 www.mfa.go.th
 [ns:กรมการต่างประเทศ](https://www.facebook.com/mfa-thailand)
 [@MFAThAI](https://twitter.com/MFAThAI)
 [mfa_thailand](https://www.instagram.com/mfa_thailand)
 [MFA Thailand Channel](https://www.youtube.com/MFA_Thailand_Channel)
 [@mfa_thailand](https://line.me/tv/@mfa_thailand)
 [MFAThai](#)
 [MFAThai](#)

ON

วันจันทร์

วันอังคาร

วันพุธ

วันพฤหัสบดี

วันศุกร์

0๕.๓๐ – ๐๖.๐๐ U.

วัฒนธรรม
สัมพันธ์

สอน
เศรษฐกิจ

คุยกับ
วันพุธ

สุขภาพ
สัมพันธ์

วาไรตี้การกุศล

0๖.๐๐ – ๐๖.๓๐ U.

สอบบ้านเรา

สอบบ้านเรา

สอบบ้านเรา

สอบบ้านเรา

จับตา
ไอทีขตะ-วันออก

0๖.๓๐ – ๐๗.๐๐ U.

TICA
พัฒนาทั่วโลก

ดาวดวงน้อย

ดาวดวงน้อย

ดาวดวงน้อย

ดาวดวงน้อย

๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ U.

SDGs
สร้างด้วยกัน

ก้าวทัน
เทคโนโลยี

ป๊อปปูล่า
สอวง

เราคือ
อาสาสมัคร

ชุดชุด
จอมยุทธ์

๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ U.

News &
Views

Discover
Latin
America

หน้าต่าง
โลกกว้าง

หน้าต่าง
โลกกว้าง

หน้าต่าง
โลกกว้าง

๐๘.๓๐ – ๐๙.๓๐ U.

สาร-ข่าว
ทางนงุลา

เรียนภาษา
เขียบบนเทปเดอะ

กัมโลกกีฬา

สอนรู้เรื่องแก้ว

Spokesman
Live!!!